

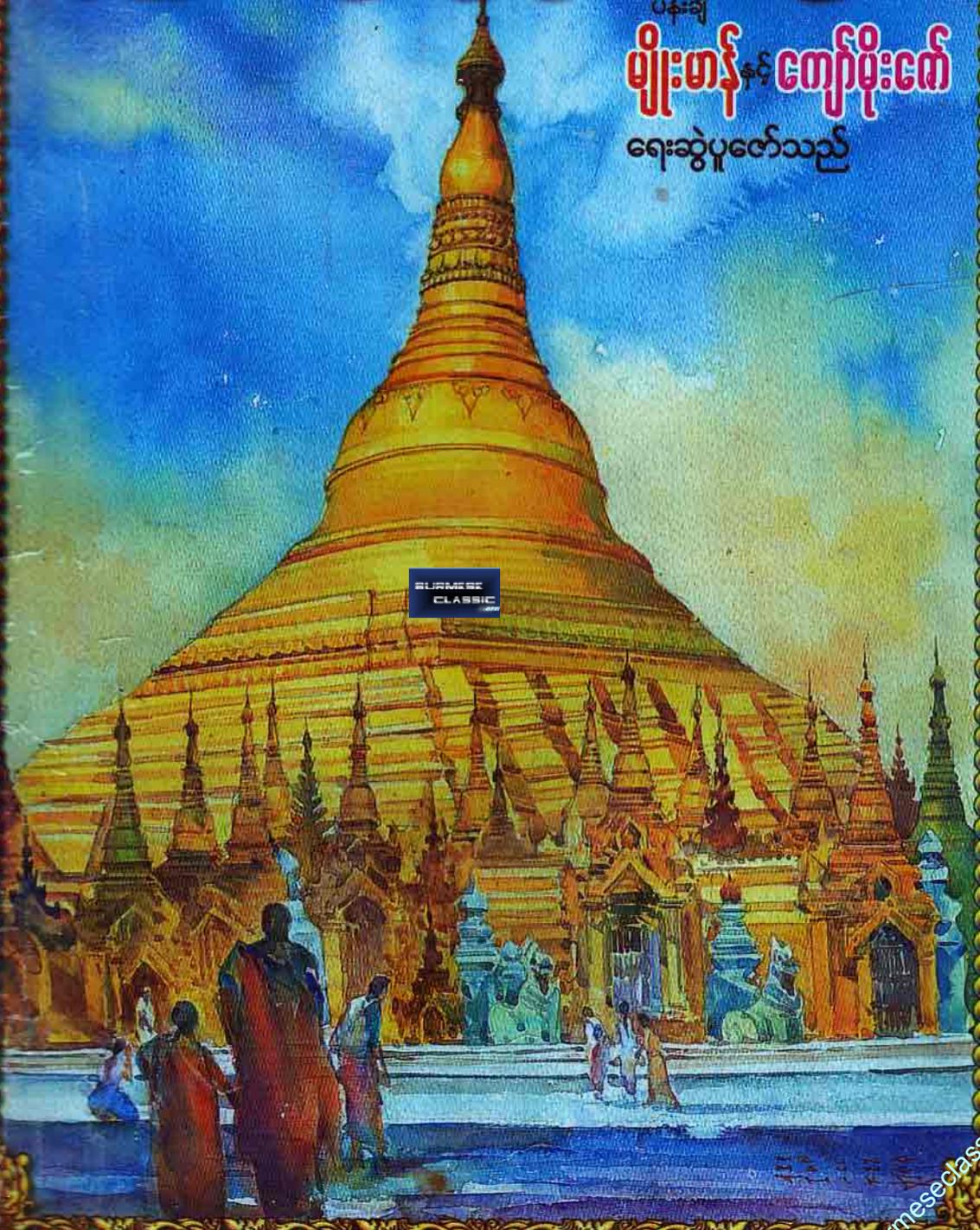

ဆေးဆုဂါဇ်ပုံ

ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်း

ပန်းချီ
ပျိုးတန်နှင့် ကျော်မိုးဇော်
ရေးဆွဲပူဇော်သည်

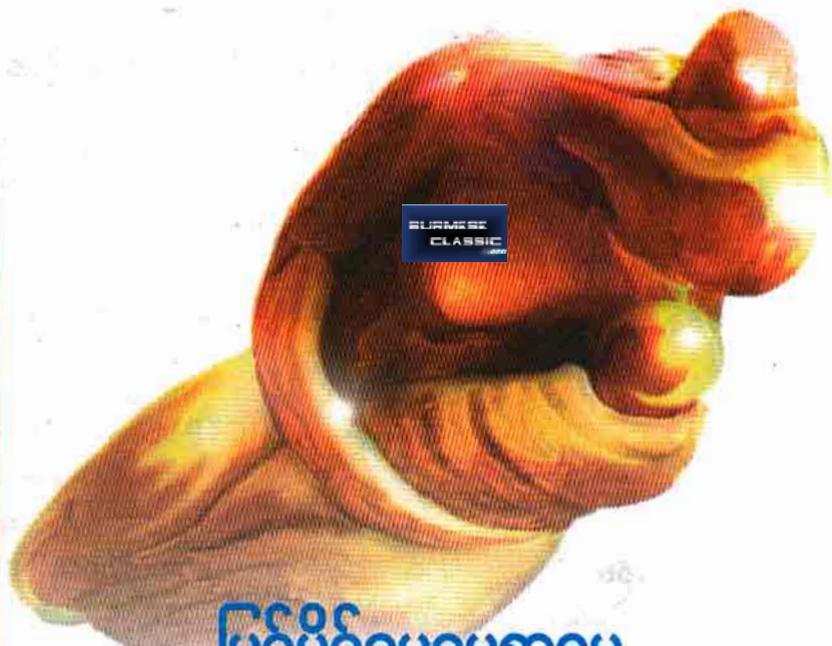
BURMESE
CLASSIC

ရေဆေးပန်းချီဖြင့်ဆေးရောင်စုံရေးဆွဲထားသည်

ဤစာအုပ်သည် -----
၏စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

This book is of

မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

အမှတ်- ၁၂၉၉၊ အောင်သာ (၂၇) လမ်း (၆) အရှေ့ရပ်ကွက်၊ သာကောတမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့၊
ဖုန်း ၀၉ - ၅၀ ၂၉၃၃၆/၀၉ - ၄ ၂၀၀၄၄၆၈၄

Myint Moh May May Literature

No.1299, Aung Thu Kha (27) Street,

(6) East Quarter, Tharkayta Township, Yangon.

Ph 0950 29336 09420044684

ဝိစင်သူ
မောင်မျိုး (မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ)

Arrangement
Maung Myo (Myint Moh May May Literature)

ဇာတ်ညွှန်း
ကိုသူခ

Scenario
Ko Thu Kha

ဘာသာပြန်
ဦးလှကြွယ်

Translator
U Hla Kywe

ပန်းချီ
မျိုးမာန်+ ကျော်မိုးစော်

Illustration
Myo Man, Kyaw Moe Zaw

ပျက်နှာဖုံးပန်းချီ
မောင်မောင်သိုက်

Cover Illustration
Maung Maung Thike

အတွင်းကွန်ပျူတာ
ဖိုးနီထောင် (မြင့်မိုရ်မေမေ)

Inside Computer
Phyoe Ni Htaung (Myint Moh May May)

အတွင်းဖလင်
စိန်နဂါး

Inside Film
(CTP) Sein Na Gar

အတွင်းနှင့်ပျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်
ဦးဇေမျိုးဦး (အောင်မြင့်မိုရ်ပုံနှိပ်တိုက်)
အမှတ်(၁၂၂၉)၊ အောင်သူခ(၂၇)လမ်း၊
(၆)အရှေ့ရပ်ကွက်၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

Inside and Cover Press
U Zay Myo Oo (Aung Myint Moh Printing Press
No.1299, Aung Thu Kha (27) Street,
(6) East Quarter, Tharkayta Township, Yangon.

ထုတ်ဝေသူ
ဦးဟန်စိန် (ကျီတော်လစဉ်) (၀၄၁၂၇)

Publisher
U Han Sein (Kyitaw monthly) (04127)

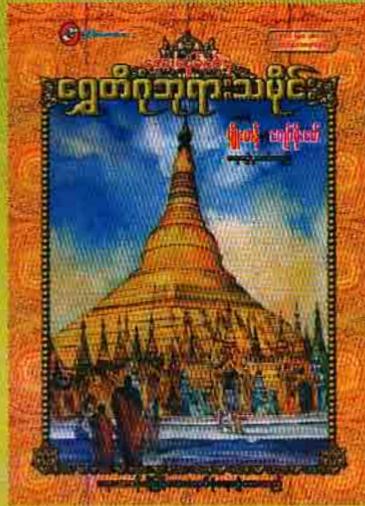
ထုတ်ဝေသည့်ခုနှစ်
၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (ပထမအကြိမ်)
အုပ်ရေ (၅၀၀)၊ တန်ဖိုး- ၁၅၀၀ ကျပ်

Date of Publishing
2014, July (1st time)
Circulation (500), Price 1500 Kyats

ဖြန့်ချိရေး
မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ
၀၉ ၅၀၂၉၃၃၆၊ ၀၉ ၄၂၀၀၄၄၆၈၄

Distribution
Myint Moh May May Literature
09 5029336, 09 420044684

ထုတ်ဝေသူ၏ စေတနာ

မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားများနှင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ အထွတ်အမြတ်ထားရာ ရွှေတိဂုံစေတီ တော်မြတ်ကြီး၏ သမိုင်းကြောင်းကို စာဖတ်သူများနှင့် ကလေးသူငယ်တို့ သိရှိစေရန် ရည်သန်လျက် ဤမည်သော “ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်း” ပန်းချီသရုပ်ဖော် စာအုပ်ကြီးကို ကြိုးစားရေးဆွဲ တင်ဆက် လိုက်ရပါသည်။

ဤသို့လျှင် စာအုပ်တစ်အုပ်လုံး ဆေးရောင်စုံ ပန်းချီကားများဖြင့် နှစ်ချီကြာအောင် အချိန်ယူရေးဆွဲပြီး ငွေကုန်ကြေးကျများစွာခံကာ ရေးဖွဲ့ထုတ်ဝေသည့်တိုင် ဖြန့်ချိသည့်ဈေးနှုန်းကို များစွာလျှော့ချထားခြင်း သည်ပင် အမြတ်အစွန်းကို ပဓာနမထားဘဲ ဘာသာသာသနာနှင့် စာဖတ်သူတို့အကျိုးကိုသာ ရှေ့ရှုကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားမည်ဟု ယူဆပါသည်။

“ဗုဒ္ဓသာသနံ စီရံ တိဋ္ဌတု” ဟူသည့် စကားအတိုင်း မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ရည်သန်လျက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ သာသနာပြုသည့်အနေဖြင့် ကြိုးစားရေးဖွဲ့ တင်ဆက်လိုက် ရခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း ...

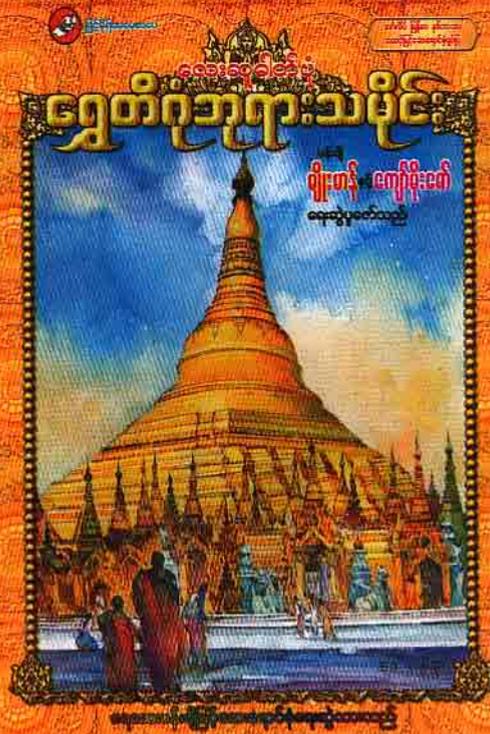
The Publisher's benevolence

For the people of Myanmar and Theravada Buddhists including children and adults, I present and publish "The History of Shwe Dagon Pagoda" with enthusiasm and colourful illustrations.

Though I publish the whole book all pages with colour and prepared it as year-long achievement, I distribute the book with price much lower than its actual costs. That is my intention and benevolence, without hoping for any profit and produce it for the sake of the readers to propagate the dispensation of Lord Buddha.

The Buddhists used to recite "Buddha Tharthana Siran Teiktahtu" (May the teaching of Lord Buddha be lasted eternally). I publish this book as a Buddhistic missionary work to propagate and to perpetuate the teaching of Lord Buddha.

Maung Myo
Myintmohmaymay Literature

ဌာပနာတော်အထူး

ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးတွင် အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဘဒ္ဒကင်္ဂကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူပြီးသော လေးဆူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်တို့၏ အသုံးအဆောင် ဓာတ်တော်များ ဌာပနာ၍ တည်ထားပေးသည်။

- ၎င်းတို့မှာ -
- (၁) ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား၏ တောင်စေးတော်။
 - (၂) ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရား၏ ရေစစ်တော်။
 - (၃) ကဿပ မြတ်စွာဘုရား၏ ရေသနတ်တော်။
 - (၄) ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်ရှစ်ဆူ တို့ဖြစ်ပေသည်။

Especially Enshrined relics

In the period of time distinguished by enlightenment of five successive Buddhas, the for Buddha had been enlightened and their relics were enshrined in Shwe Dagon Pagoda.

These relics are :-

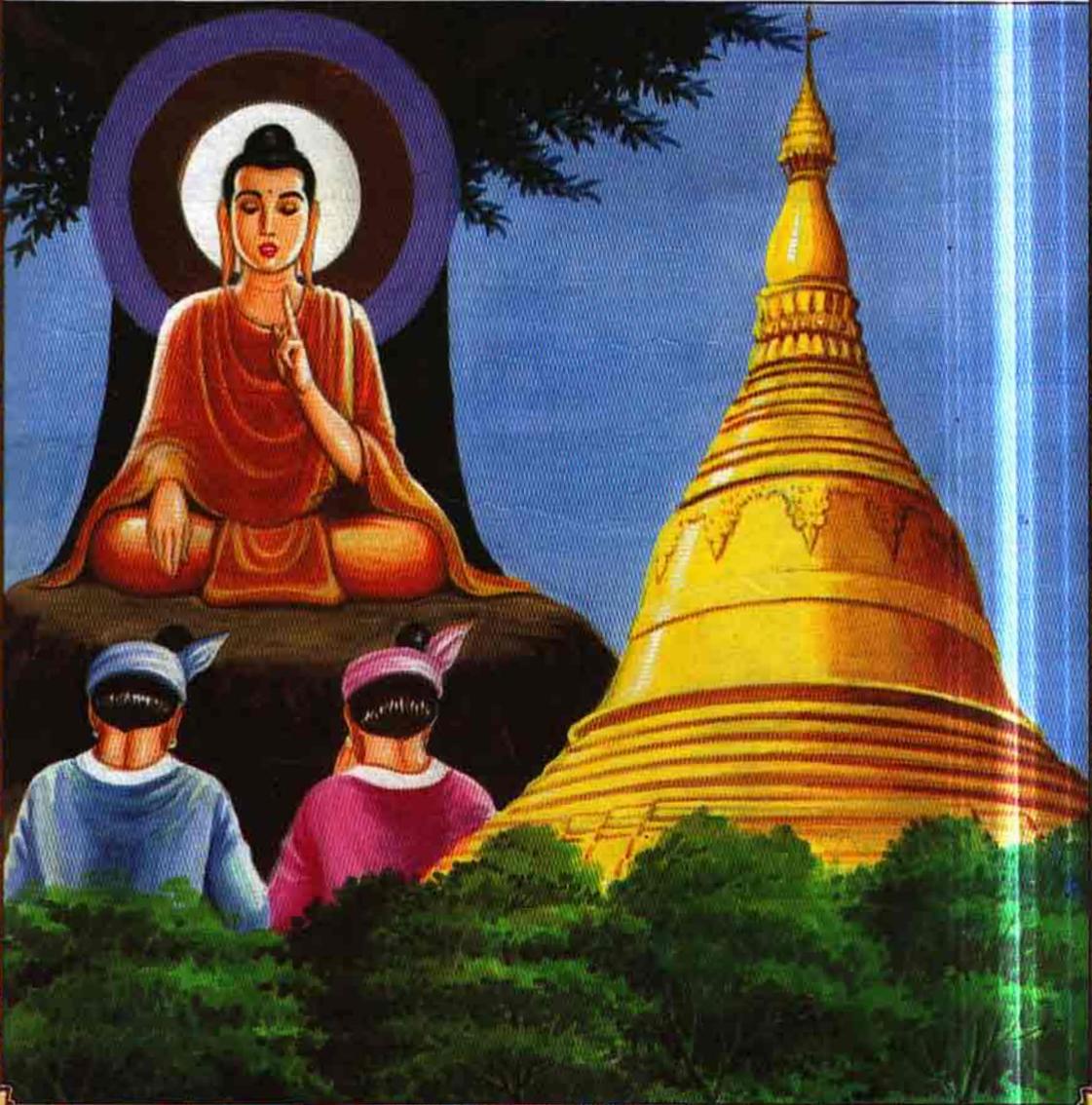
- (1) The staff of Kakuthan Buddha.
- (2) The water-decanter of Kaunagon Buddha.
- (3) The waistcloth of Kassapa Buddha.
- (4) The eight hairs of Gautama Buddha.

ကမ္ဘာအံ့ချီးဖွယ်တစ်ပါးဖြစ်သော ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးသည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင် သက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်ကတည်းက တည်ထားကိုးကွယ်ခွင့်ရခဲ့သည့် စေတီတော်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။

Shwe Dagon pagoda is one of the wonder of the world and it was built during the reign of Gautama the Lord Buddha.

ဤကမ္ဘာမြေပေါ် လူသားတို့ပထမဦးဆုံး တည်ထားကိုးကွယ်ခွင့်ရသော ရွှေတိဂုံစေတီတော် ကြီး၏ သမိုင်းကြောင်းမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှ၏။

The first and foremost chance for the people to build it and the background history of Shwe Dagon is very interesting.

ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်း

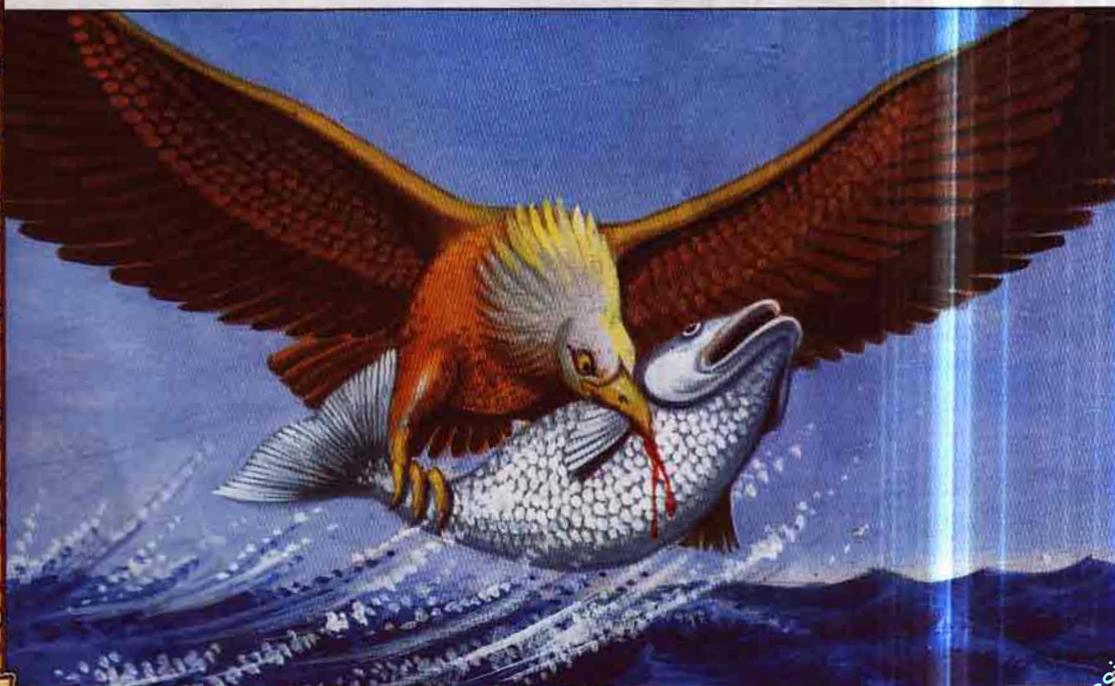
ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး တည်ရှိတော်မူသည့် သိဂုံတ္ထရကုန်းသည် ကား ဟိမဝန္တာတောင်၏ အဆုံး (၉၉)ကုန်းမြောက်ဖြစ်၏။

Thinguttara hill upon which the Shwe Dagon is situated is the ninety ninth and end of Himalayan range.

သိဂုံတ္ထရကုန်းဟု အမည်တွင်ခြင်းမှာ ဤသို့တည်း-
ကမ္ဘာဦးကာလက မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ကျင်လည်အပ်သည့် ရွှေငါးကြင်းမကြီးကို ရောမသိမ်းငှက်ကြီး တစ်ကောင်က သုတ်ယူခဲ့ရာ

Theinguttara was named as following description. In the earliest life-span of earth, a big golden female fish, the carp inhabited in the primeval ocean and it was wooped down by an enormous falcon.

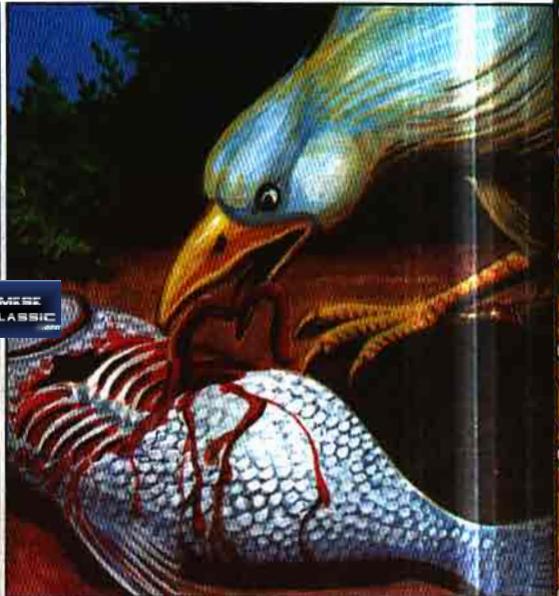
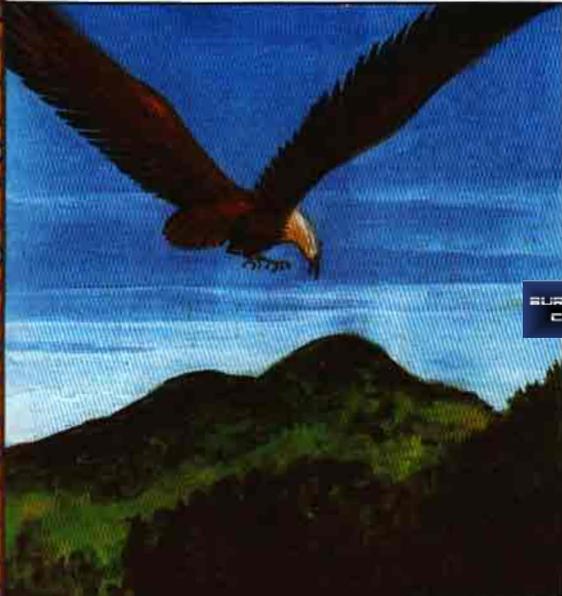

ဟိမဝန္တာတောင်၏အဆုံး (၉၉)ကုန်းမြောက်ကုန်းသို့ ရောက်လေလျှင် ရွှေငါးကြင်းမကြီးကို ကုတ်ချီ၍ မရတော့ဘဲ ယင်းကုန်းပေါ်သို့ ရွှေငါးကြင်းမကြီးမှာ လွတ်ကျသွားတော့၏။

The enormous falcon carried the female carp and when it reached on the 99th hills along the Himalayan range, it could not grab and the fish was dropped from its talons.

သိမ်းငှက်ကြီးလည်း ရွှေငါးကြင်းမကြီးအား တဖန်ထိုးသုတ်ရာ ကုတ်ချီ၍မရသဖြင့် ရွှေငါးကြင်းမကြီးကို ထိုကုန်းပေါ်မှာပင် စားသောက်ကာ အရိုးချည်းကျန်မှ ပျံသန်းသွားတော့သည်။

Once again, the falcon tried to snatch it. So the falcon ate the carp until only the bones remained and it flew away.

BURMESE CLASSIC

ရွှေထိန်ဘူရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

ယင်းသို့ သိမ်းကုတ်၍မရသောကြောင့် သိမ်းကုတ်မရကုန်းဟု ခေါ်တွင်ရာမှ ကာလရွေ့လားသည်နှင့် သိင်္ဂုတ္တရကုန်းဟူ၍ ခေါ်တွင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

Thein Koke Maya (Falcon could not snatch) was named to this hill. In later period, the deviation, of dialect and it pronounced as Theinguttara.

ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူမည့် ကာလသို့ရောက်လျှင် သိင်္ဂုတ္တရကုန်းသည် ရာမညတိုင်း၏ ပစ္စန္ဒရာဇ် ဒေသဖြစ်လာလေသည်။

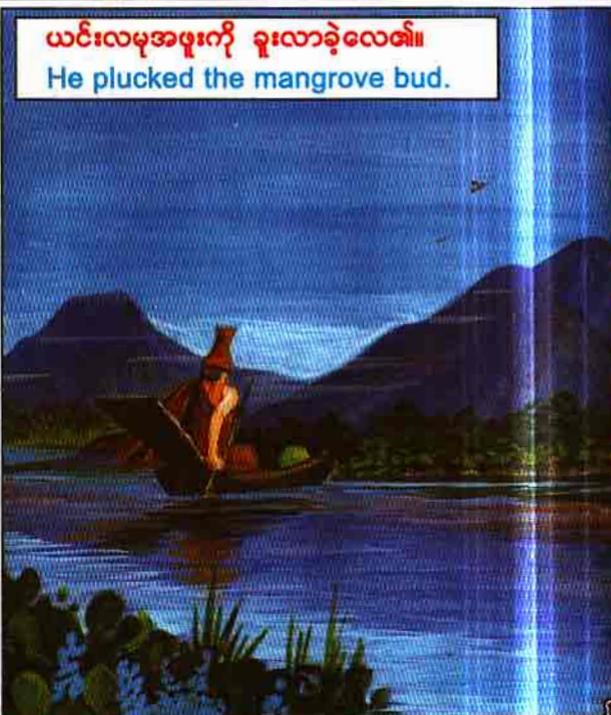
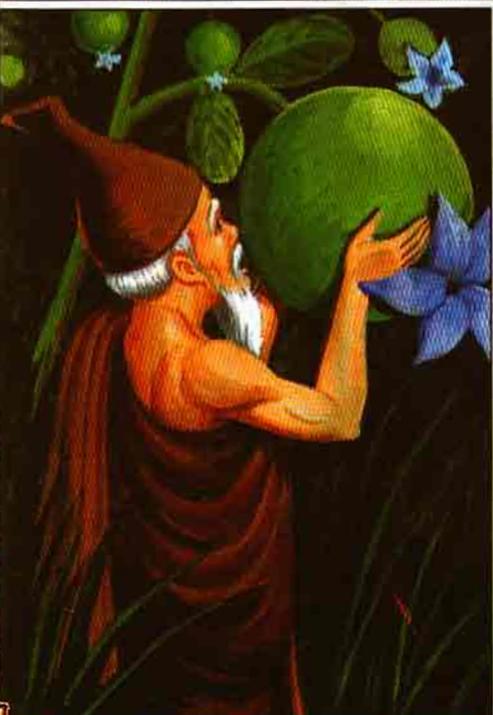
At the time of the enlightenment of Gautama Buddha, the Theinguttara hill became the outlying area of the Kingdom of Ramanya region.

BURMESE CLASSIC

ထိုတောင်ကုန်း၌ ကိန်းဝပ်မှီတင်းနေကြသည့် ရသေ့သူမြတ်တို့အထဲမှ ရသေ့တစ်ပါးသည် လှေငယ် တစ်စင်းနှင့် လူတို့၏ရပ်ရွာသို့ ဆွမ်းခံထွက်ပြီး အပြန်လမ်း၌ ကမ်းစပ်တွင် လွန်စွာကြီးမားသည့် လမုအဖူးတစ်ခုကို တွေ့မြင်ရာ

On this hill, the noble hermits took retreat and one of the hermits rowed a small boat to nearby villages to do alms collecting round. On his way back he found a big bud of mangrove on the bank.

ယင်းလမုအဖူးကို ခူးလာခဲ့လေ၏။
He plucked the mangrove bud.

လေးအူဝါတို့
ရွှေထိန်အာရှားသမိုင်း

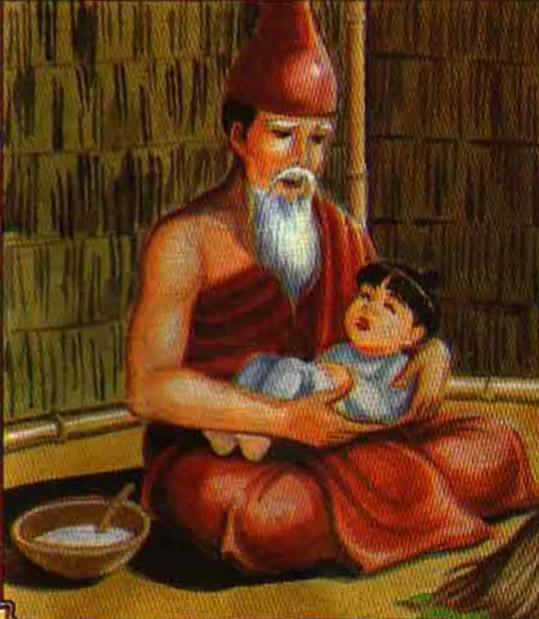
Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

ကျောင်းသင်္ချာသို့ ရောက်လေလျှင် ထိုလမုအဖူးသည် အလိုအလျောက် ပွင့်အလာပြီး ကောင်း မြင်းအဖြာဖြာနှင့် ပြည့်စုံတင့်တယ်လှသည့် သံသေဒေ သူငယ်မလေးတစ်ဦး ဖွားမြင်ထွက်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရတော့သည်။

When he got back to his hilly meditating retreat, the bud of mangrove opened spontaneously and a baby girl with fine physical expression appeared.

ရသေ့လည်း ထိုထူးခြားလှသည့် ကလေးမလေးကို သမီးရင်းကဲ့သို့ ပြုစုကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ခဲ့ရာ မယ်လမုလေးမှာ ဘဇိန်အရွယ်သို့အရောက်တွင် လူတို့ဌာနေ၌ နှိုင်းစရာ မရှိအောင် လှပတင့် တယ်လာခဲ့လေ၏။

The hermit nurtured this extraordinary and pretty girl and named her as Mei Lamu (Miss Mangrove). When she was 16-years of age her beauty surpassed all of the beautiful maidens.

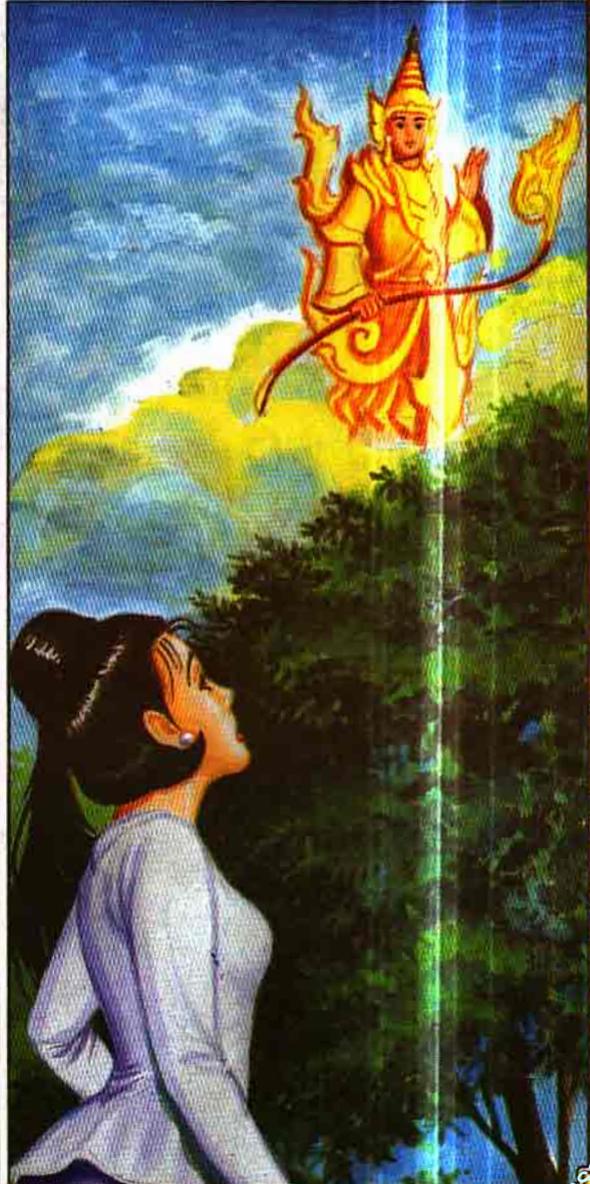
ယင်းသမယတွင် သိကြားမင်းသည် ရသေ့ထံလာရောက် ဖူးမြော်ရာ မယ်လမုကို မြင်
သည်တွင် ကြီးစွာသော ချစ်ခြင်းမေတ္တာသည် ရင်နှင့်မဆန့်အောင် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

At that time, Sakka the king of devas, paid homage to the hermit.
When he saw Mai Lamu, his love bloomed with boiling desire to
get her.

ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် ရသေ့ကြီးထံတွင် မယ်လမုကို ချစ်ခင်စုံမက်လှသဖြင့် စုလျားရစ်ပတ် လက်ဆက်ခွင့်တောင်းရာ ရသေ့ကြီးက နတ်ဗိုလ်ခြေပရိသတ် စုံညီစွာဖြင့်တောင်းပါက ပေးအပ်မည်ဟု မိန့်တော်မူလေလျှင် “ကောင်းလှပါပြီ ယနေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် နတ်သမီး နတ်သားအပေါင်း ခြံရံလျက် မယ်လမုကို တောင်းရမ်းလက်ဆက်ပါမည်”ဟု ကတိကဝတ်ပြုပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်လေ၏။

Then the sakka asked allowance to let him to marry Mei Lamu. The hermit said that only if the Sakka could come along with the celestial audiences as witness, he would accept his proposal. "Well, Your Highness the hermit, on the seventh day I'll come along with the celestial guests and audiences".

နတ်ပြည်သို့ ရောက်လေလျှင် သိကြားမင်း၏ ဝိဖုရားလေးပါးဖြစ်သော သုဇိတာ၊ သုဓမ္မာ၊ သုနန္ဒာ၊ သုစိတ္တ တို့က ထိုအကြောင်းခြင်းကို သိရှိသွားကြတော့ကာ “မဖြစ်ဘူး မောင်တော်သိကြားမင်းရဲ့ လူ့ပြည်လူရွာက မယ်လမုနဲ့ လက်ဆက်မယ့် အစီအစဉ်မဖြစ်အောင် ကြံဆောင်ကြမှဖြစ်မယ်” ဟု တိုင်ပင်ကြပြီး သိကြားမင်းအား မာယာအမျိုးမျိုးဖြင့် ငြားယောင်းကာ သူမတို့၏ ရင်ခွင်၌ အပျော်ကြီးပျော်မွေ့စေရန် နတ်တို့၏ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ဖြင့် သွေးဆောင် ချောမြို့ ထားကြလေသည်။

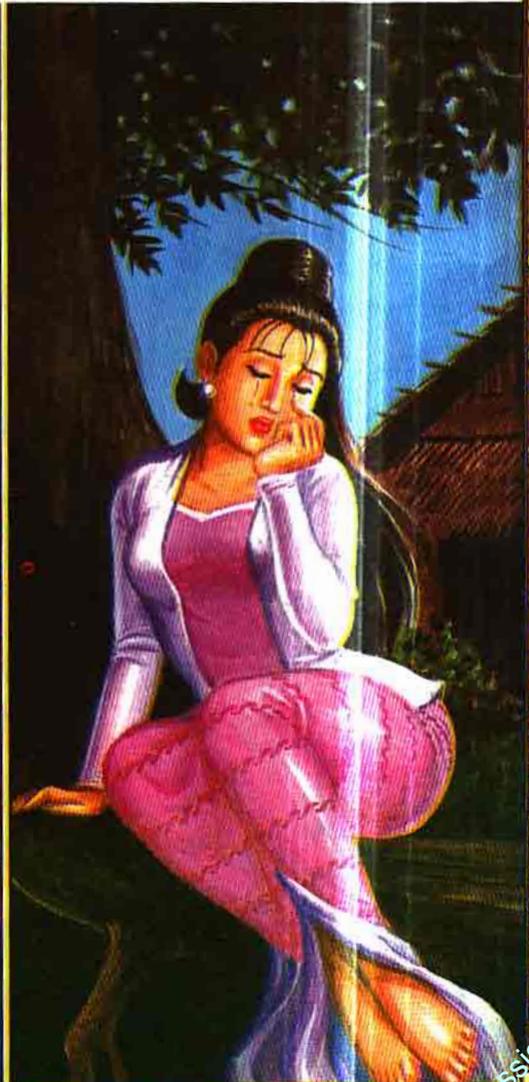
When Sakka got back to the abode of celestial being, his four wives, Thuzitar, Thu Dhammar, Thu Nandar and Thu Seittar knew about it. "No. it won't be possible. We must interrupt this arrangement to marry to a woman from the realm of human". Then they persuaded Sakka with angelic artifices to enjoy in their embrace.

သိကြားမင်းလည်း နတ်တို့၏ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်၌ မွေ့လျော်နေတော့ရာ မယ်လမုကို မေ့လျော့သွားတော့၏။ သို့ဖြင့် ခုနစ်ရက်မြောက်သော်လည်း သိကြားမင်းသည် လှူပြည်လှူရွာသို့ ဆင်းသက် မလာဖြစ်တော့ပေ။ “အင်း ခုနစ်ရက်လည်း ပြည့်ခဲ့ပြီ မောင်တော် သိကြားမင်း ပြန်မလာပါလား သူ့ထားရစ်ခဲ့တဲ့ ကတိစကား ပဋိညာဉ် ပျက်ပြီထင်” ဟု တွေးကာ မယ်လမုမှာ ဆိုနှင့်ကြေကွဲလျက် ရှိတော့၏။

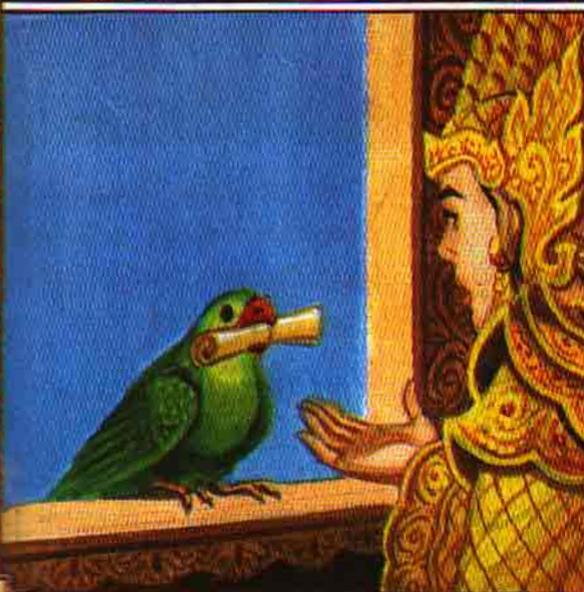
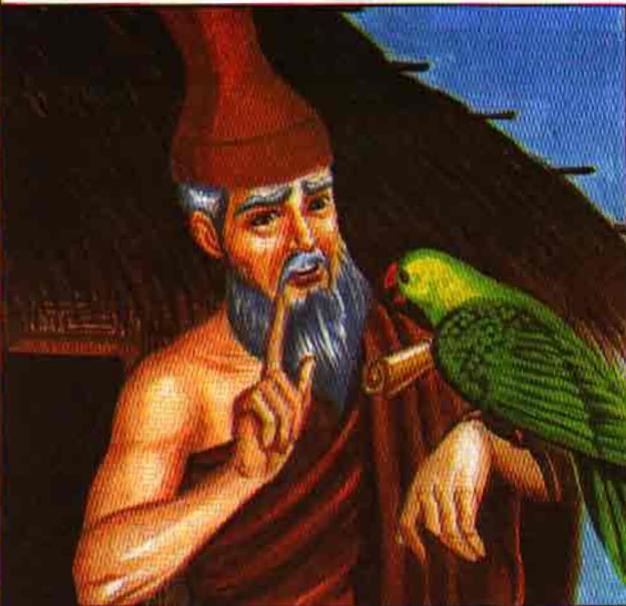
Sakka the king of deva enjoyed the angelic sensual feeling and he forgot Mei Lamu. Though in seventh day, Sakka failed to descend down to the realm of human being.

"Em It's seventh day, my beloved Sakka doesn't come to me. Possibly his promise is abated". Mei Lamu was yearning for the Sakka.

ရသေ့ကြီးလည်း သူ၏ စေတမန်ကျေးသားကို စာခွေရေးသား လည်ပင်းစွပ်ပေးကာ
“သိကြားမင်းထံ ဤစာခွေကို ပေးဆက်ချေ” ဟူ၍ စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

The hermit wrote a letter on the parchment rolled it and put it around his messenger parrot's neck and said "Send this letter to Sakka the king of deva,".

ကျေးသားလည်း နတ်ပြည်သို့ ပြန်တက်ကာ
စာခွေကို သိကြားမင်းထံ အပ်လေသည်။

The messenger parrot flew to the heaven-ward and gave the letter to the Sakka.

ရသေ့ကြီး၏ စာခွေကိုဖတ်ရမှ သိကြားမင်းလည်း သူ ထားခဲ့သော ကတိစကားကို သတိရပြီး စိတ်မကောင်း ခြင်းကြီးစွာ ဖြစ်ရတော့သည်။

Only when the Sakka read the letter from the hermit, he remembered his promise and felt repentance.

ထို့ကြောင့် “အို ကျေးသား ငါလူပြည်သို့ မလာမီ မယ်လမှသောက်သုံးရန် နတ်ရေစင် ကို ယူဆောင်သွားပါလော့” ဟုဆိုပြီး မြစ်မ်း ကတော့ဖြင့် နတ်ရေစင်ကို ပေးလေ၏။

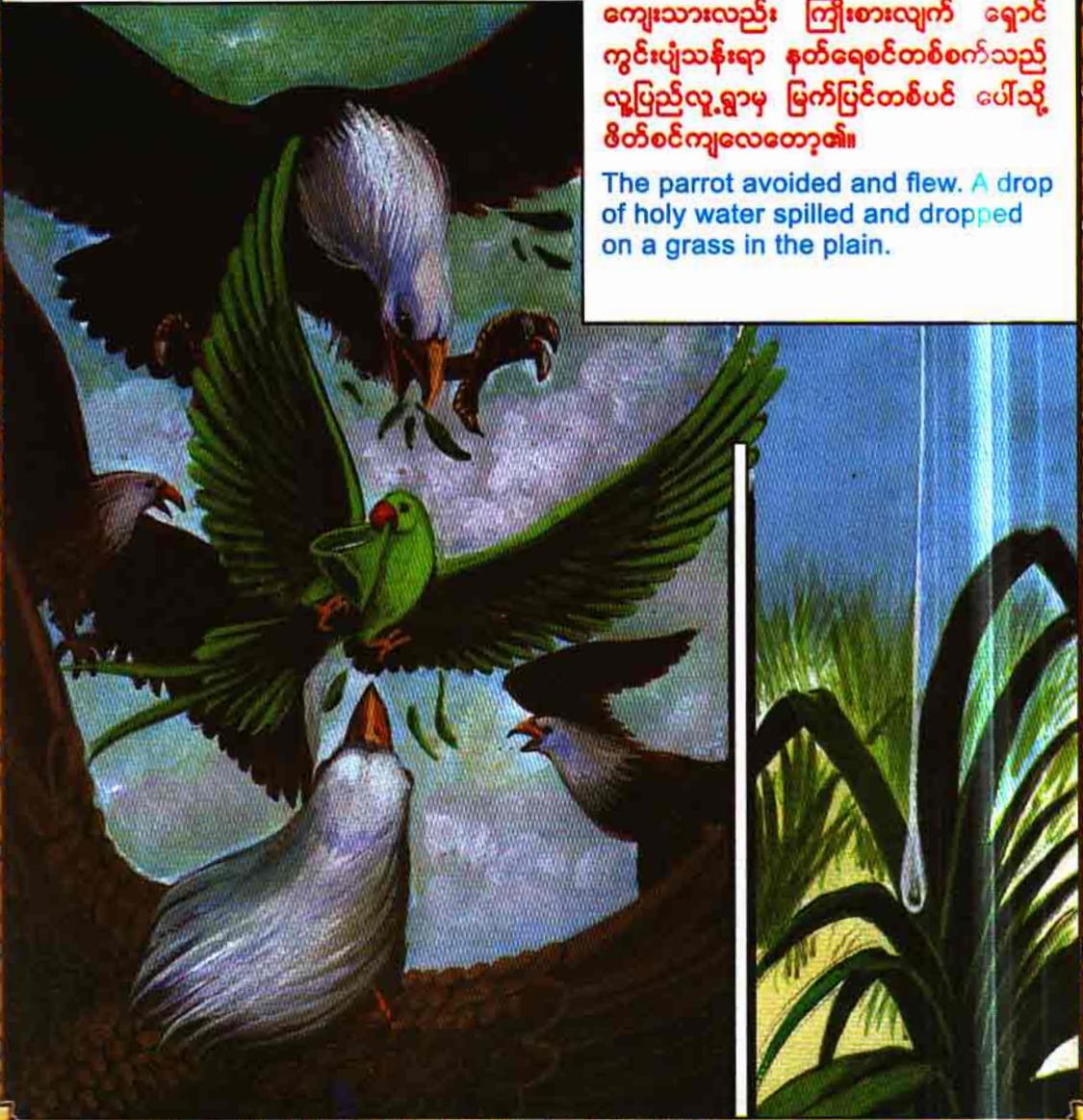
"Oh! Messenger parrot!, before I come to the realm of human being, take this holy water and give it to Mei Lamu". said the Sakka and poured the holy water into the cone-shaped emerald coloured-leaf.

ကျေးသားလည်း နတ်ရေစင်ကို ယူဆောင်ကာ လူ့ပြည်လူ့ရွာသို့ ပျံသန်းဆင်းသက်လာ သည်တွင် သိကြားမင်း၏ မိဖုရားလေးပါးသည် စွန့်ငှက်တို့အသွင် ဖန်ဆင်းကာ နတ်ရေစင် မှောက်ကျစေရန် ကျေးသားကို လိုက်လံထိုးဆိတ်ကြံတော့၏။

When the messenger parrot, bringing the holy water and flew back to the realm of human being. At that time, the four queens of Sakka transformed themselves into kites and they chased the parrot and pecked to drop out the holy water.

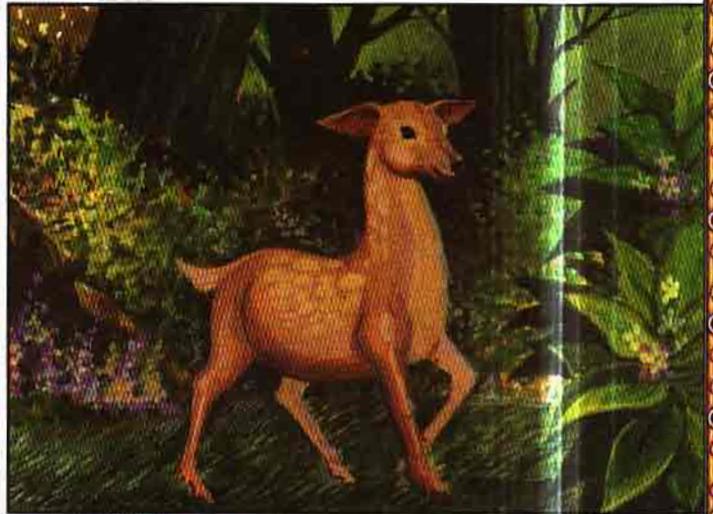
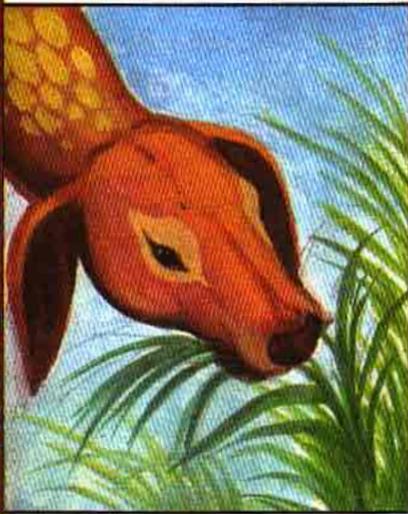
ကျေးသားလည်း ကြိုးစားလျက် ရှောင် ကွင်းပျံသန်းရာ နတ်ရေစင်တစ်စက်သည် လူ့ပြည်လူ့ရွာမှ မြက်ပြင်တစ်ပင် ပေါ်သို့ ဖိတ်စင်ကျလေတော့၏။

The parrot avoided and flew. A drop of holy water spilled and dropped on a grass in the plain.

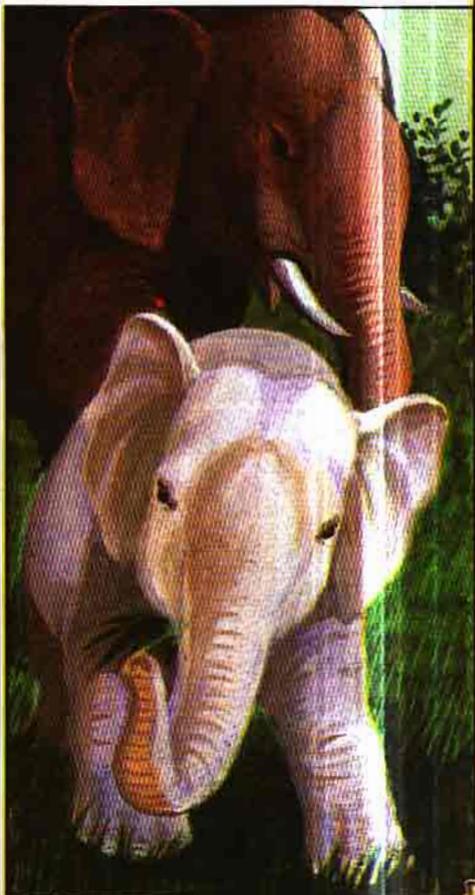
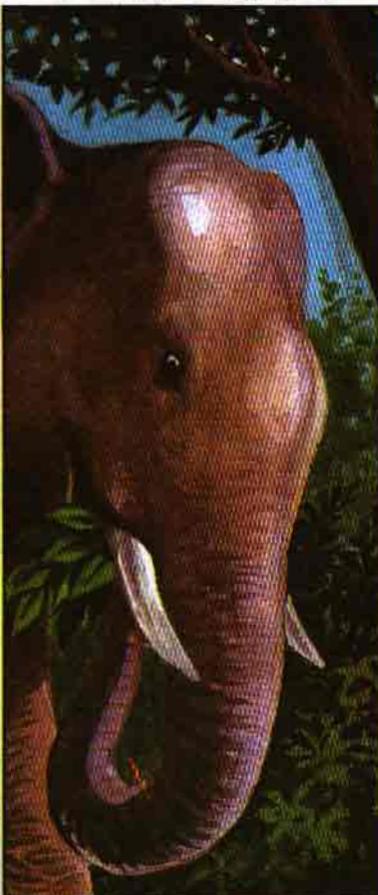
နတ်ရေစင်ကျသည့် မြက်ပင်ကို သမင်မတစ်ကောင်က စားမိလျှင် ပဋိသန္ဓေစွဲကပ်ပြီး သမင်ခေါင်းနှင့် လူကိုယ်လုံးရှိသော သားယောက်ျားတစ်ဦးဖွားမြင်ကာ မင်္ဂလာဟု ခေါ်တွင် လေ၏။ (မှတ်ချက် - မွန်ဘာသာဖြင့် “မင်္ဂလာချင်” ဖြစ်၏)

A doe ate the grass upon which the drop of holy water fell and it conceived and gave birth to a young man with the head of deer. The young man with head of deer was named as "Mingalar". (Note: In Mon Language it is known as Mingalar Chin).

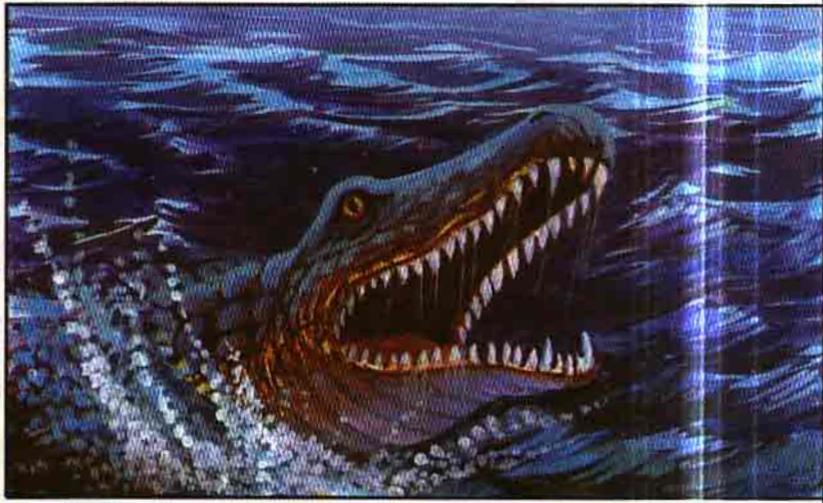
ကျေးသားလေးက ဆက်လက်ပျံသန်းရာ စွန်တို့က လိုက်ထိုးကြပြန်သဖြင့် ဟိမဝန္တာတောမှ သစ်ရွက်တစ်ရွက်ပေါ်သို့ နတ်ရေစင်တစ်စက် ကျလေတော့သည်။ ယင်းသစ်ရွက်လေးကို ဆင်မ တစ်ကောင်က စားမိပြီး သန္ဓေစွဲကပ်သည်၌ ဆဒ္ဓန်ဆင်ကို မွေးဖွားလေသည်။

The kites continued to chase and peck the parrot, a drop of holy water, fell on the leaf of the tree in Himalayan jungle. A female elephant ate it and conceived a calf and gave birth to Saddhan.

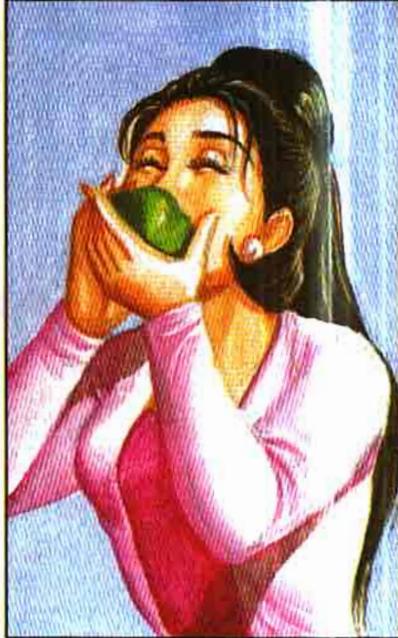
စွန်တို့က လိုက်မြဲလိုက်ထိုးနေသဖြင့် ကျေးသားထံမှ နတ်ရေစင်တစ်စက် ပင်လယ်ပြင် ပေါ်သို့ကျလေ၏။ ထိုနတ်ရေစင်ကို မိကျောင်းတစ်ကောင်ကမျိုမိရာ သန္ဓေစွဲကပ်ပြီး ငမိုးရိပ်မိကျောင်းကို ဖွားမြင်လေသည်။

The kites chased the messenger parrot and pecked it. So a drop of holy water spilled into the sea. A female crocodile drank it and conceived and gave birth to a young crocodile named Nga Moe Yeik.

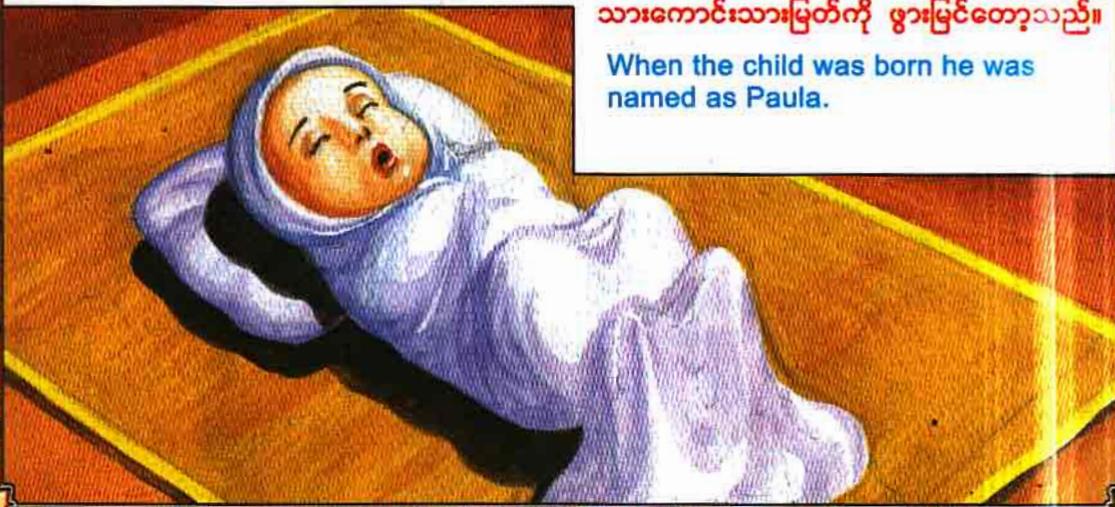
ကျေးသားလေးသည် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကို ကျော်လွှားပြီးနောက် မယ်လမုထံ ရောက်ရှိသွားတော့၏။ လူစကားပြောတတ်သည့် ကျေးသားလေးက သိကြားမင်း၏ မှာကြားချက်ကို ပြောပြပြီး နတ်ရေစင်ဆက်သရာ မယ်လမုလည်း နတ်ရေစင်ကို သောက်သုံးလိုက်သည်တွင် သန္ဓေစွဲကပ်လေတော့၏။

After the messenger parrot had passed the disturbances, it arrived to Mei Lamu. The parrot retold about the holy water which was given by the Sakka with human language. He gave the holy water to Mei Lamu and when she drank, she conceived a child.

ယင်းသန္ဓေသား မွေးဖွားရာ ပေါလဟူသည့် သားကောင်းသားမြတ်ကို ဖွားမြင်တော့သည်။

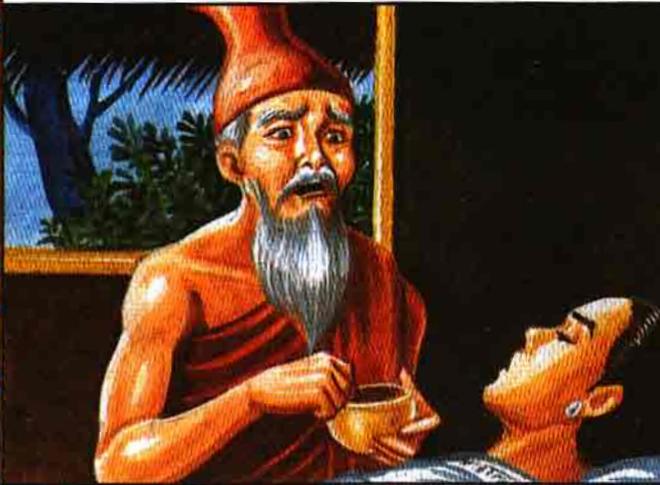
When the child was born he was named as Paula.

ရွှေထိန်ဘရာမဏိ

ပေါလ (၁၆)နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်လျှင် သမင်ရက်ရောဂါ စွဲကပ်လာလေရာ ရသေ့ကြီးက ဆေးဝါးများဖြင့် ကုသသော်လည်း မပျောက်ချေ။

When Paula was 16 years of age, he was infected by a disease known as Leucoderma. The hermit cured him with various methods and variety of medicine, but it was in vain.

ထိုအခါ သိကြားမင်းကို တလေရာ သိကြားမင်းသည် လှူပြည်သို့ဆင်းလာပြီး နတ်ဆေးဖြင့် လိမ်းသပ်ပေးမှ ရောဂါပျောက်ကင်းကာ ပေါလသည် လှပတင့်တယ် အသရေဖြင့် ပြည့်စုံလေ၏။

When they yearned and asked for the Sakka to descend down to the realm of human being and cured him with angelic medicine, his disease disappeared and became a handsome young man.

သိကြားမင်းလည်း မဟာသက္ကရာဇ် ၈၇-ခုနှစ်တွင် မြို့ရိုး၊ ကျုံးမြောင်း၊ ပစ္စင်း၊ ရင်တာ၊
မီးကာ၊ သူရဲပြေး စသည်မြို့၏ အင်္ဂါရပ်တို့နှင့်အညီ ဖန်ဆင်းပေးပြီး ဥက္ကလာပတိုင်းဟူ၍
အမည်တွင်စေကာ သားဖြစ်သူ ပေါလကို ဥက္ကလာပမင်းအဖြစ် ထီးနန်းအပ် မင်းပြုစေသည်။

In 87, preceding Buddhist era, Sakka created, canal.moat, city wall, watch
tower and turrets for the soldier and the region was named as Okkalarpa and
enthroned Paula as the King Okkalarpa to rule the country.

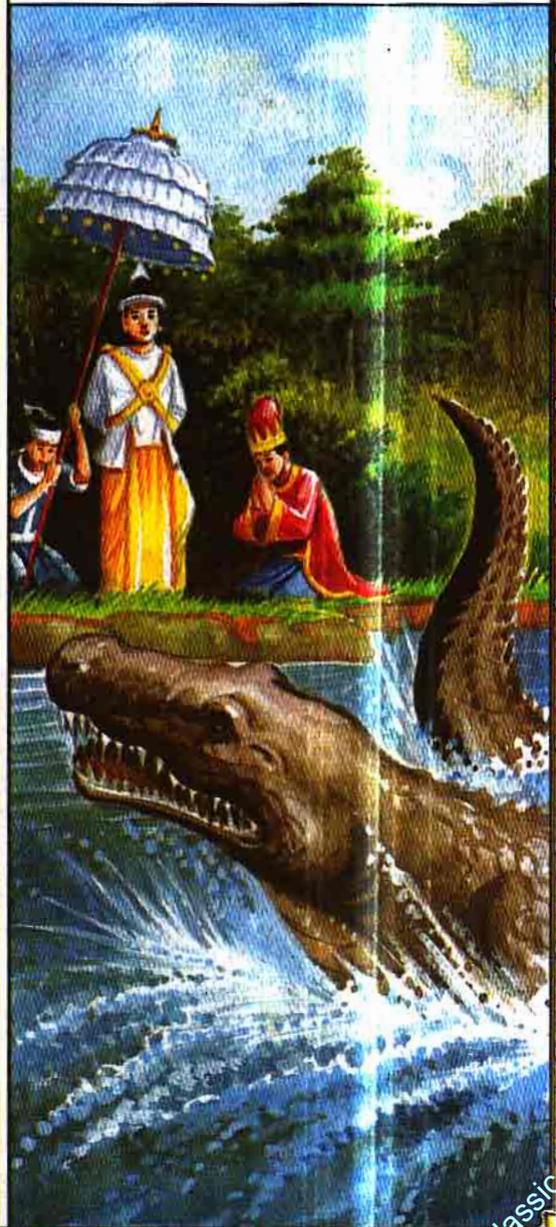
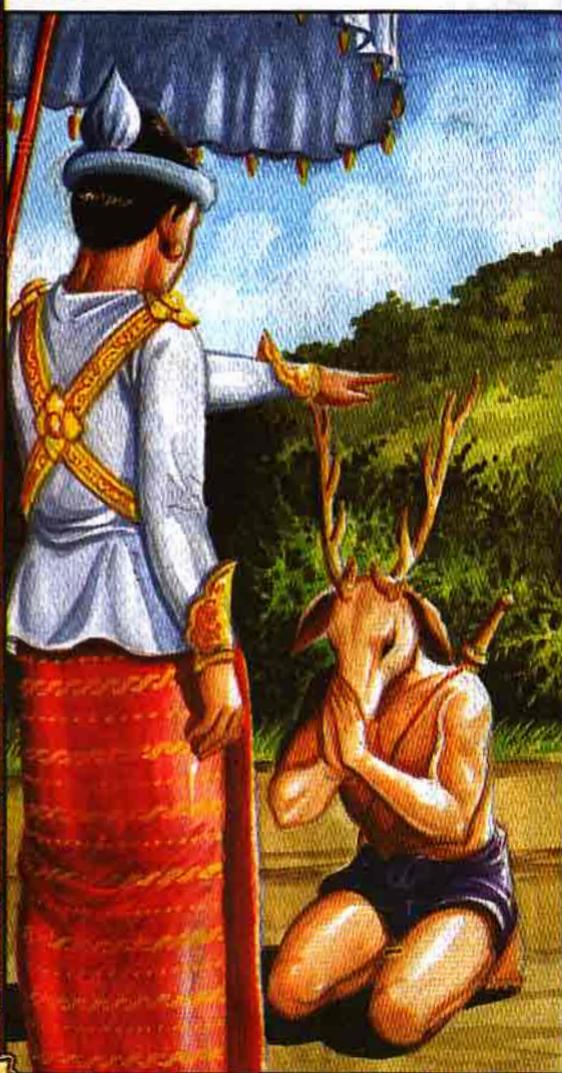

ဥက္ကလာပမင်း လက်ထက်တွင် သမင်ခေါင်း လူ ကိုယ်ဖြင့် မွေးဖွားလာသော မင်္ဂလာသည် အမှု ထမ်းရန် ရောက်ရှိလာရာ သူ၏မိခင်သမင်မကျင် လည်သည့်တောကို မင်္ဂလာအား အပိုင်စား ပေး လေသဖြင့် ယင်းဒေသကို မင်္ဂလာတိုဟုခေါ်တွင် စေပြီး ကာလရွေ့လျော့သည်၌ မင်္ဂလာနို့ ဟူ၍ ထင်ရှားလေ၏။

Under the reign of the king Okkalapa, the Mingla deer-man came to serve, the king gave him the forest where his mother doe inhabited. The place where deer-man Mingla was belonged was named as Mingaladon.

ငမိုးရိပ်မိကျောင်းလည်း ဥက္ကလာပမင်းထံ အမှုထမ်းရန် ရောက်ရှိလာရာ ငမိုးရိပ်မိ ကျောင်းအား အပိုင်စားပေးရာချောင်းကို ငမိုးရိပ်ချောင်းဟူ၍ ခေါ်တွင်စေခဲ့လေ၏။

The crocodile Nga Moe Yeik also came to the king Okkalapa, it was given a stream to inhibit and this stream was known as Nga Moe Yeik.

ဥက္ကလာပမင်းကြီး လက်ထက်မှာပင် သုဝဏ္ဏဟူသော ဘွဲ့အမည်ရ သူဌေးကြီး သဘာလဲနှင့် သူဌေးကတော် သတာပံတို့မှ တဖုဿနှင့် ဘလ္လိက သားနှစ်ဦး မွေးဖွားလေရာ

During the reign of the king Okkalapa, there was a rich man Thabalei who had been titled as Thuwunna and his wife Thabarpan and they had two sons:- Taphutha and Ballika.

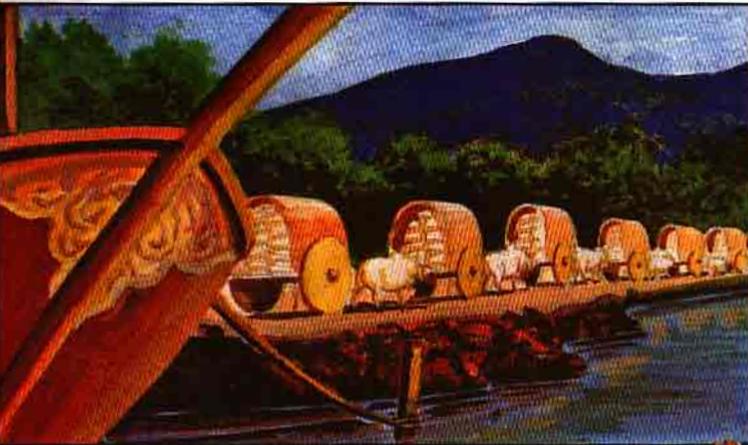
ယင်းညီနောင်တို့အရွယ် ရောက်လေလျှင် မဇ္ဈိမဒေသသို့ သင်္ဘောဖြင့် ရွက်လွင့်ကာ ကုန်ကူး သန်းရောင်းဝယ်ရန် ကုန်အပြည့်တင်လျက် ထွက်ခွာခဲ့ကြလေသည်။

When the brothers came of age, they sailed to the Mizzima region, with full of goods to trade there.

တရုဿနှင့် ဘလိကတို့၏ ကုန်သွယ်ရေးသည် မနိဗ္ဗာန် ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်လေလျှင် ကုန်စည်တို့ကို လှည်းအစီး(၅၀၀)ဖြင့် တင်ဆောင်ကာ အရောင်းအဝယ်ပြုမည်ဖြစ်သော ခရီးထွက် လာခဲ့ရာ

When their barge embarked at the harbour of Mizzima region, they loaded their good on 500 ox-drawn carts and went to the town where they intended to trade.

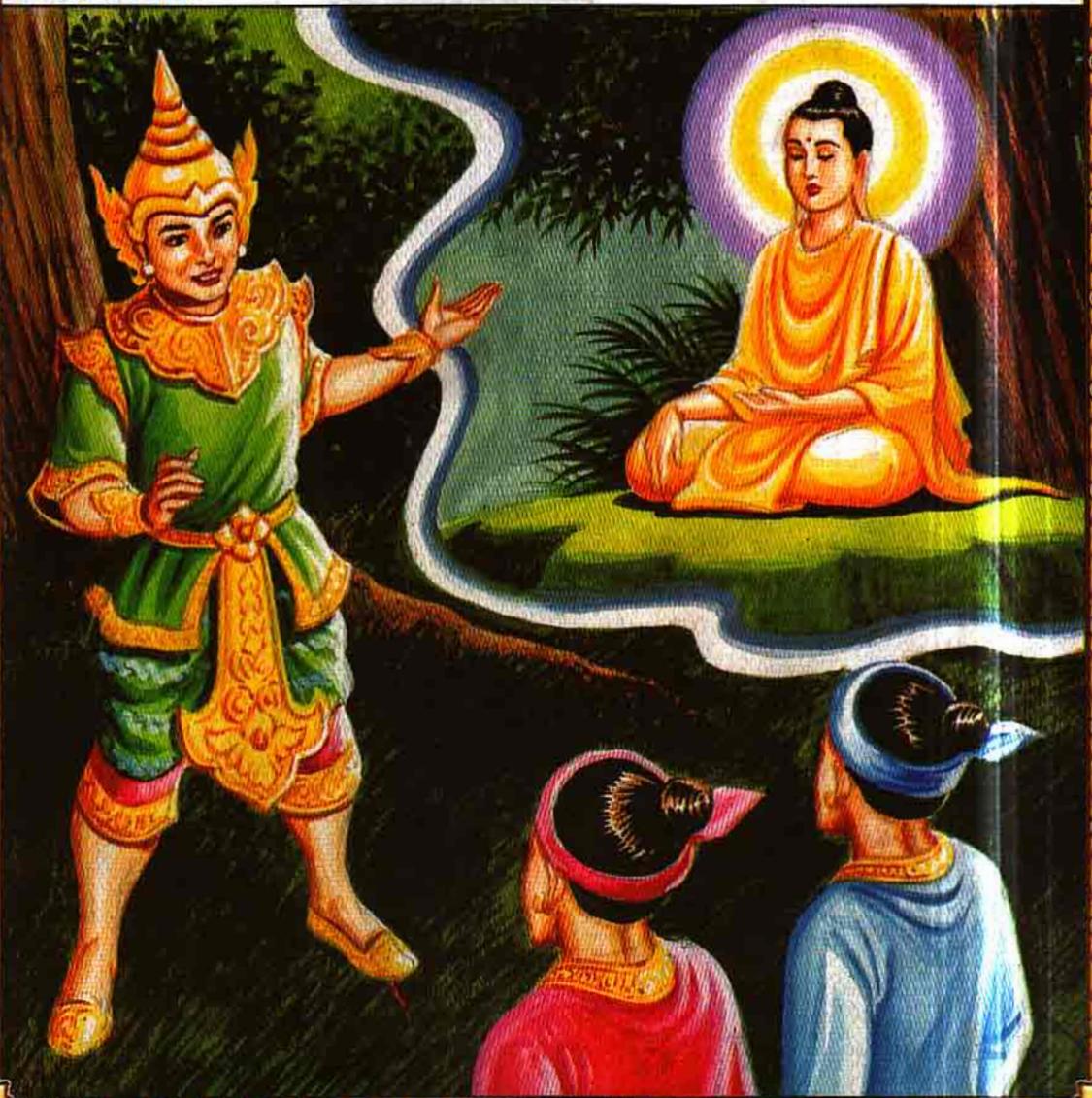
လွန်ခဲ့သော ဘဝများက ဆွေမျိုးတော်ခဲ့ဖူးသည့် ရုက္ခစိုက် နတ်မင်းက လမ်းခရီးမှ မဟာဗောဓိပင် အနီးအရောက်တွင် ရပ်တန့်စေခဲ့လေသည်။

On their way, the guardian spirit of banyan tree who was their immediate relative in former life, made them to stop.

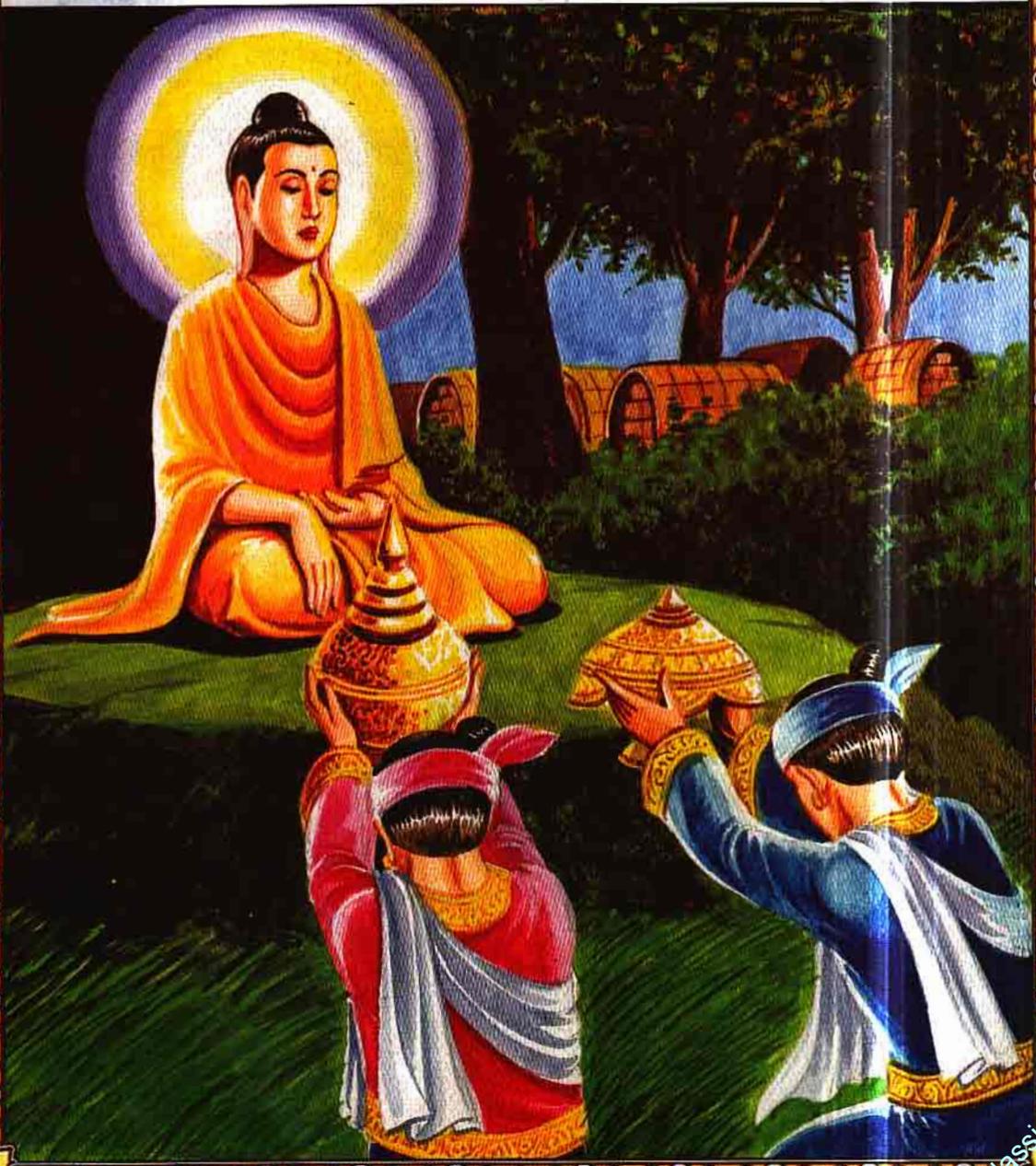
ရက္ခစိုးမင်းက ကိုယ်ထင်ပြုပြီးလျှင် “အို တဖုသာနဲ့ ဘလ္လိကတို့ သင်တို့ဟာ လောကီ စီးပွား ရှာဖွေခြင်းထက် လောကုတ္တရာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေဖို့ ပွင့်တော်မူလာပြီဖြစ်တဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာ ဘုရားအား ဆွမ်းစသည်တို့ ဆက်ကပ်ကာ ကုသိုလ်ပြုကြလော့၊ ကပ်လဝတ် ထီးနန်းကိုစွန့်ကာ တောထွက်ပြီး ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်နှစ်ကျင့်ပြီးနောက် ဗောဓိပင်နှင့်ရွှေပလ္လင်၌ မာရ်ငါးပါး အောင်တော်မူလျက် ဘုရားစင်စစ် ဂေါတမဖြစ်ကာ လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ စံတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင် အား ဂါရဝသွားပြုလော့” ဟု တိုက်တွန်းခြင်း ပြုလေသည်။

The guardian spirit of the tree showed his apparition and said. "Oh! Taphutha and Balika, to get profit of good deed is better than worldly possession, you should offer some offertories to the Gautama, who has already attained the enlightenment. He renounced the royal luxury and took a retreat and practised on austerity for 6 whole years and now he won bodi Tree and throne like dais. Pay Homage to Lord Buddha.

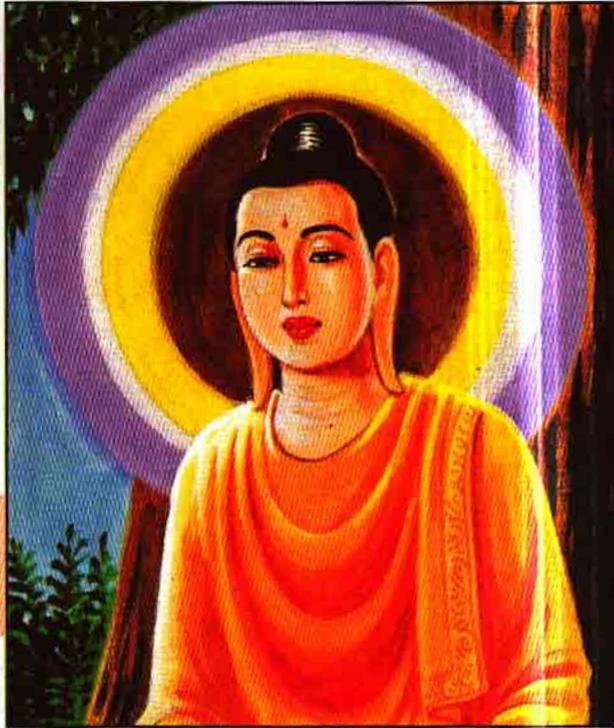
တဖုသာနှင့် ဘလ္လိကတို့ ညီနောင်လည်း လင်းလွန်းပင်ခြေရင်း၌ သတ္တဋ္ဌာနအဖြစ် ဝံနေတော် မူသည့် မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ဝမ်းမြောက်ကြည်ညိုစွာဖြင့် ပျားဆုပ်မုန့်၊ ကြတ်ကျစ်စာ မုန့်တို့ကို ကပ်လှူကြလေ၏။

Taphutha and Ballika sojourned at the root of Buchanania tree as seven days in each retreat with honey snack and crisp snack.

ဂေါတမဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မူသည့်နေ့မှစပြီး ၄၉ရက်လုံးလုံး မည်သည့်ဆွမ်းကိုမျှ ဘုန်းပေးတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ဘဲ တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့ ညီနောင်ဆက်ကပ်သော မုန့်ဆွမ်းကို ဆွမ်းဦးအဖြစ် သုံးဆောင်ဘုန်းပေးတော်မူလေရာ ညီနောင်မှာ ဘုရားရှင်အား ဆွမ်းဦးဦးဖျားဖျား ကပ်ခွင့်ရသူများ ဖြစ်သွားကြလေတော့၏။

Since Gautama attained Buddhahood, he did not eat meals for whole 49 days. When Taphutha and Balika offered honey snack Lord Buddha ate it as his first meal. The two brother became the foremost persons who got the chance to offer first meal to Lord Buddha.

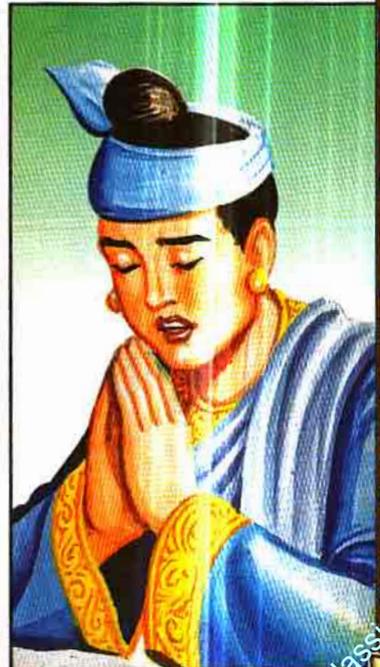

ရွှေထိပ်ဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

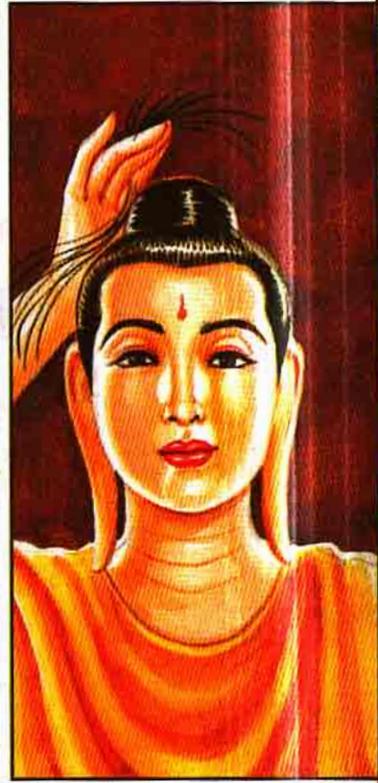
ယင်းသို့ မုန့်ဆွမ်းကပ်ပြီးနောက် တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့သည် ဘုရားရှင်အား အရှင်မြတ်ဘုရား တပည့်တော်တို့ကို အရှင်ဘုရားရဲ့ကိုယ်စား ကိုးကွယ်ပူဇော်ရာ ပေးသနားတော်မူပါဘုရားဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားကြလေသည်။

After they had offered meal to the Lord Buddha, they asked something to pay homage on the behalf of Lord Buddha himself.

ဘုရားရှင်လည်း ကုန်သည်ညီနောင်အား “ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟူ၍ ဒွေဝါနိက သရဏဂုံတည်စေပြီးလျှင် ဦးခေါင်းတော်ကို လက်ယာလက်တော်ဖြင့် သပ်လိုက်ရာမှ ပါရိလာသော ဆံတော်မြတ် (၈)ဆူကို ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် ပေးသနားတော်မူလေ၏။

Lord Buddha recited a verse:- "I seek refuge in Buddha, I seek refuge in Dhamma, I seek refuge in Sangha" to repeat. Then Lord Buddha rubbed his head with his right hand. The eight hairs stuck in his hand and gave them to revere on behalf of him.

ရွှေထိန်ဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒကာကုန်သည်ညီနောင်တို့ သင်တို့ရဲ့ ပစ္စန္တရာဇ်ဒေသ ရာမညတိုင်း၌ သိဂုံတ္ထရမည်တဲ့ တောင်ရှိပေ၏။ ယင်းတောင်မှာ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြလေသော ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပဟူသည့် နောင်တော်ဘုရားသုံးဆူရဲ့ တောင်ဝှေး၊ ရေစစ်၊ ရေသနပ်တော်တို့ အစဉ်အလိုက် ဌာပနာတည်ထားလျက်ရှိပြီး ငါ၏ ဆံတော်များကိုလည်း ထိုသိဂုံတ္ထရတောင်မှာပင် စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်ကြလတ္တံ့ ဟု ဗျာဒိတ်စကား မြွက်ကြားတော်မူလေသည်။

Lord Buddha said, "you, the trader brothers, at the fringe of your Ramanya region, there is a hill named Theinghuttra. In this hill, the staff, the water decanter, and waist cloth of the late enlightened ones such as Kakuthan, Kaunaghun, and Kassapa were enshrined in it. Now, my hairs must also be enshrined with them".

တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့ညီနောင်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ဆံတော်(၈)ဆူကို ရွှေကြိုတ်ထဲထည့်ကာ-

The two brothers Taphutha and Ballika brought the eight hairs of Lord Buddha with delight and kept them in the golden casket.

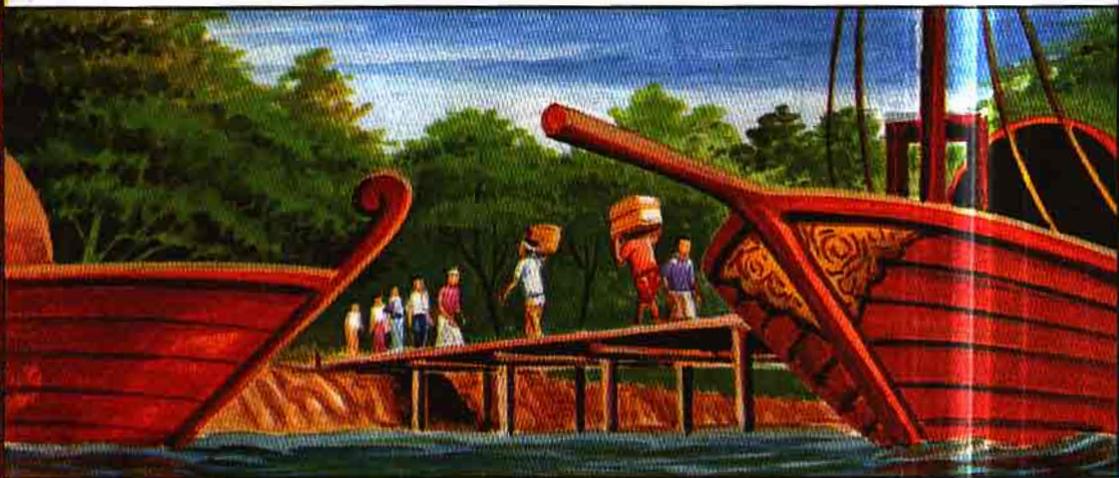
ပါလာသည် ကုန်စည်တို့ကို အလိုရှိသူတို့အား လှူဒါန်းပေးကမ်းခဲ့ပြီးလျှင် သင်္ဘောရွက်လွင့်လျက် ပြန်လာကြတော့သည်။

They donated the goods to those who needed them and sailed back to their native country.

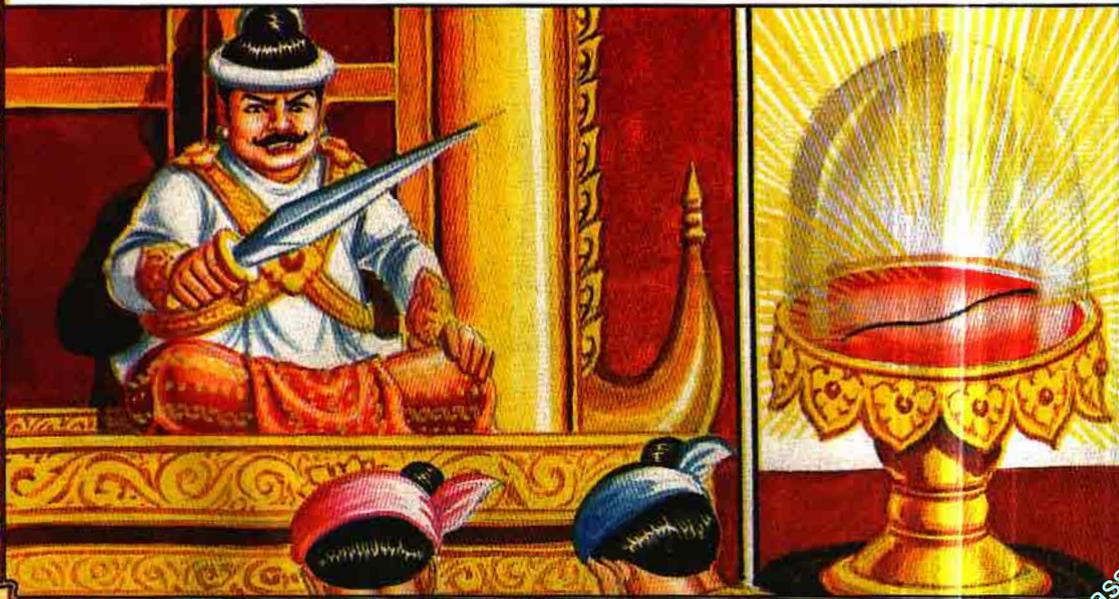
ယင်းသို့ ရွက်လွင့်ပြန်လာကာမှ လမ်းခရီးတစ်ထောက်အဖြစ် ဧဋ္ဌမြို့၊ ဆိပ်ကမ်း အရောက်တွင် ဆိုက်ကပ်ရပ်နားရာ

On their way back home, they disembarked at the city of Zaihta.

သူတို့နှင့်အတူ ဘုရားရင်၏ ဆံတော်မြတ်တို့ပါလာကြောင်း သတင်းကြားသိထားသည့် ဧဋ္ဌ မင်းကြီးက ဆံတော်နှစ်ဆူကို တောင်းယူသဖြင့် တဖုဿနှင့်ဘလ္လိကတို့မှာ မပေးချင်ပေးချင်ဖြင့် ပေးအပ်ခဲ့ရလေသည်။

The king of Zaihta knew that they had Lord Buddha's hair and asked for two hairs. So Taphuttha and Ballika gave them unwillingly.

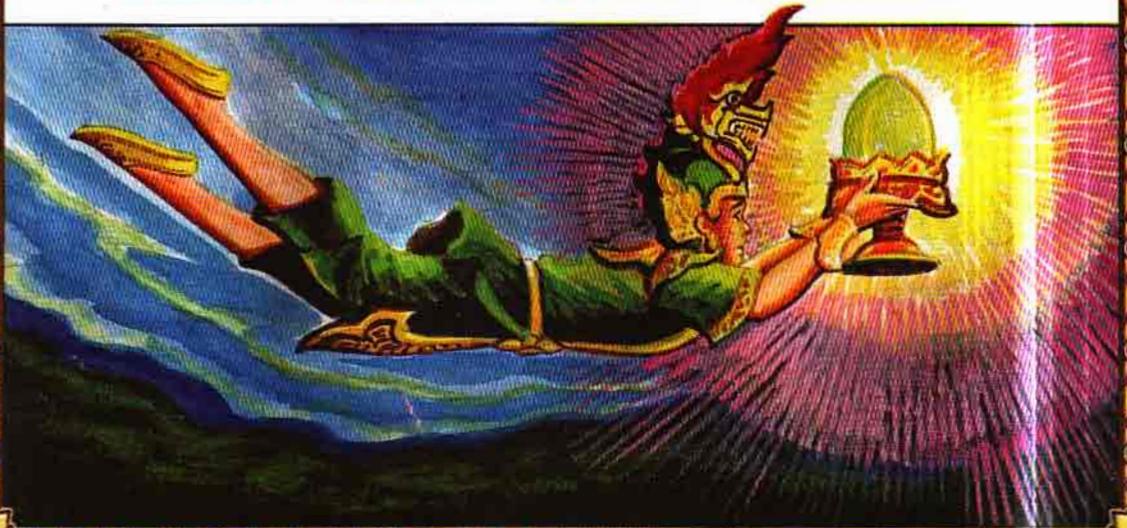
ထို့နောက် ငွေဖြိုမှ ရွက်လွင့်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံဘက်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြရာ နာဂရာဇ်အရ (ယခု မော်တင်စွန်း) သို့ရောက်ရှိခိုက် ဆံတော်များမှ ရောင်ခြည်တော်တို့ ကွန်မြူးသည်ကို ယေယျ သေနဂါးမင်းက ဖူးတွေ့မြင်ပြီးနောက်

Then they sailed out from Zaihta to the country of Myanmar, when they were at cape Negarit, the ray of light emitted from the hairs. When the king of dragon Zeyathaina saw the ray and

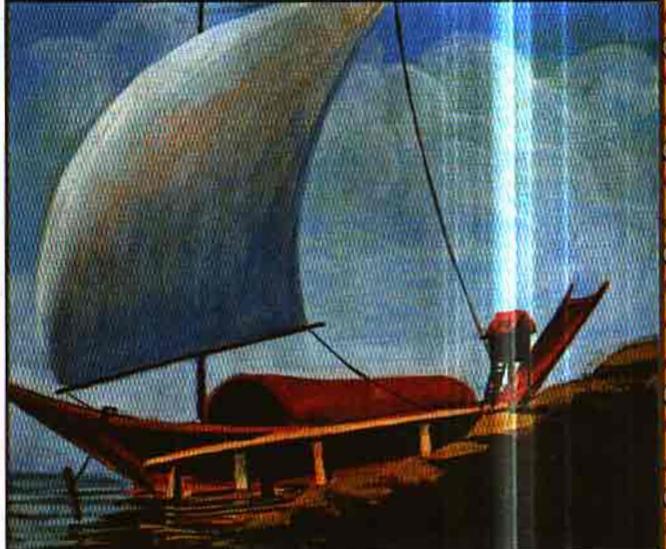
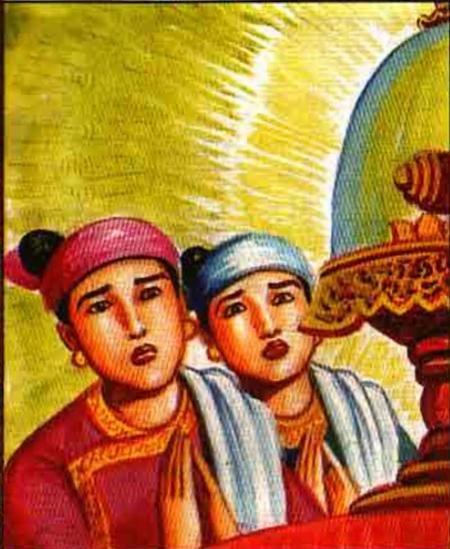
ဆံတော်မြတ်နှစ်ဆူကို ခိုးယူကာ နဂါးပြည် ရေအောက်ထဲသို့ ပင့်ဆောင်သွားပါတော့၏။

he stole two hairs and dived into his underwater denizen.

တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့ညီနောင်သည် စိတ်မချမ်းမသာစွာဖြင့် ဥက္ကလာပတိုင်းဆီ ဆက်လက် ခရီးနှင့်ခွဲရာ ဥက္ကလာပဆိပ်ကမ်း (ယခုခိုလ်တထောင်စေတီတည်ရာ)သို့ ရောက်ရှိဆိုက်ကပ်လာ တော့သည်။

The two brothers Taphutha and Ballika proceeded their voyage with despair and they arrived at the harbour of Okkalapa (Now this is the place where Botahtaung pagoda is situated.)

မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်မြတ်များကို ပင့်ဆောင်လာကြောင်း ဥက္ကလာပမင်းကြီး ကြားသိ တော်မူလျှင် ဆိပ်ကမ်းဆီသို့ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ ကိုယ်တော်တိုင်ဆင်းလာပြီး ဆံတော် ကြုံတ်ကို ဦးဆိုက်ပူဇော်ကာ ...

When the king Okkalapa heard the news that the hairs of Lord Buddha were brought, he welcomed with his courtiers.

သဘောဆီဝင်၌ ဆန်းကြယ်လှစွာသော ရတနာမဏ္ဍပ်ကြီး ဆောက်လုပ်ပြီး ဆံတော် တို့အား ကိန်းဝပ်စံပျော်စေလျက် ပြည်သူအပေါင်းကို ပူဇော်ဦးခိုက်ကြစေ၏။

The king built a magnificent pavilion for all the throng of the people to offer the hairs of Lord Buddha.

ရွှေတိဂုံအာဇာနည်

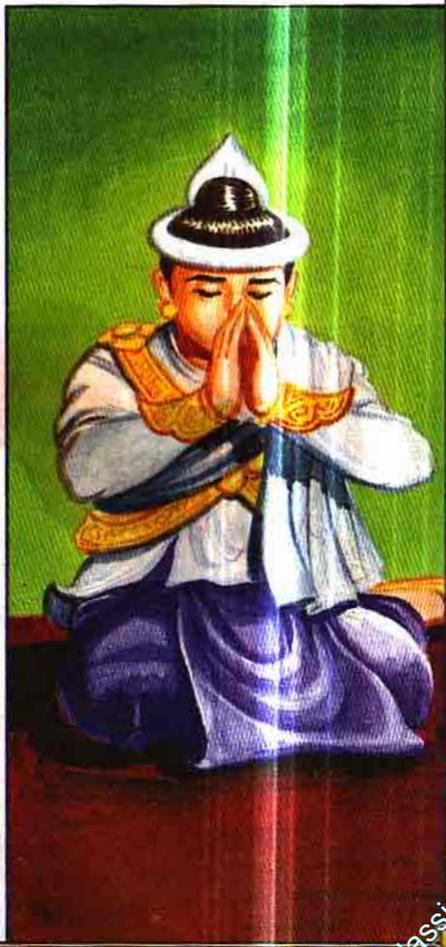
Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကညီနောင်တို့က ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရာ လမ်းခရီး၌ ဆံတော်မြတ်လေးဆူ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပုံတို့ကို ဥက္ကလာပမင်းကြီးအား ဝမ်းပန်းတနည်း လျှောက်ထားကြရာ ဥက္ကလာပမင်းကြီးလည်း အဓိဋ္ဌာန်ပြုလေသည်။

Taphutha and Ballika reported about the loss of four hairs which were stolen with great repentance. So the king Okkalapa made an oath.

(မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဗျာဒိတ်တော်နဲ့အညီ တပည့်တော်တို့ ကိုးကွယ်ပူဇော်ခွင့် ကေနံရမည် ဆိုပါက ဆံတော်မြတ်များသည် မူလအတိုင်း ရှိပါစေသတည်း)

In accordance with the preordainment of Lord Buddha, if we were deserved to get back, help us to retrieve original sacred hairs.

ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် ယင်းသို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူပြီး သကာလ ဆံတော်ရွှေကြုတ်ကို ဖွင့်လေသည်။ ဘုရားရှင်၏ ဆံတော်(၈)ဆူတိတိကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ဖူးတွေ့ရလေ၏။

After the king Okkalapa asseverated the truth and opened the golden casket. To his amazement he found original eight hairs of Lord Buddha.

ထို့နောက် သိဂုံတ္ထရကုန်းရှိရာ အရပ်ကို မည်သူသိလေသနည်းဟု မှူးမတ်တို့ကို မေးမြန်းရာ သိသူမရှိဖြင့် မောင်းကြောင်းနင်းခတ်ပြီး သိဂုံတ္ထရကုန်းရှိရာဆီ ညွှန်ပြနိုင်သူကို ရှာဖွေကြလေသည်။ သို့သော် ရှာဖွေ၍ မတွေ့ချေ။

When the king asked where the Theinghuttra hill was, the ministers were unable to reply. So the king ordered to announce who knew where the Theinghuttra hill was. But it was in vain.

ရွှေထိပ်အာရှားသမိုင်း

နောက်ဆုံးတွင် ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် ခမည်းတော် သိကြားမင်းကို တလိုက်လေရာ၊ သိကြားမင်းလည်း ရောဇာဏ်ဆင် တော်ကိုစီးကာ နတ်ဗိုလ်ခြေ ပရိသတ်အစုံအလင်ဖြင့် သက်ဆင်းလာတော့၏။

Eventually, the king Okkalapa asked for help to his father Sakka the king of devas, descended down riding on erawun elephant accompanied by angelic retinues.

ဖခမည်းတော် သိကြားမင်း ရှေးဘုရားသုံးဆူတို့ရဲ့ တောင်ဝှေးတော် ရေစစ်တော်နဲ့
ရေသနပ်တော်တို့ကို ဌာပနာထားရာ သိဂုံတ္ထရတောင်ကို ညွှန်ပြတော်မူပါ။

Sakka, the father of the king pointed out the location of Theinghuttra
were enshrined hill where, staff, water decanter, and waistcloth of the
ancient Buddha.

သားတော် ဥက္ကလာပမင်း ငါလည်လည်း အသက်တမ်းအားဖြင့် ငယ်သောကြောင့် ရှေးဘုရားတို့ကို
မပီချေ။ သို့သော် ရှေးကတည်းက သက်တော်ရှည်လှစွာသော ကမ္ဘာစောင့်နတ်ကြီးများကို ခေါ်၍
မေးမြန်းပေးပါအံ့

"My son, the king Okkalapa, as I am the young, I did not see them. But there
are guardian spirit of the earth and I'll call on and ask about them.

သို့ဖြင့် ကမ္ဘာနတ်ကြီး ငါးပါးနှင့် သိကြားမင်း၊ ဥက္ကလာပမင်းတို့ စုဝေးကြရာအရပ်ကို စုဝေးကုန်းဟု ခေါ်တွင်လေရာ ယခု ဆူးလေကုန်းဟု ခေါ်တွင်လေသည်။

In this way, the five guardian spirits of earth, Sakka and king Okkalapa congregated at a upland and later it was called Sule hill.

ကမ္ဘာနတ်ကြီး တစ်ပါးဖြစ်သော အမြိတ္တရကွစိုးနတ်ကြီး(ခေါ်) မှော်ဘီနတ်ကြီးသည် သိဂုံတ္ထရကုန်းရှိရာ အရပ်ကို ညွှန်ပြပေးတော်မူပြီးလျှင် ကကုသန်ဘုရား၏ တောင်ငွေ့တော်သည် သိဂုံတ္ထရကုန်းတော်ရှိ ကညင်ပင်ကြီးအောက်၌ မြုပ်နှံထားကြောင်း ပြောကြားလေ၏။

One of the guardian spirit of the earth, Amyeitta or spirit of Hmawbi pointed the place where the Theinghuttra was situated. Then he also pointed the place where staff of Kakuthan was buried under the dipterocarpus tree.

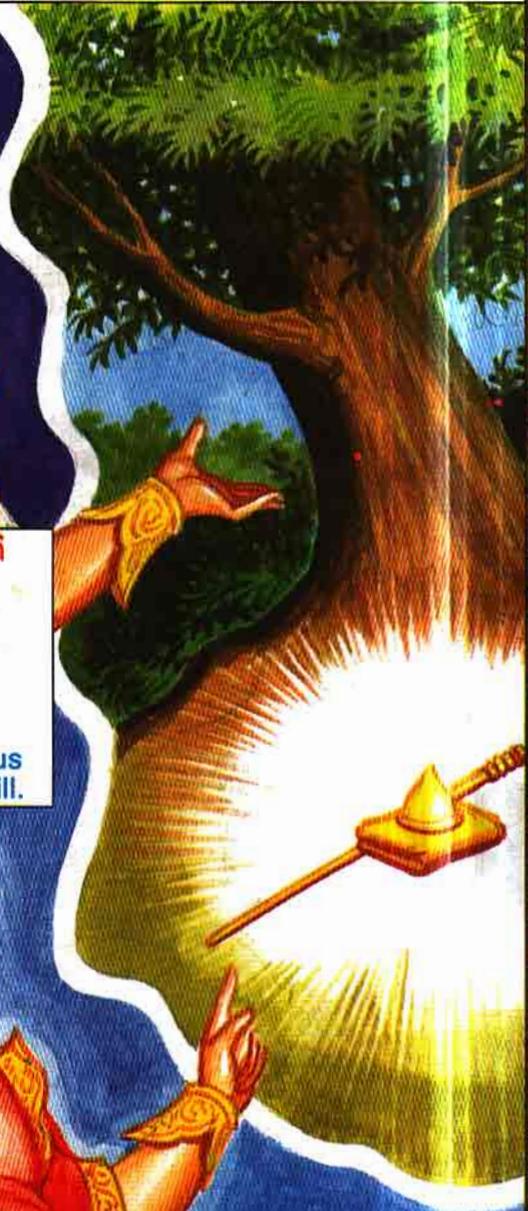
ဝေဠုသုမန ရုက္ခစိုးနတ်ကြီးက ကောဏာဂုံဘုရား၏ ရေစစ်တော်သည် သိဂုံတ္ထရကုန်းတော်ရှိ ကညင်ပင်ကြီးအောက်၌ မြှုပ်နှံထားကြောင်း ပြောကြားသလို

Wailuthamana, the guardian spirit of the tree pointed the place where the water decanter of Kaunagon. It was buried under the dipterocarpus tree, on Theinghuttra hill.

ဥဒုမ္မရရုက္ခစိုးနတ်ကြီးကလည်း ကဿဖဘုရားရှင်၏ ရေသနပ်တော်သည်လည်း သိဂုံတ္ထရကုန်းတော်ရှိ ကညင်ပင်ကြီးအောက်မှာပင် မြှုပ်နှံထားကြောင်း မြှက်ကြားလေသည်။

Uddombara, the guardian spirit of the tree pointed the place where the waistcloth of Kassapa was buried under the dipterocarpus tree which also grew on the Theinghuttra hill.

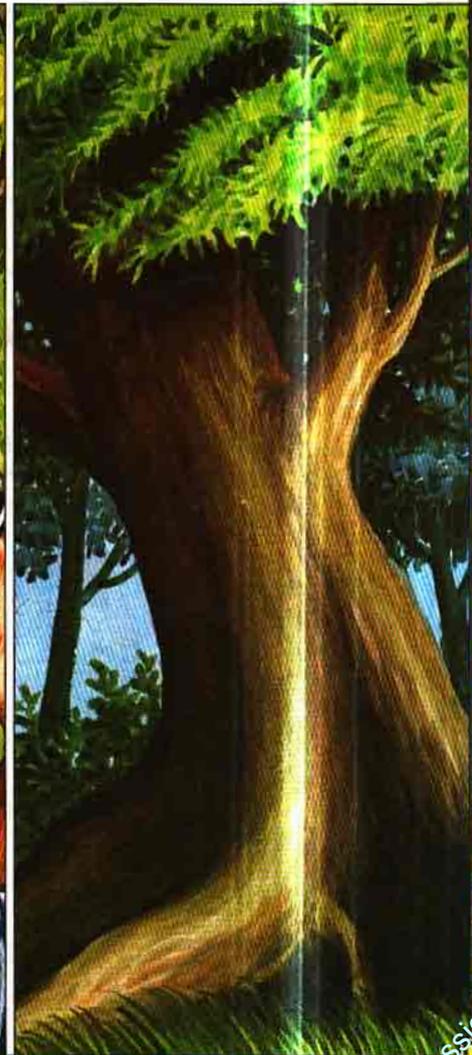
ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်း

သို့ဖြင့် မှော်ဘီနတ်ကြီး ညွှန်ပြရာ အရပ်သို့ လူရောနတ်ပါ အတီးအမှုတ် အကအခုန်တို့ဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ သွားရောက်ကြပြီး လည်ချနွယ်တို့ ထူထပ်နေသည့် တောကို တဖျော်တပါး ခုတ်ထွင်ရှင်းလင် ရှာဖွေကြရာ

To both human and nat spirits went to the place where the Hmawbi nat spirit had pointed with musical troupe and they together cleared the dense forest.

စားဖိုခုံလောက်ကဲ့သို့ တောင်သုံးလုံး ယှဉ်လျက်တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ကြရလေ၏။
ယင်းတောင်သုံးလုံး၏ အကြားတွင် ရောမ ကညင်ပင်ကြီးကိုပါ တွေ့ကြရ၏။

They found the three hills positioned as a furnace. Among the three hills, they found an enormous dipterocarpus tree.

နတ်၊ လူတို့လည်း ကညင်ပင်ကြီးကို ခုတ်လှဲလိုက်ကြပြီးလျှင် တောင်သုံးလုံးကို တောင်တစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင် ညှိကြခြင်းကြောင့် တိဂုဗ္ဘဟု ခေါ်တွင်လေသည်။

The human and nat spirits, cut down the dipterocarpus tree and they leveled the three hills into one. So it was known as Tighompa.

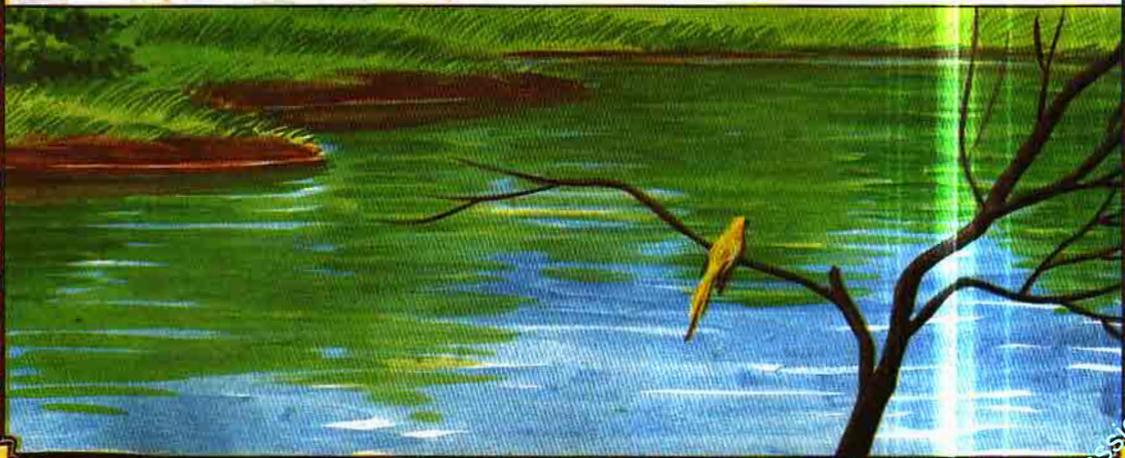
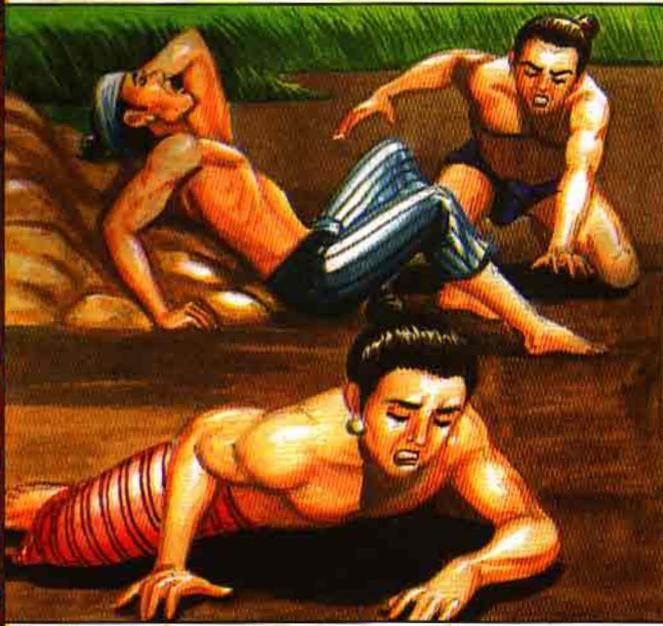
မှတ်ချက်။ ။ တြိဂုဗ္ဘသို့မဟုတ် တိဂုဗ္ဘသို့မဟုတ် တိဂုဗ္ဘမှာ သက္ကတပါဠိဘာဖြစ်ပြီး တြိ/တိ = သုံးလုံး၊ ဂုဗ္ဘ/ဂုဗ္ဘ = တောင်တို့ကြောင့် တောင်သုံးလုံးဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါ၏။

Note. Trighompa or Tighomp means three hill in Sanscript.

ယင်းသို့လျှင် တောင်သုံးလုံးကိုညှိကြရာမှ လူအပေါင်းတို့သည် သွေးမွန်သောရောဂါ ဖြစ်ကြပြီး မူးသိုက်ကာလဲပြိုကုန်ကြရာ သိကြားမင်းက တောင်ခြေရင်းတွင် ရေကန်ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် ဒေဝဩသနတ်ဆေးကို ရေ၌ခပ်ကာ လူအပေါင်းကို သောက်စေ၏။ မျက်နှာသစ်စေ၏။ ထိုအခါမှ သွေးမွန်ရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားကြရာ ယင်းကန်ကို သွေးဆေးကန်ဟု ခေါ်တွင်ကြလေ၏။

While they were levelling the ground, they suffered high blood pressure and they fell down. The Sakka created a lake at the foothill and let them washed their faces and administered them with angelic medicine and drank it. They became normal and this lake was known as Thwesaikan (Lake of washing out the blood).

ကညင်ပင်ကြီးကို နှုတ်ယူပြီးနောက် ပင်ခြေရင်းကို တူးဆွကြရာ ရှေးဘုရားသုံးဆူ၏ တောင်ဝှေးတော်၊ ရေစစ်တော်၊ ရေသနပ်တော်တို့ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တွေ့ရှိကြလေ တော့သည်။

After they had uprooted the dipterocarpus tree and dug beneath it they found the staff, the water decanter and waistcloth of ancient Buddha with great delight.

ရွှေထိပ်ဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

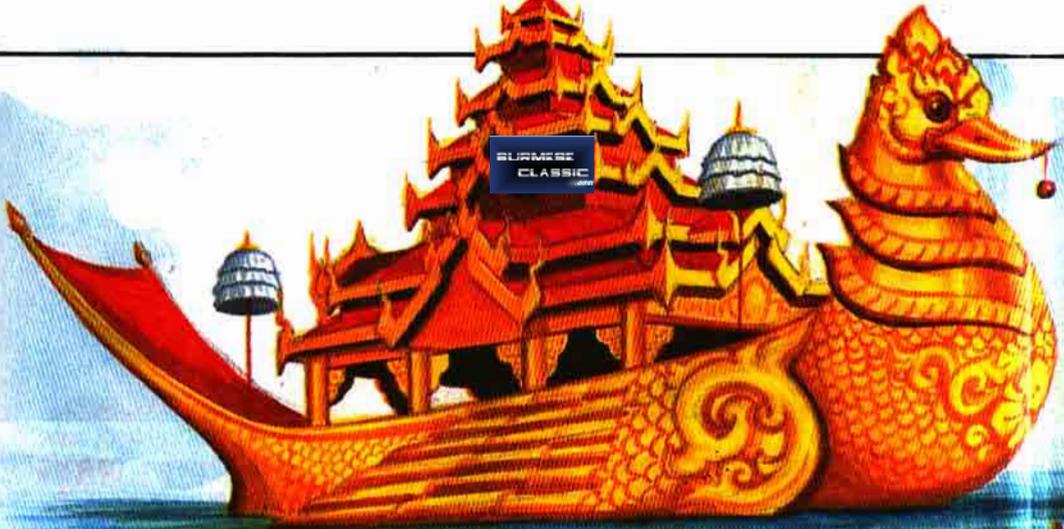
ကုန်းတော်၏ အလယ်တည့်တည့် ကညင်ပင်ကြီး တည်ရာတွင် သိကြားမင်းသည် စောက် (၄၀၄)တောင်၊ အနံ (၄၄) တောင်ရှိသော ဌာပနာတိုက်ကြီးကို စီမံဖန်တီးကာ ဌာပနာတိုက်၏ မြောက်ဘက်တွင် နိဂြောဓကျောက်ဖျာ အနောက်တွင် မြကျောက်ဖြာ တောင်ဘက်တွင် ဓမ္မရံကျောက်ဖျာ၊ အရှေ့ဘက်တွင် လောဟိတကျောက်ဖျာနှင့် အခင်းမှာငွေကျောက်ဖျာကို ကွက်ပြည့်ခင်းရလေသည်။

At the centre of the level of the upland, the sakka, created the vault with the depth of 404 elbow's length and breadth of 44 elbow's length. At the northern wall made of nigyorda flat stone, at the western wall made of emerald flat gem, at the southern wall made of dhammayan flat stone and at the eastern wall made of Lohita flat stone, and the flooring was made of silver plate.

ဌာပနာတိုက်ကိုဆောက်တည်မွမ်းမံပြီးနောက် အဝသုံးတောင်၊ အလျား ခုနစ်တောင်ရှိသော ရွှေသင်္ဘောကို တည်ဆောက်ကြလေ၏။ ယင်းရွှေသင်္ဘောထက်တွင် မြပုခက်တင်ပြီးလျှင် တဖုသ၊ ဘလ္လိပ ညီနောင်တို့၏ ရုပ်သွင်များအတိုင်း ရွှေရုပ်များသွန်းလုပ်ကာ မြပုခက်ကို ဦးပဲ့ထမ်းစေလေသည်။

After the vault was finished and embellished, the regalia of a barge made of gold was constructed with the width of three elbow's length and length of seven elbow's length. On this golden barge, put a replica of emerald cradle and effigies of Taphulha and Ballika were cast in gold and let the servitutes to shoulder it.

မြတ်စွာဘုရား၏ဆံတော်တို့ကို ပတ္တမြားကြုတ် အတွင်းထည့်ပြီး ယင်းပတ္တမြားကြုတ်ကို မွေ့ရစ်ရွှေကြုတ်အတွင်းသွင်းကာ မြပုခက်ပေါ်၌တင်လေ၏။

Then put the Lord Buddha's hairs in the ruby casket and again it was put into the casket made of gold which had been melted from the eugnia tree and placed it on the emerald cradle.

ကကုသန်ဘုရားရှင်၏တောင်ဝှေးတော်၊ ကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏ရေစစ်တော်၊ ကဿပ ဘုရားရှင်၏ ရေသအုပ်တော်တို့ကိုလည်း ပတ္တမြားကလပ်ပေါ်တင်လျက် ရွှေသင်္ဘောပေါ်တင်ထားလေသည်။

Kakuthan's staff, Kaunaghon's water decanter and Kassapa's waistcloth were put on the circular tray of ruby and all were put on the golden barge.

ရွှေသင်္ဘောရှိရာ ဌာပနာတိုက်ထဲသို့ ရေသွင်းပြီး တပေါင်းလဆန်း ၁၅ ရက် ဒီရေဦးတက်ချိန်နှင့် ချိန်ကာ ထားလိုက်ကြလေ၏

On 15th the fullmoon of Tabaung, at the time of high tide, irrigated into the vault where the golden barge was enshrined.

ဌာပနာတိုက်နံရံပတ်လည်၌လည်း မြဟွာမင်း၊ သိကြားမင်းနှင့် မိဖုရားလေးပါး၊ ဥက္ကလာပမင်းနှင့် မိဖုရား၊ သုဝဏ္ဏသူဌေး၊ သမီးနှင့်ခင်ပွန်းတို့၏ဝံ့တုရွှေရုပ်တုတို့ကို ရွှေတံခွန်၊ ငွေတံခွန်၊ ရွှေပန်းခိုင်၊ ငွေပန်းခိုင်၊ စိန်ပန်းခိုင်၊ ပတ္တမြားပန်းခိုင်တို့ကိုင်လျက် ရှိခိုးပူဇော်ဟန် သွန်းလှုပ်ထားကြလေသည်။

Around the wall of the vault, the golden statues of the king Okkalapa, queen, the rich man Thuwunna and his family were placed and in their hands the emblems made of gold, silver and ruby garlands were holding.

သိကြားမင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း၊ ဥက္ကလာပမင်းနှင့် သုဝဏ္ဏသုဋ္ဌေးကြီးတို့သည် ထိပ်ဝသုံးဆုပ်၊ အမြင့် ခုနစ်ထောင်ရှိသည့် ဖယောင်းတိုင်ကြီး (၄)တိုင်ကို ဌာပနာတိုက်၏ ထောင့်လေးထောင့်တွင် ထွန်းညှိပြီး “သာသနာတော် နှစ်ငါးထောင်ပတ်လုံး ပီးမငြိမ်းဘဲ တည်စေသော” ဟု ဝိဋ္ဌာန် လျက် ထွန်းထားရာ ယင်းဖယောင်းတိုင်မီးမှာ မငြိမ်းဘဲ ယနေ့တိုင်ရှိသည်ဟု အဆိုရှိကြ လေသည်။

The sakka, brahma, the king of Okkalapa and rich man Thuwunna, holding four candles with the size of three fists in diameter and the height was seven elbow's length were lit and prayed. "May those candles be lit up to five thousands years". Because of their oath those candles are still lighting as an eternal light.

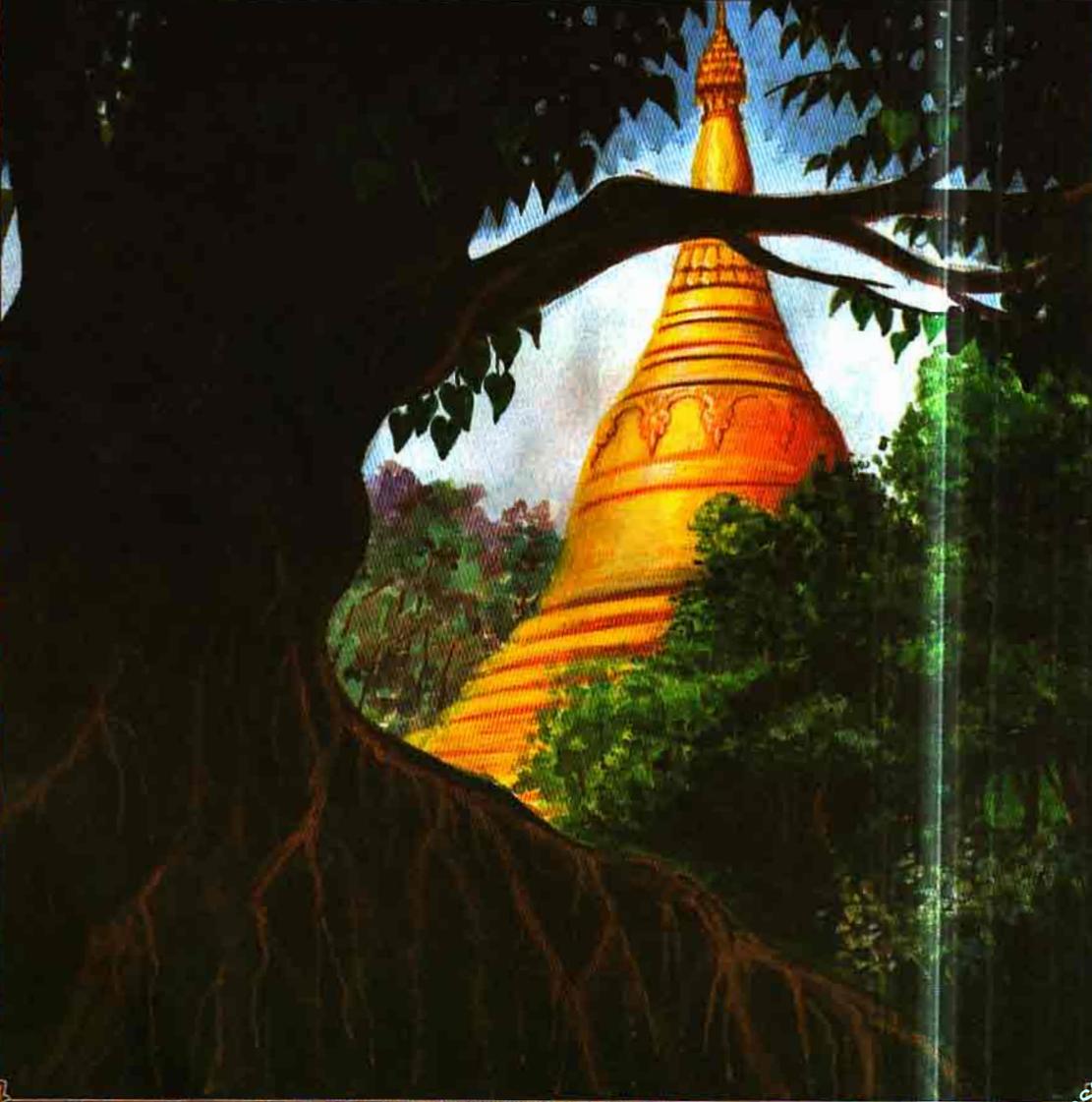
ထို့နောက်တွင်မူ ဌာပနာတိုက်ကို ကျောက်ဖျာကြိုးဖြင့်ပိတ်လိုက်ကြပြီးလျှင် ကျောက်ဖျာထက်၌ ရွှေစေတီတည်ကာ ယင်းရွှေစေတီကိုငုံလျက် ငွေစေတီ၊ ကြေးဖြူစေတီ၊ ကြေးနီစေတီ၊ သလွဲစေတီ၊ ကျောက်ဖြူစေတီ၊ သံအုတ်စေတီတို့ကို အထပ်ထပ်ငုံတည်ကာ ရတနာအမျိုးမျိုး တို့ဖြင့်မွမ်းမံရာ ဉာဏ်တော်အမြင့်(၄၄) တောင်ရှိပြီး ကြိုကုမ္ဘစေတီဘွဲ့အမည် ဆက်ကပ်ကြလေ၏။

Then the vault where the material were enshrined, was covered with flat stone. Then upon this flat stone cover the golden stupa, silver pagoda, tin pagoda and stone pagoda were superimposed one upon another. The height of those superimposed pagoda was 44 elbow's length and known as Trikumba pagoda.

တြိကုမ္ဘမှသည် တိကုမ်၊ ထိုမှ တိကုံ ထိုမှ တိဂုံသို့ ပြောင်းလဲပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ရွှေတိဂုံ ဟူသော ဘွဲ့အမည်ရှိသည် ဓေတီတော်ကြီးကို သိဂုံတ္ထရကုန်းတော်ပေါ်တွင် တည်ထားပြီး၊ နောက် နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ ကျော်၄၀၀ ခန့်အထိ တိုင်းရေးပြည်ရာ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကြောင့် ရာမညတိုင်း၌သာသနာတော် မှေးမှိန်လာရာ ဓေတီတော်ကြီးကို ပြုပြင်စောင့်ထိန်းမှု နည်းပါးကာ ကုန်းတော်သည် သစ်ပင်တောအုံ့ ဖုံးလွှမ်းခြင်းခံခဲ့ရလေသည်။

The name of this pagoda, deviated from Trigum, Tigum to Dagon and later it is know today as Shwe Dagon. So The Shwe Dagon pagoda was built on the hill of Theinguttra. Since then, about 300 or 400 years, in accordance with the bad situation, the dispensation of Lord Buddha was in gloomy in this period of time. The pagoda was in the negligence. So the whole hill was covered by trees and creepers.

သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၆ နှစ်သို့ ရောက်သောအခါ အရှင်သောဏထေရ်နှင့် အရှင်ဥတ္တရထေရ် နှစ်ပါးသည် သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ သာသနာပြုရန် ကြွရောက်လာရာမှ သိဂုံတ္တရကုန်း၌ ရွှေတိဂုံ ဆံတော်ရှင်စေတီတော်တည်ရှိကြောင်း သိရှိသွားရာ သီရိဓမ္မာသောက မင်းကြီးထံ အကြောင်း ကြားတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

In the year 236, after Lord Buddha attained nirvana, the monks Shin Uttara came to Thuwunna Bhumi to propagate the Lord Buddha's dispensation and they knew that there was Shwe Dagon pagoda on the hill of Theinghuttra. They reported about it to the emperor Sri Dhamma Asoka.

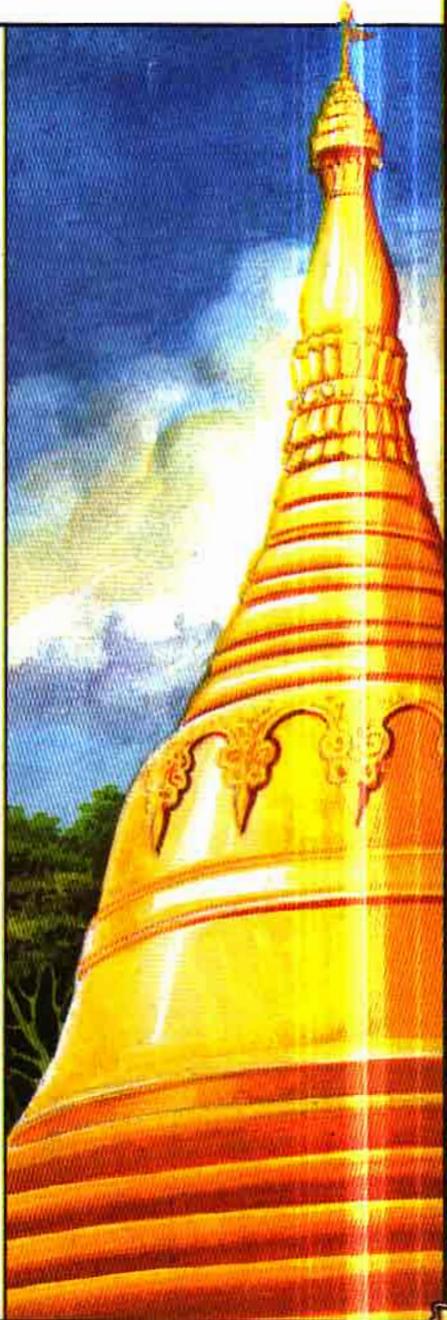
သီရိဓမ္မာသောက မင်းကြီးလည်း မိဖုရား၊ မှူးမတ်အပေါင်းမြို့ရံလျက် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ အလုံးအရင်းကြွရောက်လာပြီးလျှင် မထေရ်နှစ်ပါးညွှန်ပြရာ တောမြို့ပုတ်တို့ကို ရှင်းလင်းကာ ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ရွှေထီး ငွေထီး ရွှေတံခွန် ငွေတံခွန်၊ ရွှေပန်းခိုင် ငွေပန်းခိုင် တို့ဖြင့် ပူဇော်ဆက်ကပ်တော်မူလေ၏။

The emperor Sri Dhamma Asoka, along with his queen, ministers and four kinds of combat troops marched toward the place where the two monks pointed. Then they cleared the bushes and offered the Shwe Dagon pagoda with gold umbrella, silver umbrella, gold pennant, silver pennant and gold bouquet and silver bouquet.

ပုဂံခေတ်တွင်လည်း ပုဂံပြည့်ရှင် ပျူစောထီးမင်းသည်လည်းကောင်း၊ အနုရုဒ္ဓါမင်းစောသည်လည်းကောင်း စစ်သည်ဗိုလ်ပါအလုံးအရင်းဖြင့် အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ ကြွချီလာကြပြီးလျှင် ရွှေတိဂုံစေတီမြတ်ကြီးအား ပူဇော်ခဲ့ကြလေသည်။

In Bagan period, the king Pyu Saw Hti and king Anurhuddha came to lower Myanmar and paid homage to Shwe Dagon pagoda.

ရွှေတိဂုံဥက္ကဋ္ဌသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

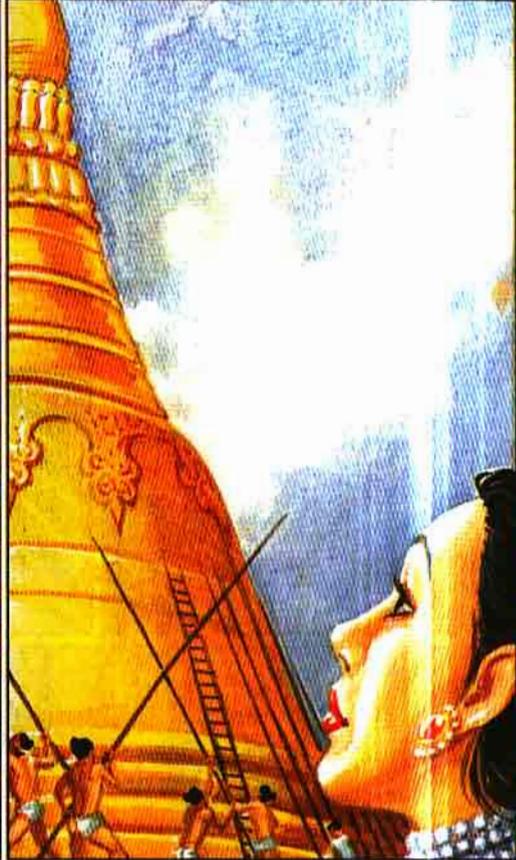
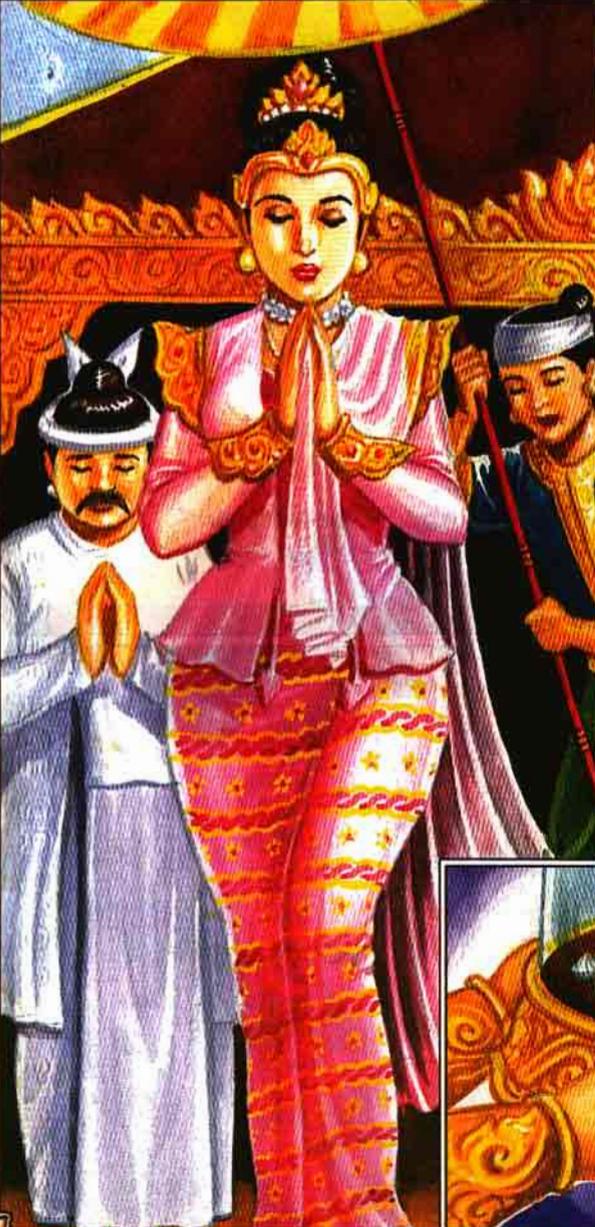
ကောဇာသက္ကရာဇ် ၇၃၃ တွင် ရာမညတိုင်း ဟံသာဝတီဘုရင် ဆင်ဖြူရှင် ဗညားဦးသည် ပြိုပျက်နေသော ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင်စေတီကို မူလညွှန်တော် ၄၄ တောင် (၆၆ ပေ)အတိုင်း ထပ်မံပြုပြင်ကာ တည်ခဲ့လေသည်။

Then in the year 733, M-E, the king Sinbyushin Ba Nya Oo of Hanthawady kingdom, Ramanya region, reconstructed and renovated the dilapidated Shwe Dagon pagoda to the original height of 44 cubits (66 feet).

ဘုရင်ဗညားဦး၏ ၈ ဆက်မြောက်မင်းဆက်အဖြစ် ကောဇာနှစ်-၈၁၄ တွင် ထီးနန်းစိုးစံလာသော သီရိတြိဘဝနာ ဗြဟ္မအဂ္ဂဓမ္မရာဇာဓိရာဇာဒေဝီ ဘွဲ့ခံ ရှင်စောပုဘုရင်မကြီးသည် သက်တော် ၆၆ နှစ်မှစ၍ နတ်ရွာစံသည့် သက်တော် ၇၈ နှစ်အထိ ၁၂ နှစ်ပတ်လုံး ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးအား သဒ္ဓါတရားထက်သန်စွာဖြင့် ပြုပြင်မွမ်းမံတော်မူခဲ့လေသည်။

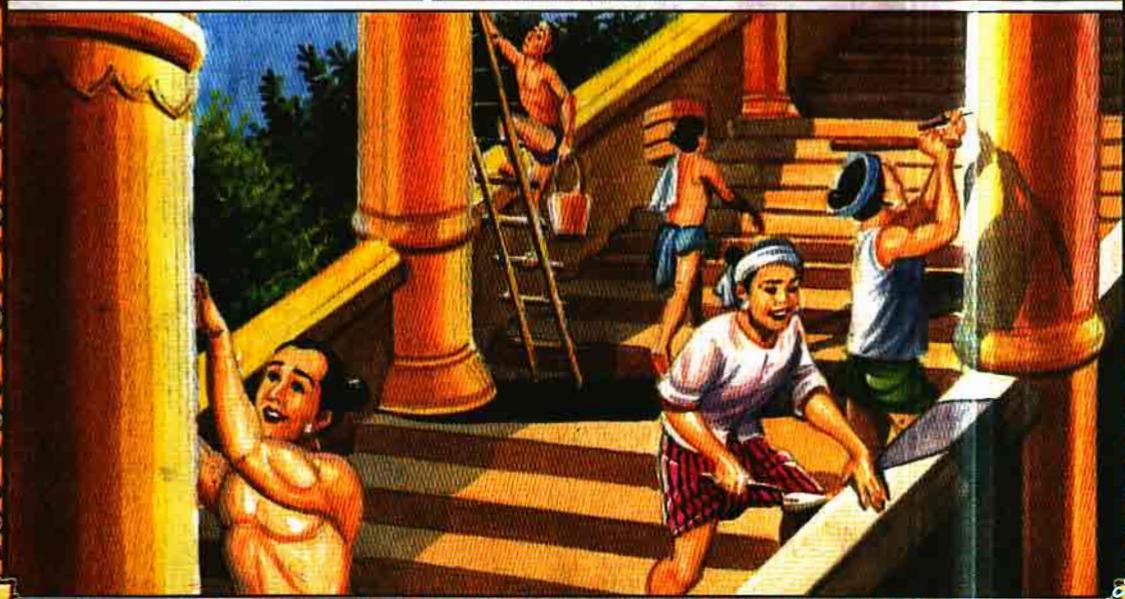
In 814 Myanmar era, the eighth successive ruler was the queen, entitled as Sri Tribawanar Brahma Agga Dhamma Razadi Raza devi Shin Saw Pu refurbished and embellished Shwe Dagon pagoda from 66 years of age up to 78 until she die, for 12 years.

ရွှေထိပ်ဘုရားဆူပိုင်း

ရှင်စောပုဘုရင်မကြီးသည် သူမ၏ကိုယ်အလေးချိန်နှင့်ညီမျှသော ရွှေစင်ကိုများပါးခတ်ကာ ရွှေထိပ်စေတီတော်ကြီးအား လုံးတော်ပြည့် ရွှေချလျက် ဆက်ကပ်ပူဇော်မှုပြုသည်သာမက အရပ်လေးမျက်နှာလုံးတွင် စောင်းတန်းလှေကားတို့ပြုလုပ် လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

The queen Shin Saw Pu ordered to hammer the gold foil from the gold of her own weight and gilded the whole pagoda. Moreover, she built four stairways at the cardinal direction.

ရှင်စောပုဘုရင်မကြီး နတ်ရွာစံပြီးနောက်
 After the queen Shin Saw Pu passed away

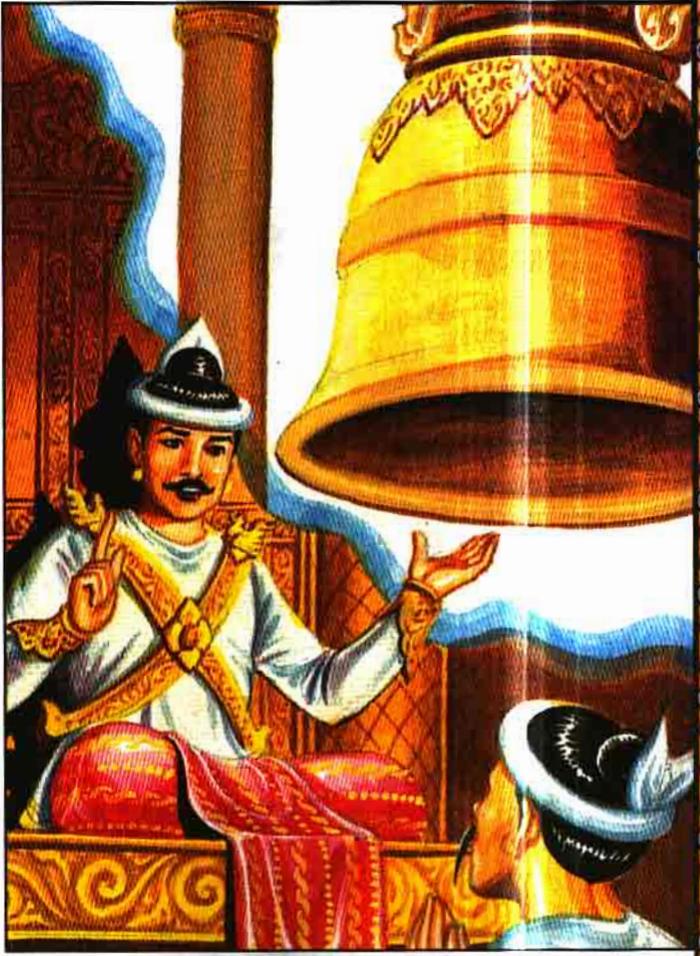
ဟံသာဝတီ(ပဲခူး)ပြည်ရှင် ဖြစ်လာသည့် ဓမ္မစေတီမင်းသည်လည်း ရွှေတိဂုံစေတီကြီးအား စောင့်ရှောက်မွမ်းမံမှု ပြုခဲ့လေသည်။

the king of Hanthawady (Bago) Dhamma Zedi refurbished and embellished the Shwe Dagon pagoda.

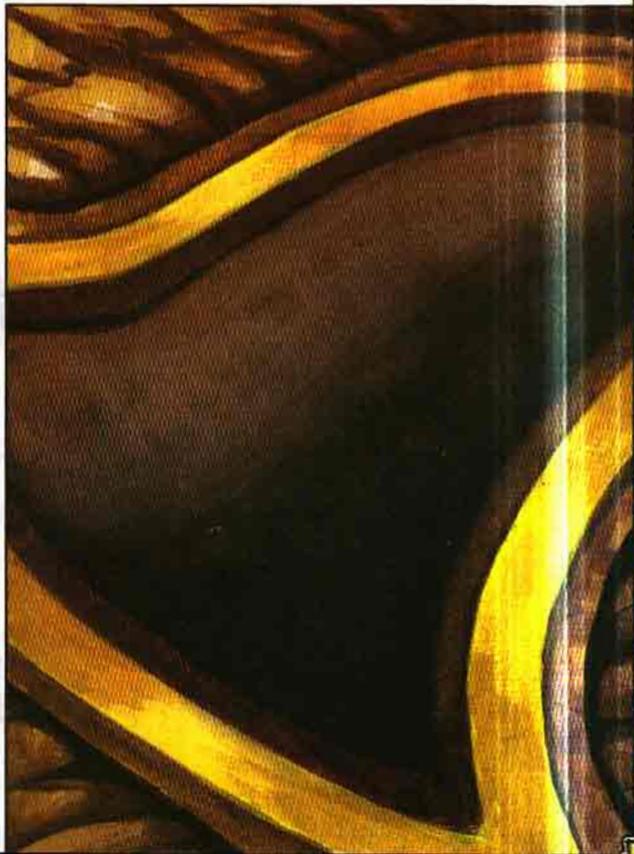
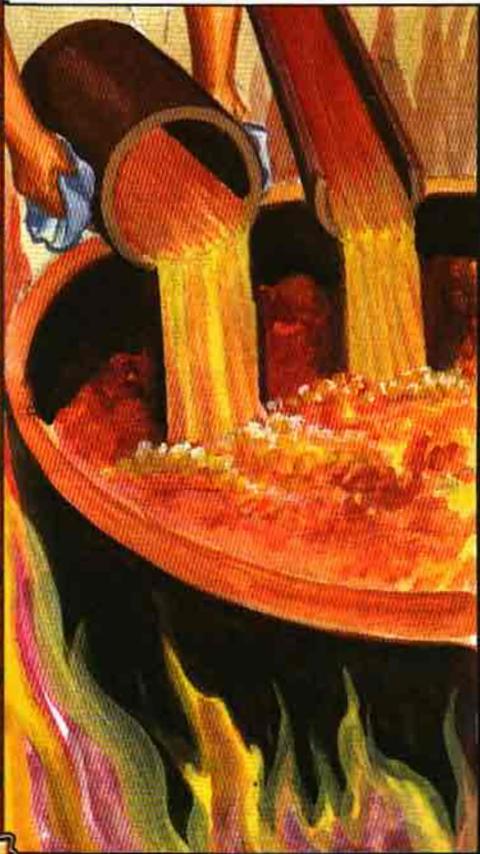
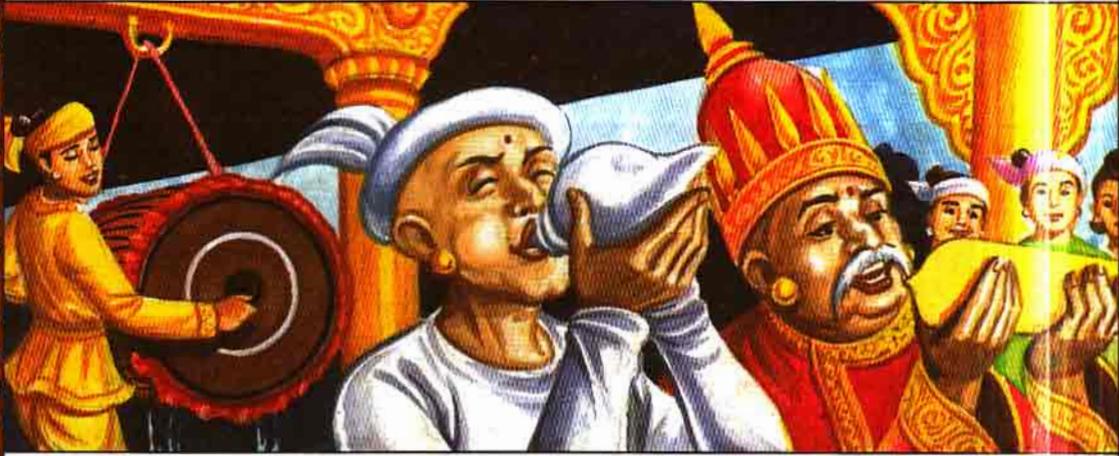
ဓမ္မစေတီမင်းသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့မှ ဝိုင်းဝန်းလှူဒါန်းသည့် ကြေးပိဿာချိန် ၁၈၀၀၀ ဖြင့် အဝိန္နဆောက်ဟု အမည်သညာရှိသည့် ခေါင်းလောင်းကြီးကို အမတ်ကြီး ဗညားအိမ်အား ဦးစီးစေကာ သွန်းလုပ်စေလေ၏။

The king Dhamma Zedi ordered his minister Banyea Ein to smelt the 18000-viss of copper which was titled as Aweinasauk.

ယင်း အဝိနွဆောက် (ခေါ်) ဓမ္မစေတီ ခေါင်းလောင်းကြီးကို စတင်သွန်းလုပ်ရန် အခါတော်အား ပညာရှိအဖွဲ့က စိစစ်ရွေးချယ်ပြီး ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာဖြင့် သွန်းလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

This Aweinnasauk or Dhamma Zedi bell was smelt and cast into the mould at an auspicious time calculated by wise men.

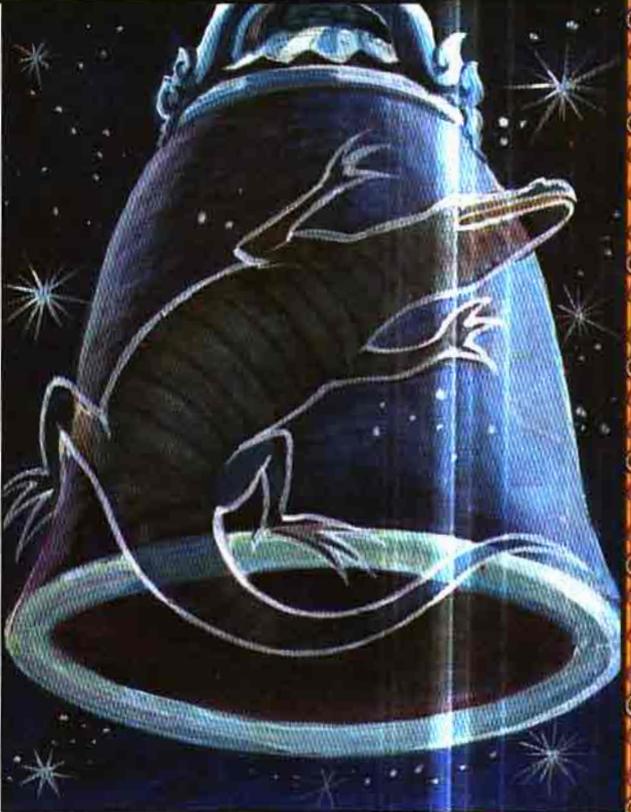
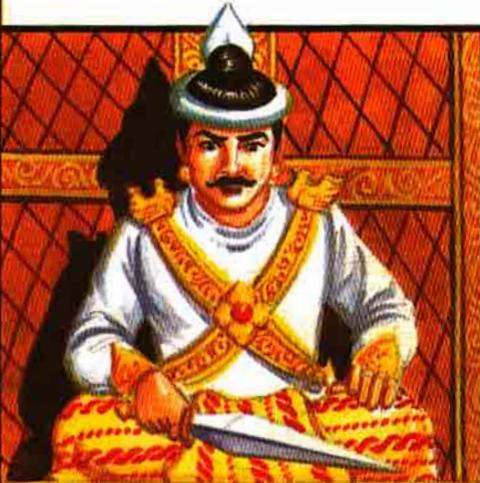

ရွှေထိပ်ဘုရားဆီမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

ယင်းသို့ ခေါင်းလောင်းကြီးသွန်းလုပ်လျက်ရှိရာ အတော်အတန်ခရီးရောက်နေသည့်အချိန်တွင် လောကဉာဏအမည်ရှိ ပညာရှင်ဆရာက “အရှင်မင်းကြီးရဲ့ ကုသိုလ်တော် ခေါင်းလောင်းကြီးဟာ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့် အပြစ်အနာမရှိ၊ ပြေပြစ်တွင်တယ်မှာဖြစ်ပေမယ့် စတင်သွန်းလောင်းစဉ်က မိကျောင်းနက္ခတ်နဲ့ ကြုံကြိုက်နေတဲ့အတွက် အသံထွက်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ” ဟု လျှောက်ထားရာ

While the bell was casting considerably successful the astrological expert named Loka Nyana predicted. “Your Majesty, the great bell which you’re intending to donate is flawless indeed. But when it is started to cast the astrological pattern is coincided with crocodilian asterism. So it won’t produce sound when it is struck.”

ဓမ္မစေတီမင်းကြီးက လျှောက်တင်မှုမှန်ပါက ချီးမြှောက်မည် မမှန်ပါက အပြစ်ပေးမည်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူလေ၏။

The king Dhamma Zedi said that if his prediction was correct he would be praised or if his prediction was wrong, he would be punished.

ခေါင်းလောင်းကြီး သွန်းလောင်းပြီးသည့်အခါ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း အသံမထွက်သဖြင့် ပညာရှင် ဆရာလောကဉာဏအား ဆုကြီးလာဘ်ကြီးပေးလျက် ပုရောဟိတ်ဘွဲ့ဖြင့် မြှောက်စား ချီးမြှင့်လေသည်။

When the casting of bell was finished, as he had predicted it produced no sound at all, the king rewarded the astrological expert Loka Nyana and appointed him as a court brahmin.

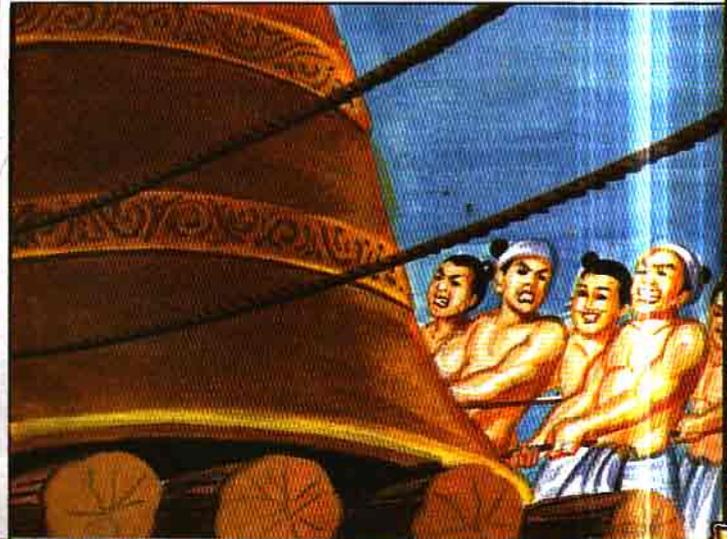
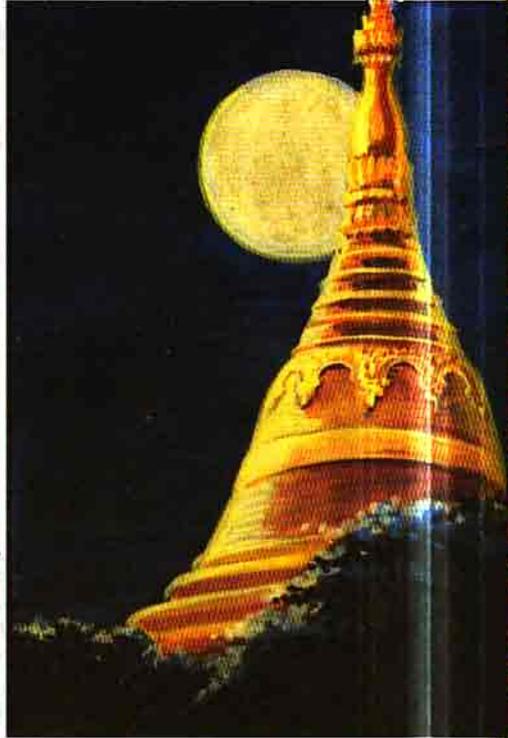
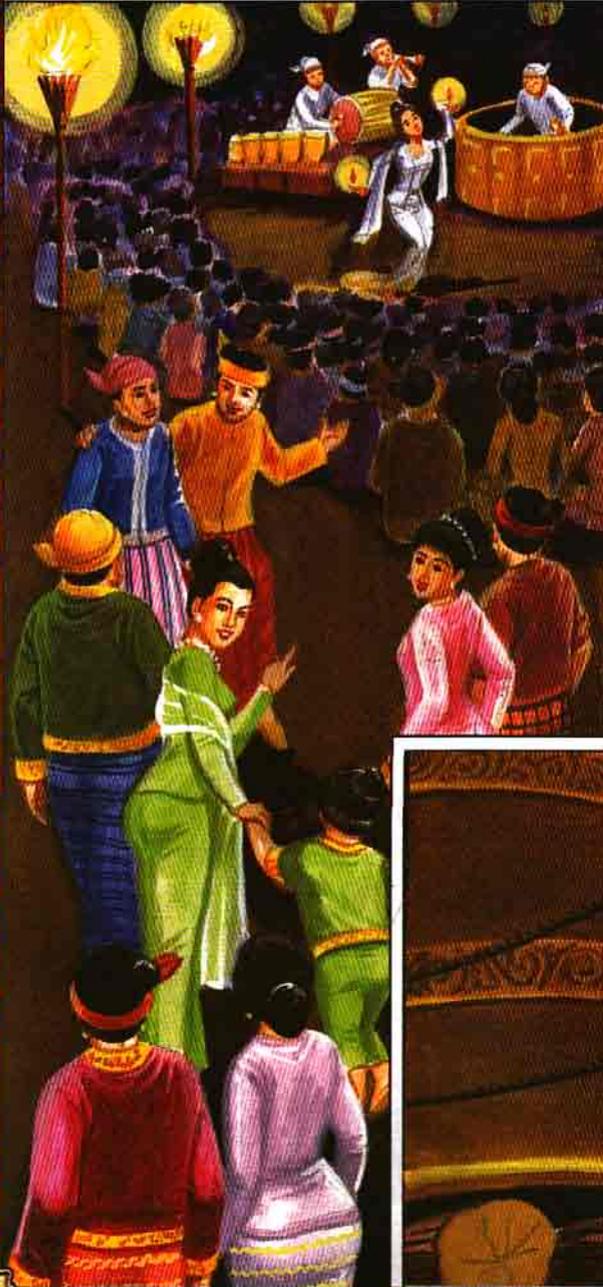
ထို့နောက် ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို အဝိနန္ဒဆောက် ဘွဲ့ချီစေပြီး ရွှေထိဂုံစေတီကြီး၏ ရင်ပြင်၌ ချိတ်ဆွဲလှူဒါန်းရန် ရည်စူးလျက် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၈၃၈ ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၈ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ရွှေဖောင်ပြဿဒ်ပေါ်တင်ကာ ဟံသာဝတီမှ ဒဂုံသို့ရွှေလှေရွှေလောင်းတို့ ခြံရံလျက် စုန်လာတော်မူလေ၏။

Then the king Dhamma Zedi named the bell as Aweindasauk, and intending to hang on the platform of Shwe Dagon pagoda, in 838-M-E, 8th waxing day of Thadinkyut, Thursday, placed it on the golden barge and drifted down to Dagon.

ဒဂုံသို့ရောက်လေလျှင် သုံးရက်လုံးလုံး ပွဲလမ်းသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပပြီးနောက် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့တွင် ခေါင်းလောင်းကြီးကို ရွှေတိဂုံစေတီရင်ပြင်တော်ပေါ်သို့ တင်စေလေသည်။

When the team arrived at Dagon, the public entertainments were held and celebrated for three whole days and on the fullmoon day of Thadingkyut let them to hang the bell on the platform of Shwe Dagon pagoda.

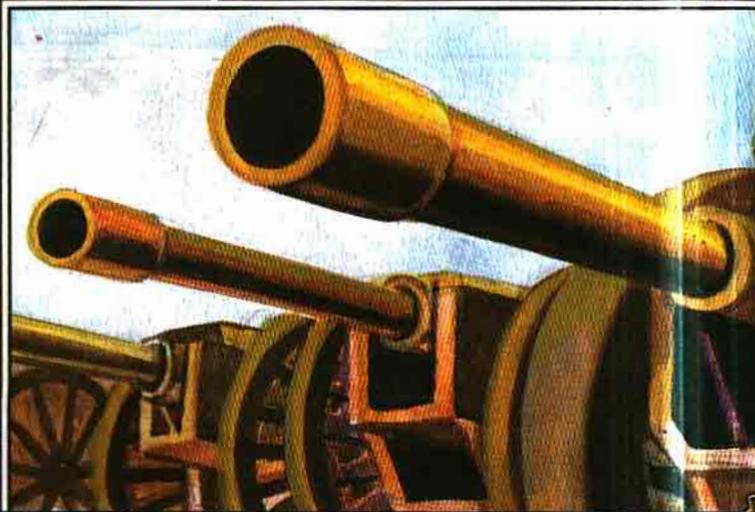
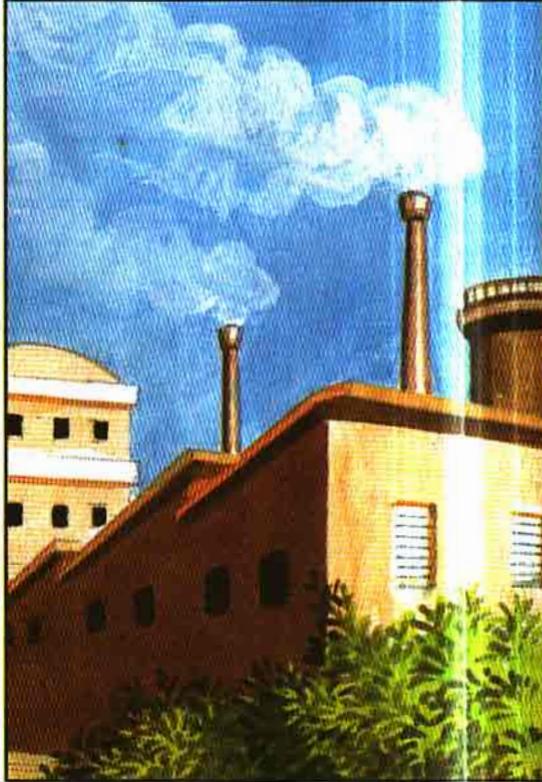
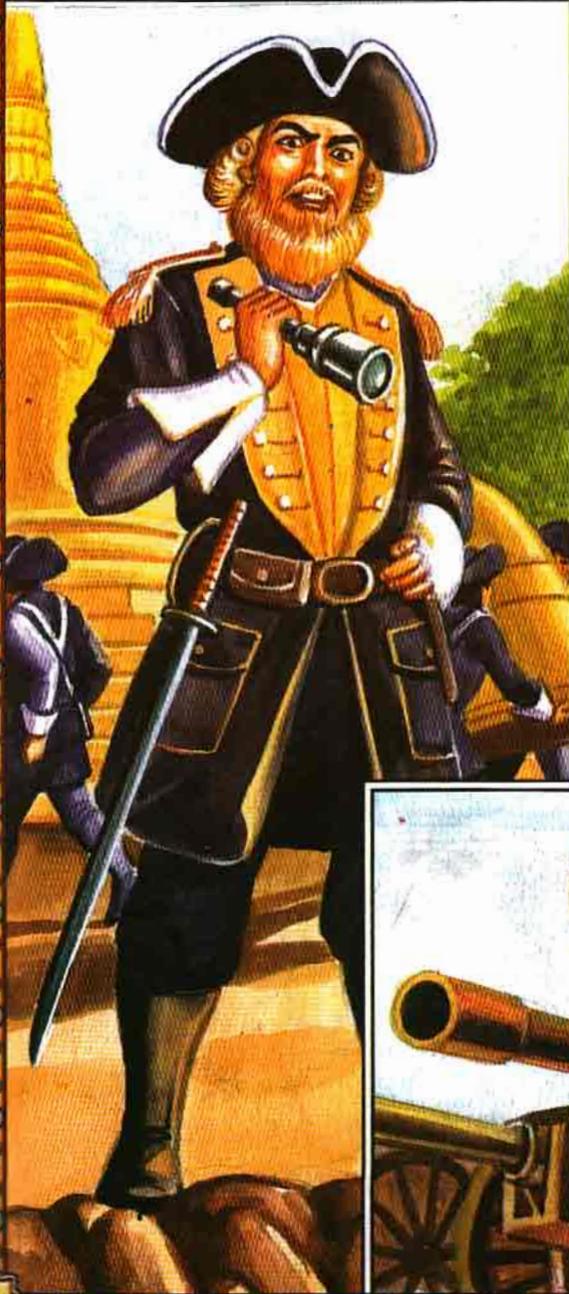
ယင်း ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်းကြီးကို ယခု စဉ့်ကူးမင်း၏ မဟာဃဏ္ဍ ခေါင်းလောင်းကြီး ချိတ်ဆွဲထားသည့် နေရာတွင် ချိတ်ဆွဲကာ ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်းတော်မူလေသည်။

The bell of Dhamma Zedi was hung at a place where the Sinku bell was once hung and donated with pouring the holy water.

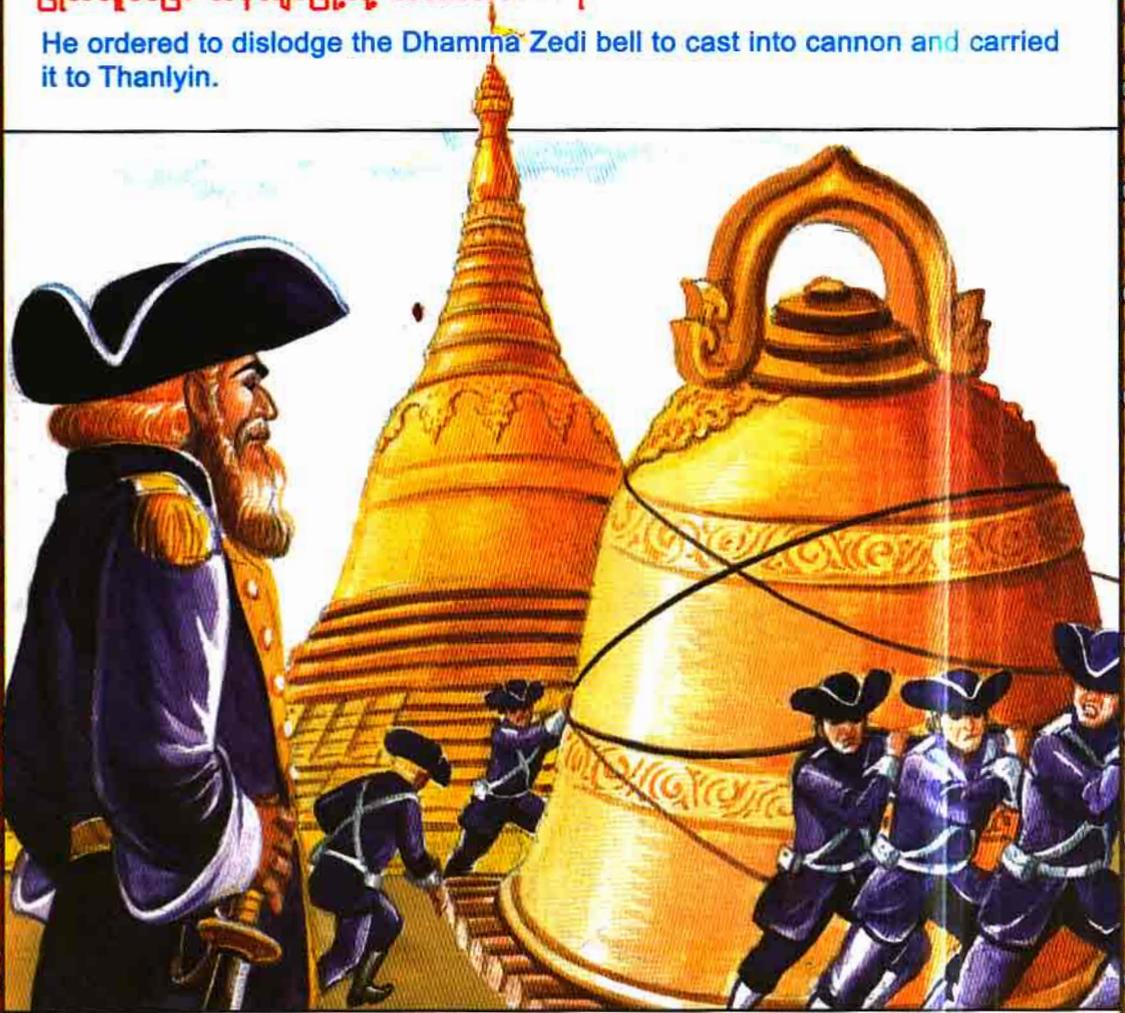
ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၆၀၈ ခုနှစ်တွင် တိုင်းတစ်ပါးနယ်ချဲ့သမား ပေါ်တူဂီလူမျိုး ဖိလစ်ဒီဘရစ်တို (ခေါ်) ဇစ်ကာသည် အနောက်ဘက်လွန်မင်းကြီးအား ပုန်ကန်တိုက်ခိုက်ရန် သူ၏အာဏာစက် အောက်ရှိ စေတီပုထိုးများမှ ကြေးခေါင်းလောင်းများကို ဖြုတ်ယူကာ အမြောက်သွန်းလုပ်လျက် ရှိလေသည်။

In the year 1608-A.D, the Portuguese imperialist Phillip de Britto (or) Nga Zin Kar, using his power, ordered the copper bells from the pagodas and stupas to cast cannons and to revolve against the king Anaukphetlon.

ရွှေတိဂုံစေတီရင်ပြင်တော်ပေါ်ရှိ ဓမ္မစေတီ ခေါင်းလောင်းကြီးကိုလည်း အမြောက်သွန်းလုပ်ရန် ဖြုတ်ယူစေပြီး သန်လျင်မြို့သို့ သယ်ဆောင်စေရာ

He ordered to dislodge the Dhamma Zedi bell to cast into cannon and carried it to Thanlyin.

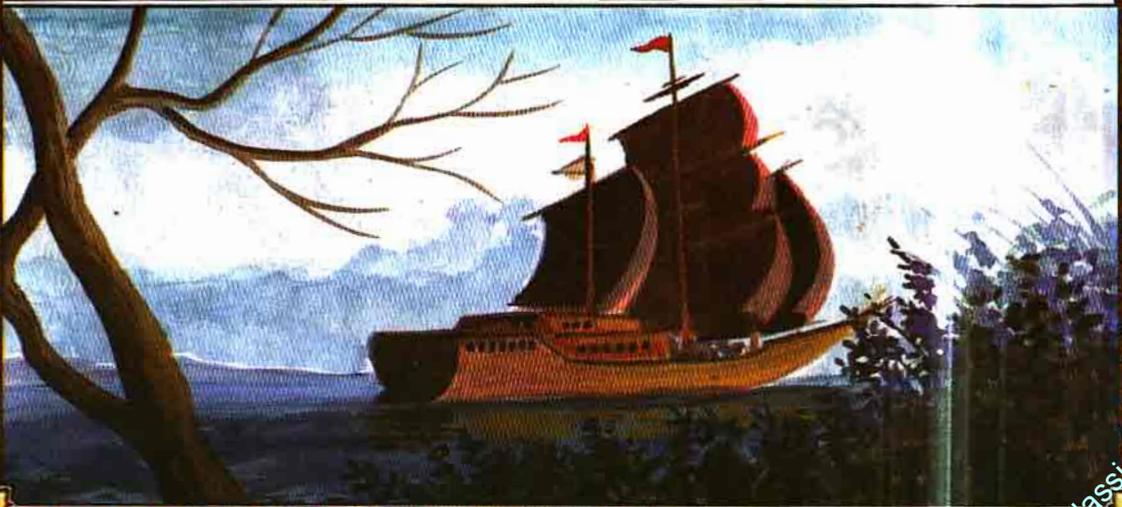
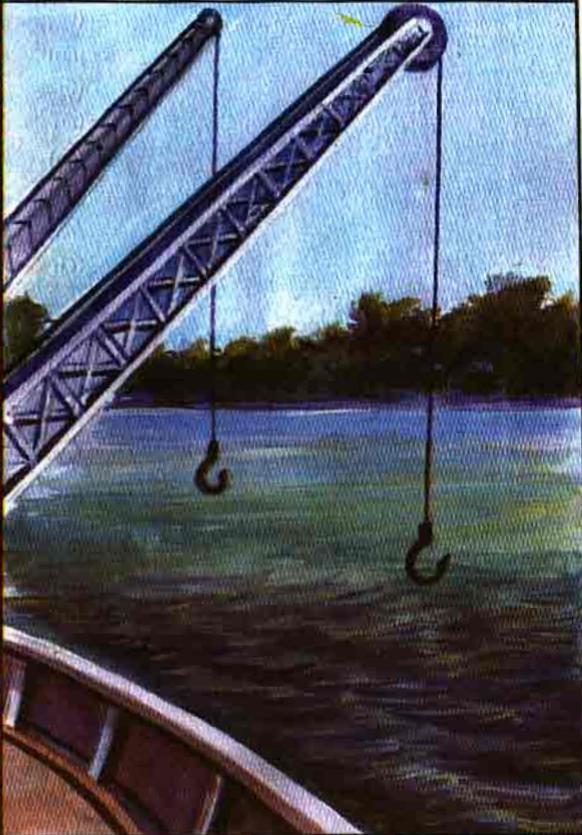
ဒေါပုံမြစ်ဝသို့အရောက်တွင် ဖောင်တိမ်းမှောက်ပြီး ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်းကြီးမှာ ရေထဲသို့ နစ်မြုပ်သွားလေတော့၏။

At the mouth of the river of Daw Pon, the wooden raft tilted to one side, the Dhamma Zedi bell sank into the river.

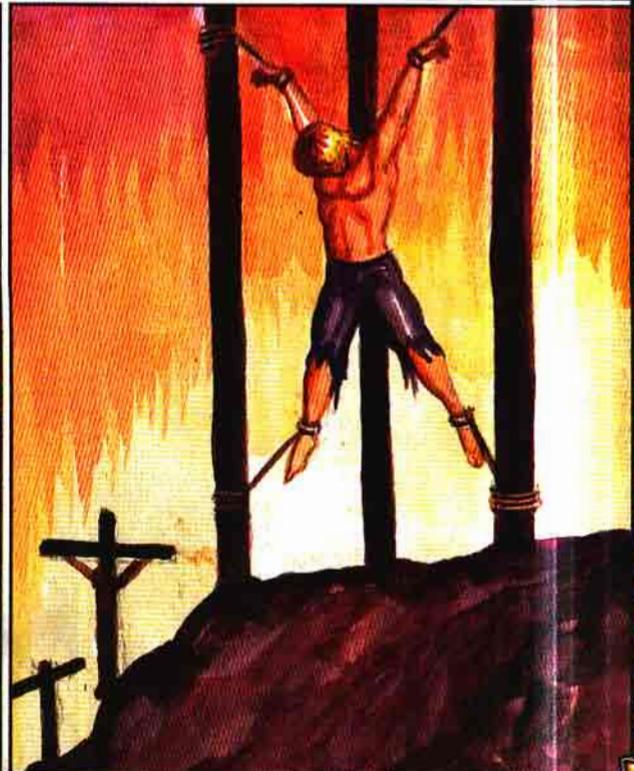
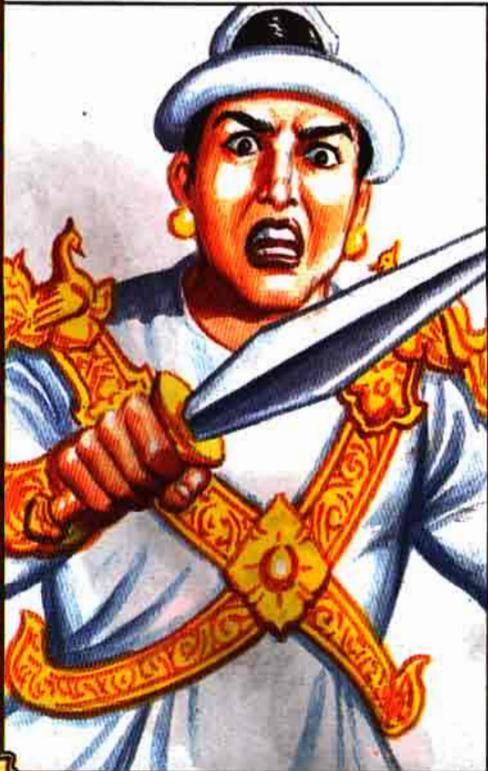
ငဝင်ကာက ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်းကြီးကို ပြန်လည်ဆယ်ယူရန် အမျိုးမျိုး ကြိုးစားသော်လည်း မည်သို့မျှ ဆယ်၍မရတော့သဖြင့် နောက်ဆုံးလက်လျှော့ထားခဲ့ရလေသည်။

However, Nga Zin Kar tried to recover the Dhamma Zedi bell in various way, but he failed to do so and at last he surrender to retrieve it.

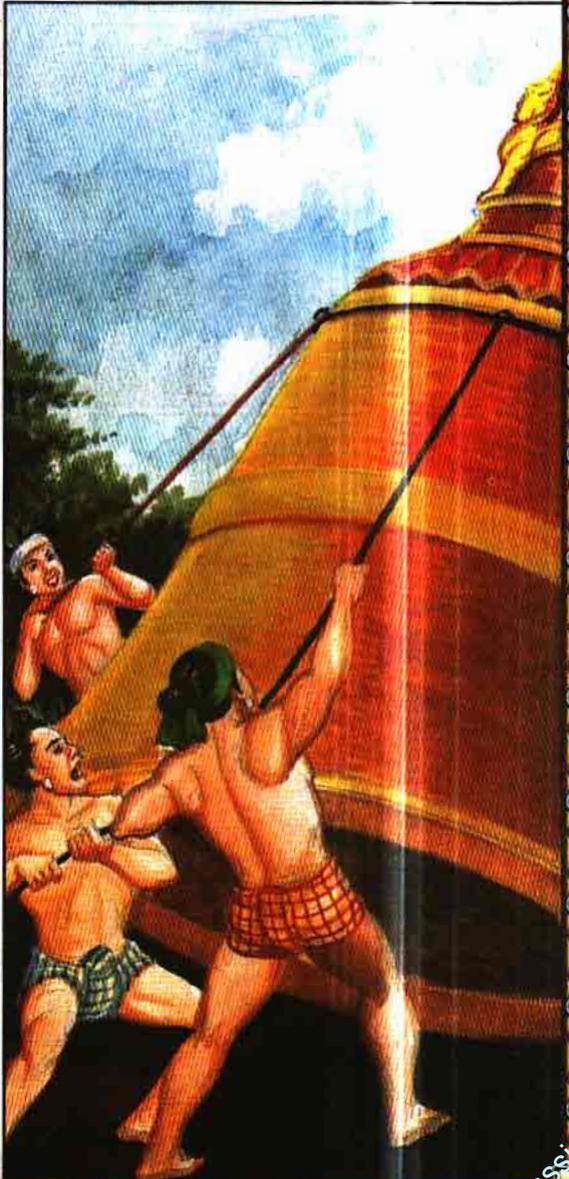
မပွစေတီခေါင်းလောင်းကြီးကို အမြောက်လက်နက်သွန်းလုပ်ဖို့ မကောင်းသောစိတ်ထားဖြင့် သိမ်းယူရန် ကြိုးစားခဲ့သည့် ငစင်ကာမှာ နောက် (၁၁)နှစ်အကြာတွင် အနောက်ဘက်လွန် မင်းကြီး၏ ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်ခြင်း ခံခဲ့ရလေသည်။

Eleven years later, Nga Zin Kar with misconduct, and tried to smelt and cast the Dhamma Zedi bell to make cannon was seized by the king Anaukphetlun and was killed.

ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်းတွင် ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်းကဲ့သို့ပင် ကျော်ကြားထင်ရှားသည့် ခေါင်းလောင်းကြီးမှာ စဉ့်ကူးမင်းခေါင်းလောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်ဖြူရှင် မင်းတရားကြီး၏သားတော် စဉ့်ကူးမင်းသည် ခရစ်နှစ် ၁၇၇၆ ခုနှစ်တွင် အင်းဝထီးနန်းကိုရရှိပြီးနောက် စဉ့်ကူးမင်းခေါင်းလောင်းဟု ကျော်ကြားထင်ရှားသော မဟာဃဏှာ ဘွဲ့အမည်ရခေါင်းလောင်းကြီးကို သွန်းလုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။

In the history of Shwe Dagon pagoda, as famous as Dhamma Zedi bell, the other famous bell was Sinkku Minn bell. Sinkku Min was the son of the king Sinbyushin. In the year 1776 A.D, Sinkku Min ascended the throne of Inn Wa, and he ordered to cast a bell named Maha Ghanta.

စဉ့်ကူးမင်း ခေါင်းလောင်းတော်ကြီး၏ ကြေးစင်အလေးချိန်မှာ ၁၅၅၅၅ ပိဿာရှိပြီး ခေါင်းလောင်းကြီး၏ပမာဏမှာ ထု-၁ ပေ၊ အချင်း ၅ တောင်၊ အမြင့် ၇ တောင်နှင့် အဝအကျယ်မှာ လုံးပတ် ၂၂ ပေ ၆ လက်မ ရှိပေသည်။ ယင်းခေါင်းလောင်းကြီးကို စဉ့်ကူးမင်းကြီးက ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၁၄၀ ပြည့်နှစ် တပို့တွဲလဆန်း ၁၁ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ရေဝက်သွန်းချ လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

The weight of the bell of Sinkku Min is 15555 viss. The size of the bell is 1-foot of thickness, 5-cubit in diameter and the height is 7 cubit and the circumference is 22 feet and 6 inches. The king Sinkku donated this bell on Wednesday, 11th waxing of Tabodwe, 1140 M.E.

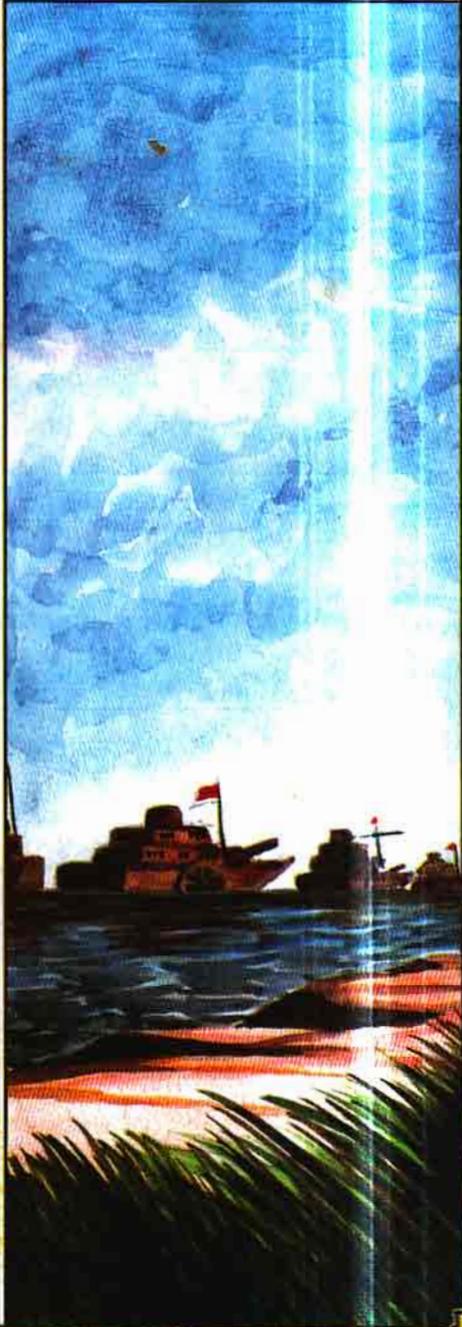
ယင်းစဉ် ကူးမင်းခေါင်းလောင်းကြီးကို အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲကာလအတွင်း ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၂၄-ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်တို့က “အောင်ပွဲအထိမ်းအမှတ်” အဖြစ် ဘိလပ်သို့ယူဆောင် သွားရန် ရင်ပြင်တော်ပေါ်မှဖြုတ်ယူပြီး သင်္ဘောပေါ်သို့တင်ရာ ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးမှာ ရေထဲသို့ ပြုတ်ကျသွားတော့၏။

During the first Anglo-Myanmar war in 1824-A.D, as a victorious commemoration, the British dislodge the king Sinkku's bell from the Shwe Dagon pagoda to bring it to London. Then they tried to embark on the steamer, the bell fell down into the river.

ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်တို့သည် ထိုစဉ်ကူးမင်းခေါင်းလောင်းကြီးကို ဆယ်ယူရန်အမျိုးမျိုးကြိုးစား
သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် နောက်ဆုံးလက်လျှော့ထားလိုက်လေသည်။

The British tried to retrieve this sinking bell with various way. But it was
in vain. Eventually they surrender to recover it.

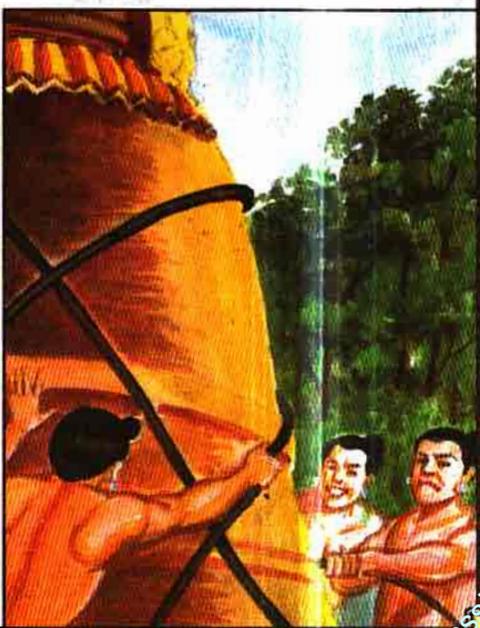
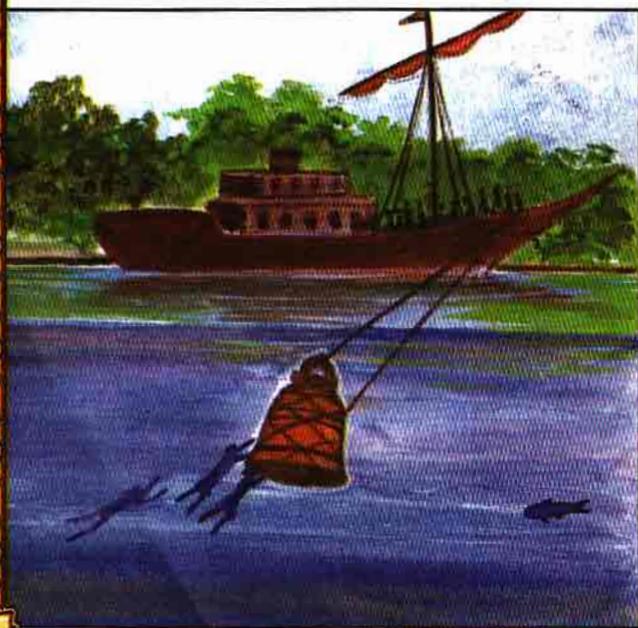
အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲပြီးဆုံးသည်တွင် မြန်မာတို့သည် မြစ်ရေကျစဉ် ခေါင်းလောင်းကြိုးကို ကျောက်သံကြိုးနှစ်ပင်ဖြင့်မြအောင်ချည်နှောင်ကာ ကျောက်ကြိုးတို့ကို သင်္ဘောနှင့်ဆက်ချည်ထားလိုက်ကြလေသည်။

When the first Anglo-Myanmar war was over, the people of Myanmar tied the sunken bell with two iron chains when the tide was low and attached to steamer.

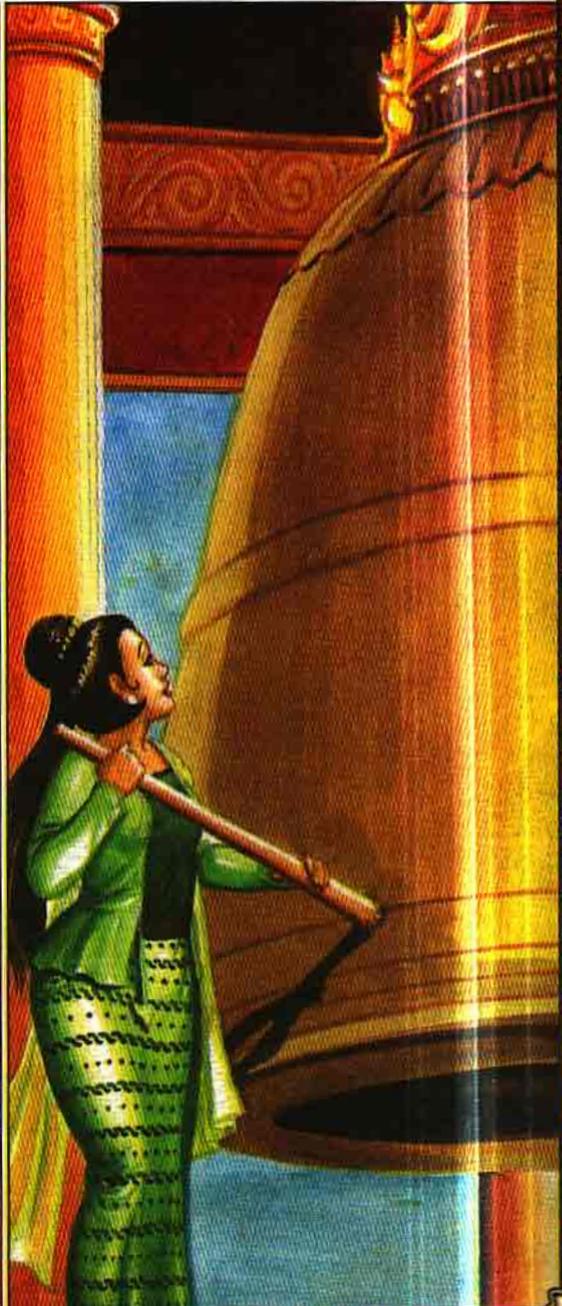
ရေတက်သည့်အခါ သင်္ဘောဖြင့် တက်လာသလို ခေါင်းလောင်းကြိုးလည်း မြစ်အတွင်းမှ ကြွတက်ပါလာရာ ကမ်းသို့သယ်ဆောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

When the rising tidal water pushed up the steamer, the bell also rose up and enable them to carry the bell to the bank.

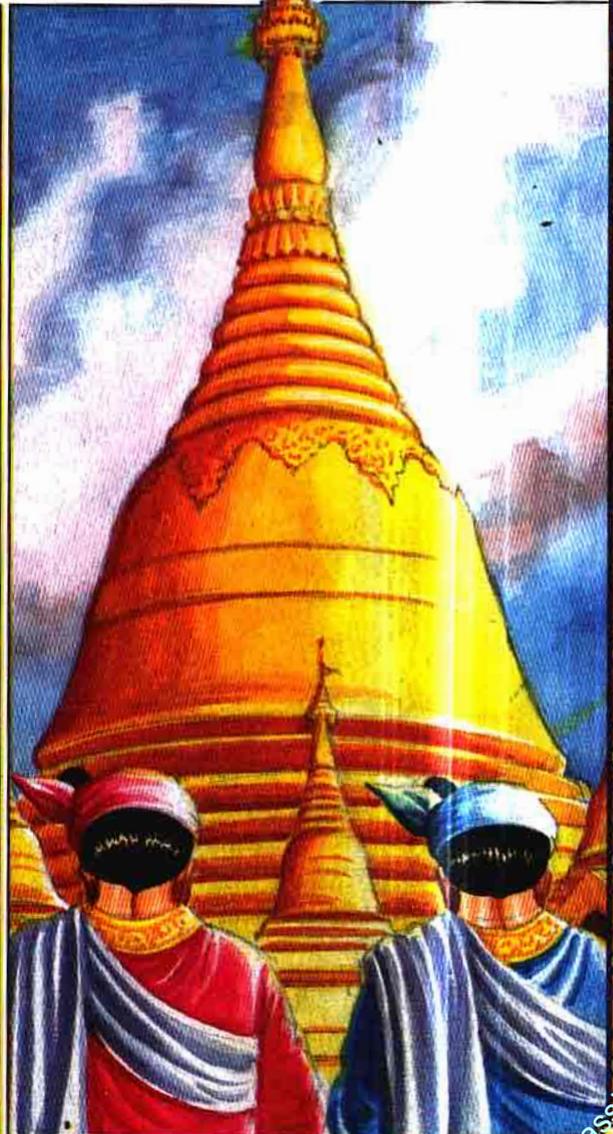
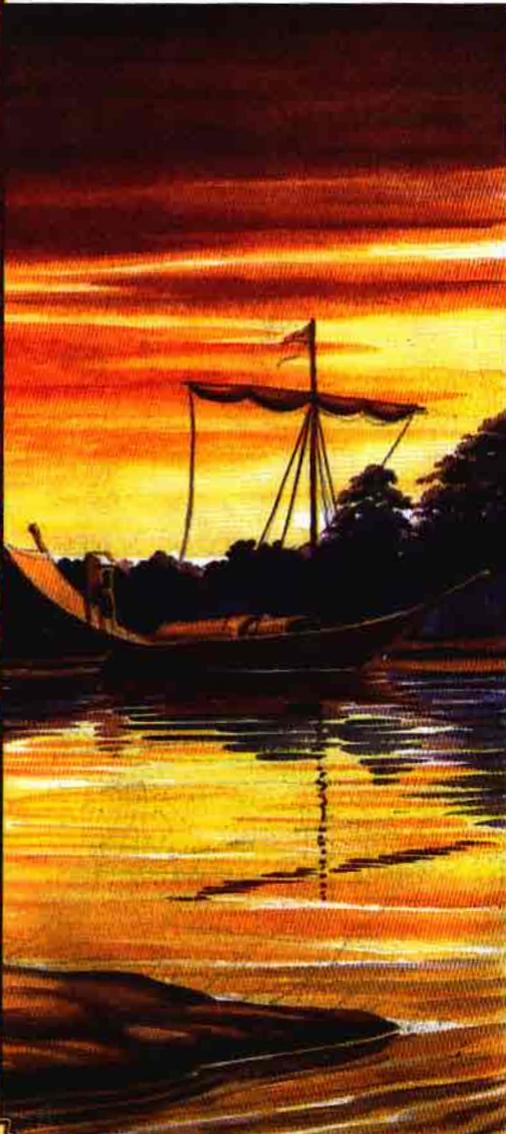
သို့ဖြင့် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၂၆ ခုနှစ်တွင် ရွှေတိဂုံစေတီရင်ပြင်တော်ပေါ်သို့ စဉ့်ကူးမင်း
ခေါင်းလောင်းကြီးကို ပြန်တင်ကာ ချိတ်ဆွဲထားနိုင်ခဲ့လေသည်။

In the year 1826 A.D, the king Sinkku's bell could be hung on the
platform of Shwe Dagon pagoda.

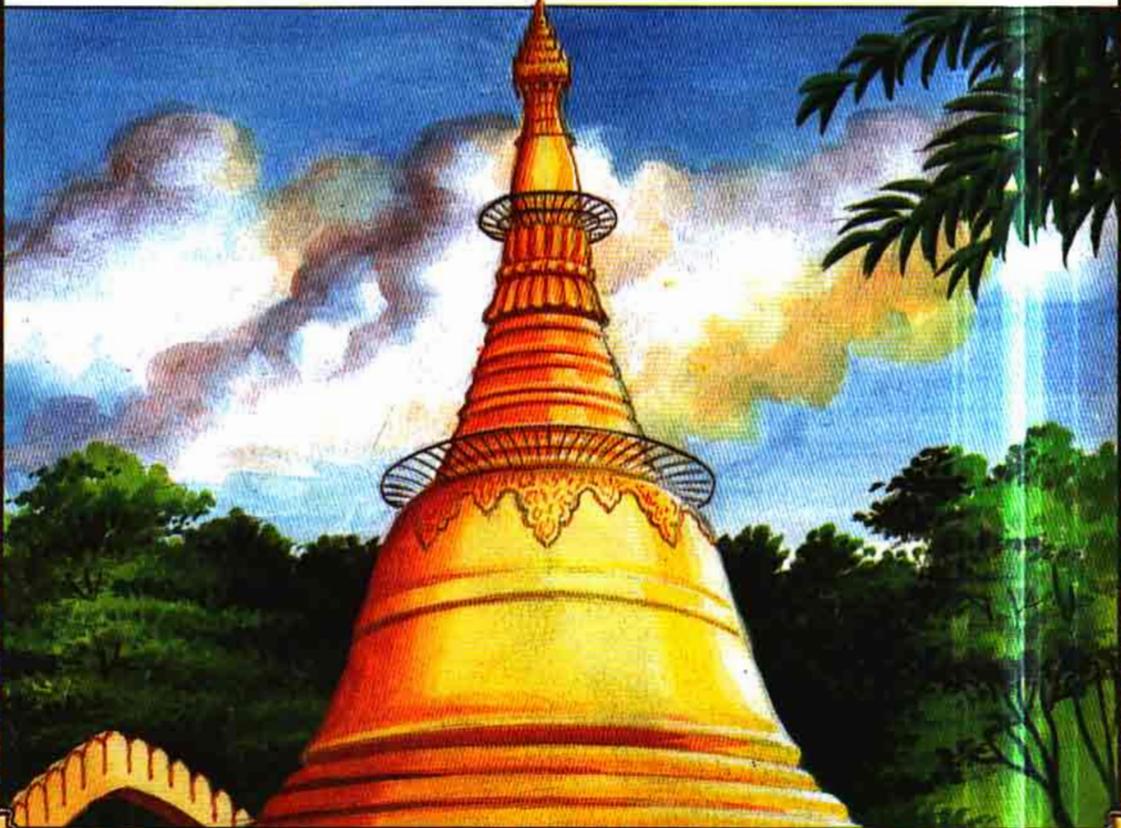
ရွှေတိဂုံစေတီကြီးနှင့် သမိုင်းကြောင်းဆက်စပ်လျက်ရှိသော အထင်ကရစေတီ (၆)ဆူရှိလေသည်။ တဖုသုနှင့် ဘလ္လိက ကုန်သည်ညီနောင်တို့ သင်္ဘောဖြင့်ဘုရားရှင်၏ဆံတော်များ ပင့်ဆောင်လာစဉ် ဥက္ကလာပဆိပ်ကမ်းသို့ မရောက်မီ သင်္ဘောကို မိမိတို့၏ဇာတိအရပ်၌ခေတ္တရပ်နားပြီး ဆံတော်မြတ်တို့ကို အပူဇော်ခံရာနေရာတွင် စေတီတစ်ဆူတည်ရာ ယင်းစေတီမှာ တွံတေးမြို့မှ ရွှေဆံတော် စေတီပင်ဖြစ်ပါ၏။

There are six magnificent pagodas related to the famous Shwe Dagon pagoda. Before Taphutha and Ballika arrived at Okkalapa while they were carrying the Lord Buddha's hairs, they took a rest at their native and was offered by local people. They built a pagoda there and it is the Shwe Sandaw pagoda in the town of Twante.

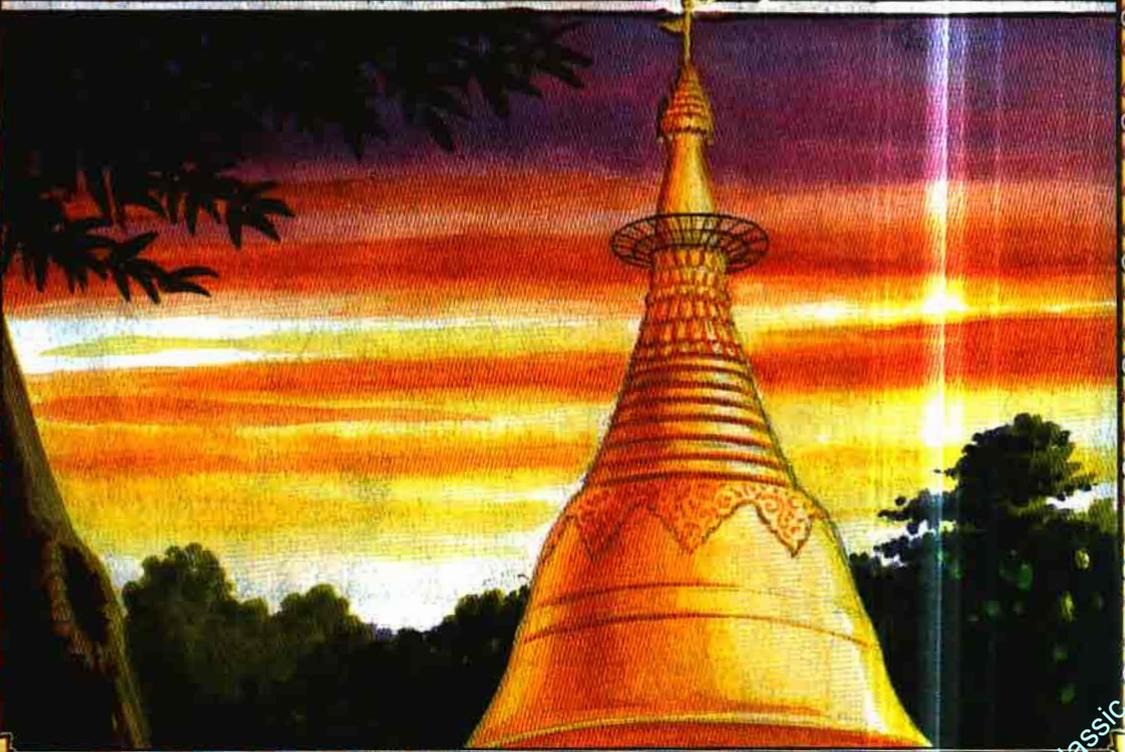
တဖန် ဘုရားရှင်၏ဆံတော်မြတ်များကို ဥက္ကလာပမင်းကြီး တခမ်းတနား ကြိုဆိုရာ ဥက္ကလာပ ဆိပ်ကမ်းအရပ်၌ စေတီတစ်ဆူတည်ရာ ယင်းစေတီမှာ ဗိုလ်တထောင်စေတီပင်ဖြစ်ပါသည်။

The king Okkalapa welcomed the arrival of Lord Buddha's hair at the harbour of Okkalapa and they built a pagoda there and it is the Botahtaung pagoda.

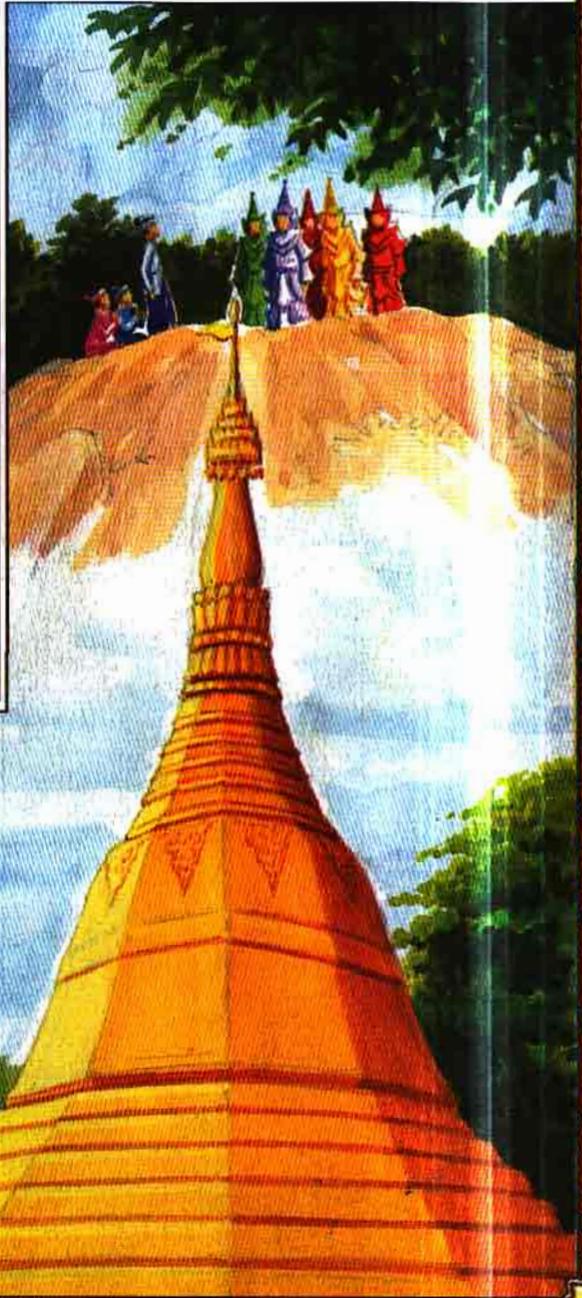
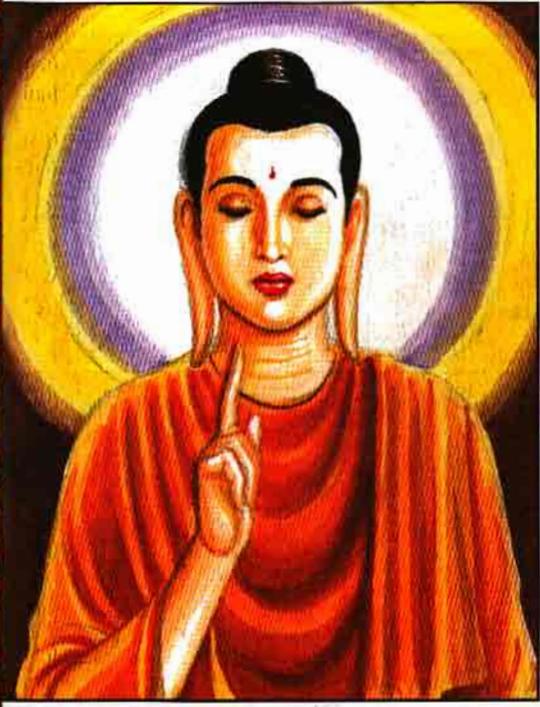
ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် ဆံတော်မြတ်တို့အား ဆိပ်ကမ်းမှသယ်ယူပင့်ဆောင်လာသည်တွင် လမ်း
ခုလတ်၌ ရွှေကြူတံကိုဖွင့်ကာ ဆံတော်မြတ်တို့ကို ပူဇော်ရာအရပ်၌ ဓေတီတစ်ဆူတည်လေ၏။
ယင်းဓေတီမှာ ရွှေဘုန်းပွင့်ဓေတီပင်ဖြစ်ပါသည်။

When they brought the hairs of Lord Buddha, to be offered by local people, the
king opened the cover of golden casket. They built a pagoda there and now it is
known as Shwe Phone Pwint pagoda.

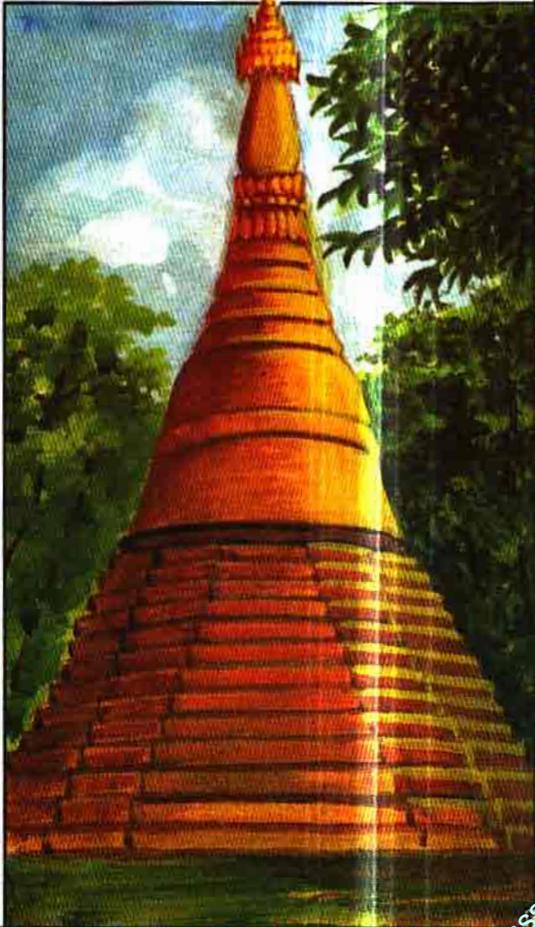
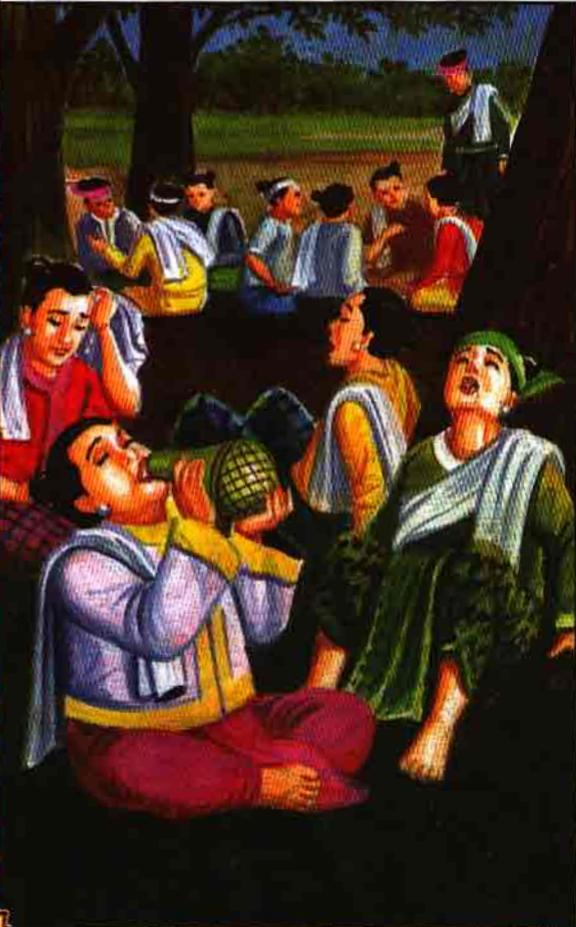
မြတ်စွာဘုရား၏ဗျာဒိတ်တော်အရ သိဂုံတ္ထရကုန်းတော်ကိုရှာဖွေရန် နတ်ဗြဟ္မာတို့ စုဝေးဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရာအရပ်၌ စေတီတစ်ဆူတည်ရာ ယင်းစေတီမှာ ဆူးလေစေတီပင် ဖြစ်ပါ၏။

In accordance with the preordainment of Lord Buddha, human and celestial being congregated and discusse at a place to find out Thienghuttra hill. They built there a pagoda and it is known as Sule pagoda.

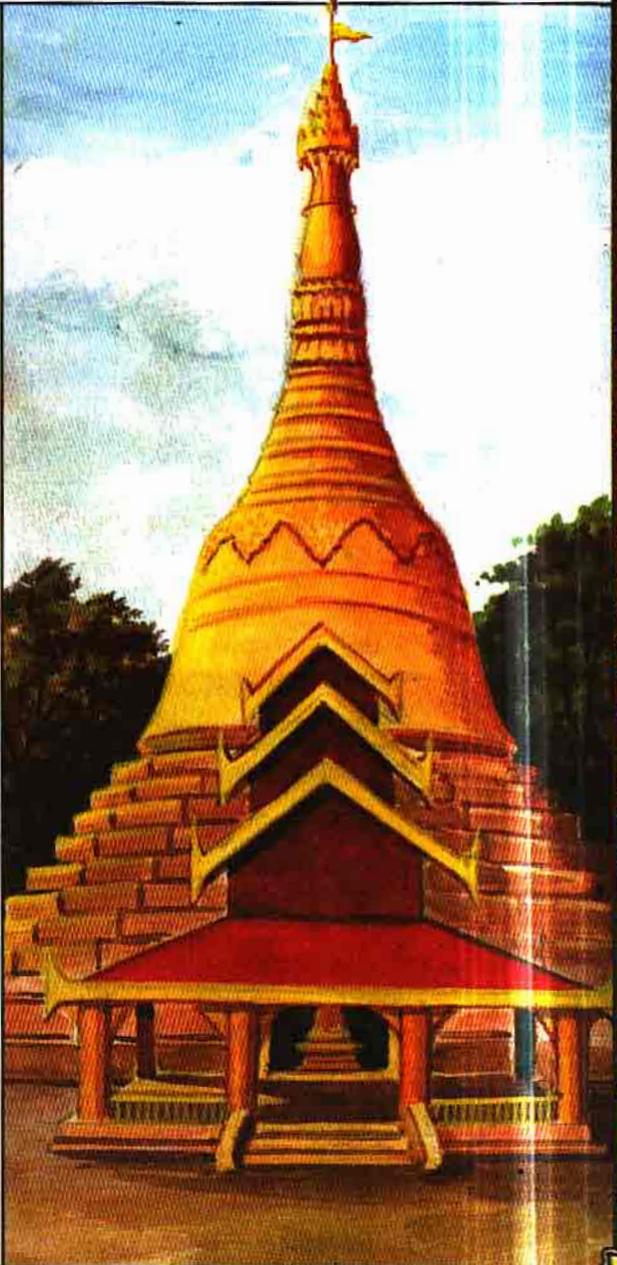
တဖန် သိဂုံတ္ထရ ကုန်းတော်ပေါ်သို့ ဆံတော်များပင့်ဆောင်လာစဉ် ကုန်းတော်အနီးသို့ရောက်ရှိ လာစဉ်၌ လိုက်ပါပင့်ဆောင်သည့် ပရိသတ်များ မောပန်းသဖြင့် ခေတ္တတန့်ရပ်နားသည့် နေရာ၌ စေတီတစ်ဆူတည်ရာ ယင်းစေတီမှာ တန့်တော်မူစေတီပင် ဖြစ်ပါသည်။

Again, when the hairs of Lord Buddha were relayed to the Theinghuttra hill, as the throng of people were tired, they took a rest near the foothill of Theinghuttra. They built there a pagoda and it is known as Tantawmu pagoda.

မြတ်စွာဘုရား၏ဆံတော်များကို ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးတွင် ဌာပနာခြင်းမပြုမီ သီရိတ္ထရ ကုန်းတော်ပေါ်မှာပင် ယာယီကိန်းဝပ် အပူဇော်ခံသည့်နေရာ၌ စေတီတစ်ဆူတည်ရာ ယင်းစေတီ မှာ နောင်တော်ကြီးစေတီပင် ဖြစ်ပါသည်။

Before the hairs of Lord Buddha were enshrined, the hairs were paid homage on the Theinghuttra hill and they built a pagoda and it is known as Naungtaw Gyi pagoda.

ရွှေတိဂုံစေတီကြီးအား ရာမညတိုင်း ဟံသာဝတီဘုရင် ဗညားဦးက ရွှေထီးတင်ခဲ့ပြီး
The king Banya Oo of Hanthawady, Ramanya region hoisted the golden umbrella.

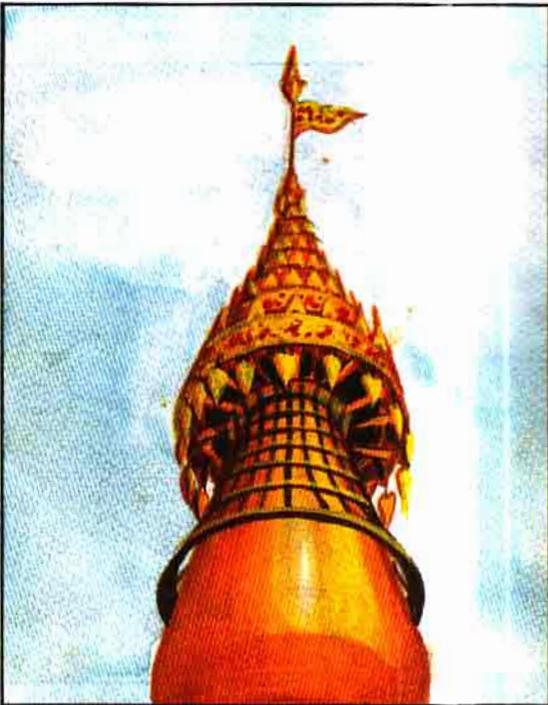
ဘုရင်မကြီး ရှင်စောပုသည် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၈၇၅ ခုနှစ်တွင် ဘုံငါးဆင့်မှစ၍ ပြင်ဆင်ကာ ရွှေထီးတင်လှူလေသည်။

In the year 875, the queen Shin Saw Pu refurbished from fifth level of tier and hoisted the golden umbrella.

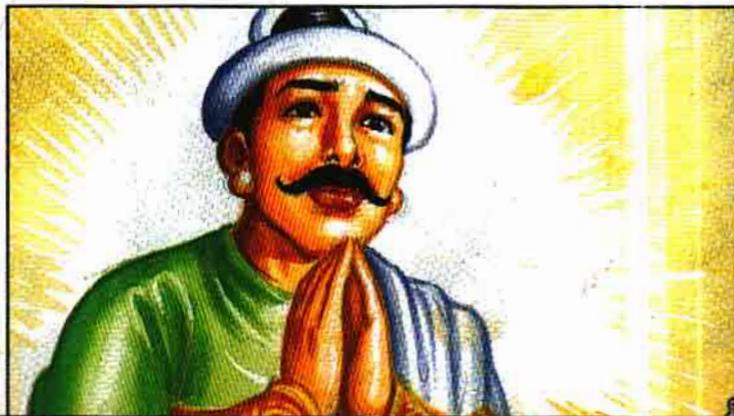
ထို့နောက် ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် ဘုရင်သည် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၉၂၆ တွင် ရွှေထီးတော်တင်ခဲ့လေ၏။

In the year 926. M.E, the king Sinbyushin of Hanthawady, hoisted the golden umbrella.

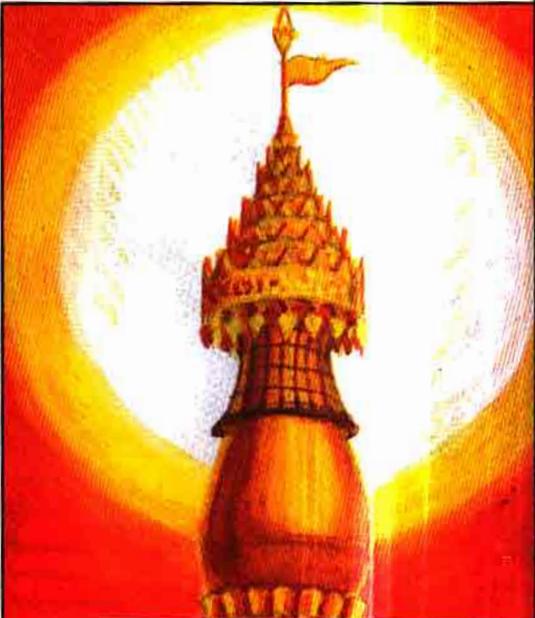
ယင်းမင်း၏နောက် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၀၄၁ ခုနှစ်တွင် အဝဝမ်းဘဲအင်းစံ မင်းသည် ရွှေထီးအထွဋ်ထင်ပြ၏။

In the year 1041, the king Awawambei Innsan hoisted the golden umbrella.

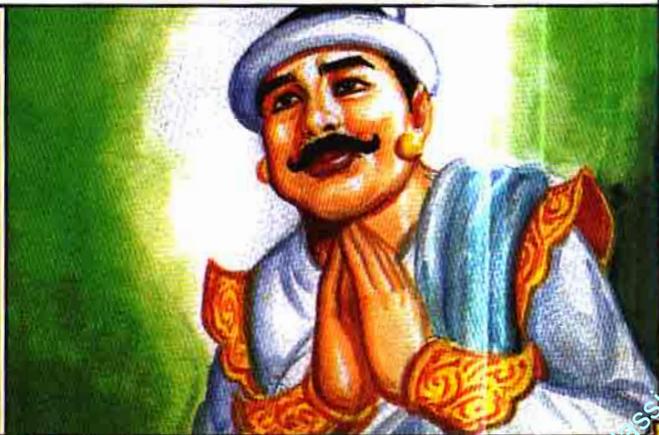
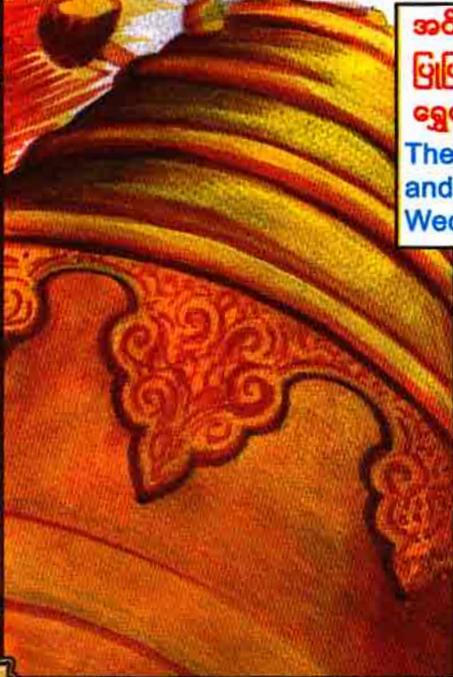

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၁၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြေငလျင်ပြင်းစွာလှုပ်ရာ ရွှေထိဂုံ စေတီတော်ကြီး၏ ချောင်းသီးမှသည် ပဌမဖောင်း တိုင်အောင် ပြိုပျက်လေရာ

In the year 1130. M.E, the earthquake jolted with great magnitude, the part just below the finial of Shwe Dagon pagoda fell down

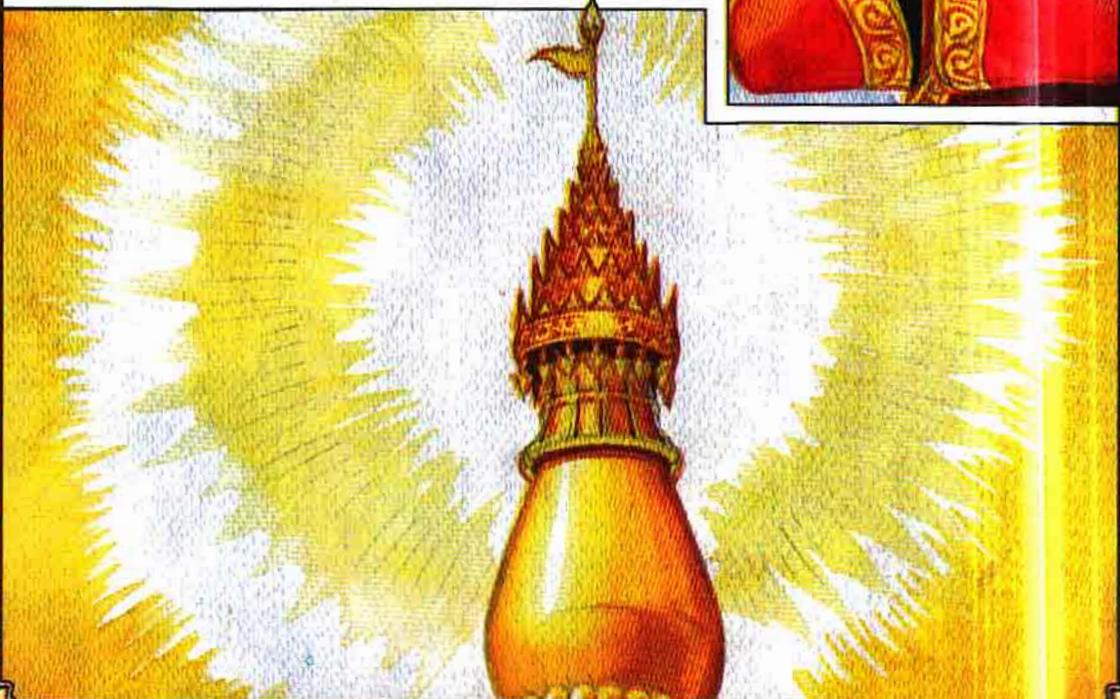

အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် ဆင်ဖြူရှင် မင်းတရားကြီးက သေချာစွာ ပြုပြင်ပြီး ၁၁၃၆ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၅ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ ရွှေထီးအထွတ် တင်လှူတော်မူလေသည်။
 The king Sinbyushin of Inn Wa carefully reconstructed and renovated and hoisted the golden umbrella on Wednesday, 5th waxing of Tabaung, 1136. M.E.

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၇၁ ခုနှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် အင်္ဂလိပ်တို့သိမ်းပိုက်ထားသည့် အောက်မြန်မာပြည် ရန်ကုန်ရှိ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးအား ရွှေထီးတင်ရန် ဝုပ္ပားဝန်ထောက်ကြီး မင်းကြီးမဟာမင်းထင်ကို ဦးစီးစေလွှတ်ခဲ့ပြီး ယင်းနှစ်နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ရွှေထီး အထွတ်တင်စေခဲ့လေ၏။

In 1871, A.D the king Mindon sent his commissioner Min Htin of Popa, to Yangon in lower Myanmar which was under the British rule, to hoist the golden umbrella at the Swe Dagon pagoda.

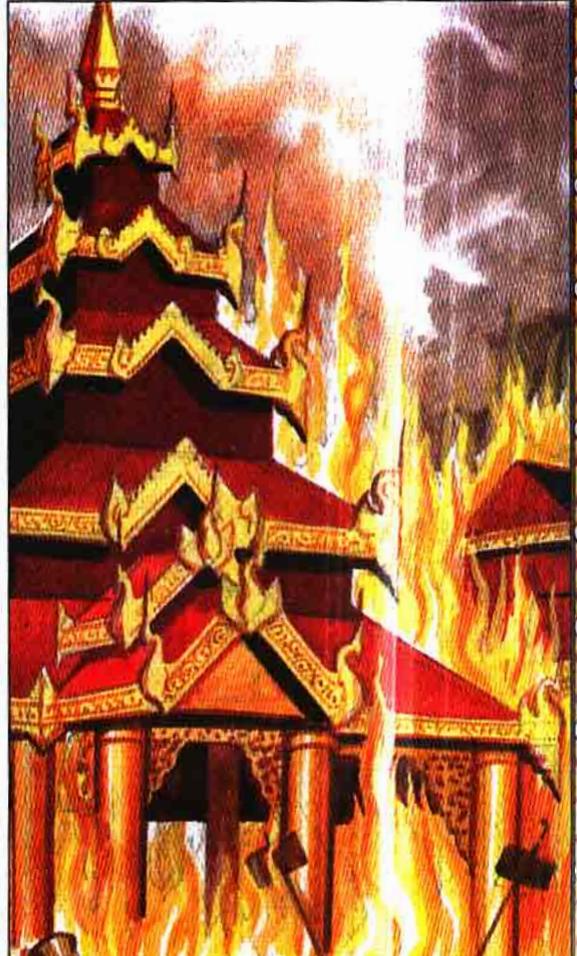
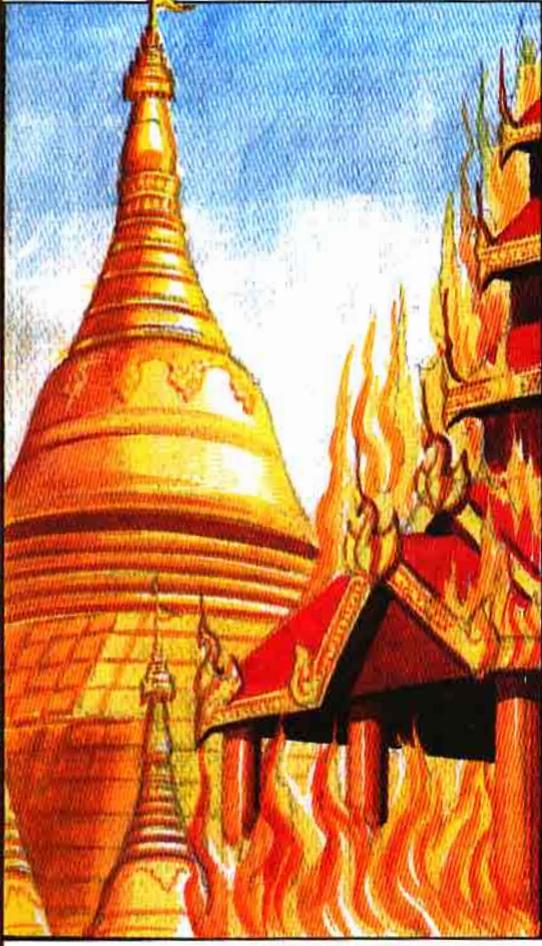

ရွှေထိဂုံဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

မြေလှုပ်ခတ်ခံခဲ့ရဖူးသည့် ရွှေထိဂုံစေတီကြီးသည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၃၁ ခုနှစ် မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ပီးခခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ရလေသည်။

Once the Shwe Dagon pagoda was jolted by earthquake and again on 6th March 1931 A.D, it was consumed by fire.

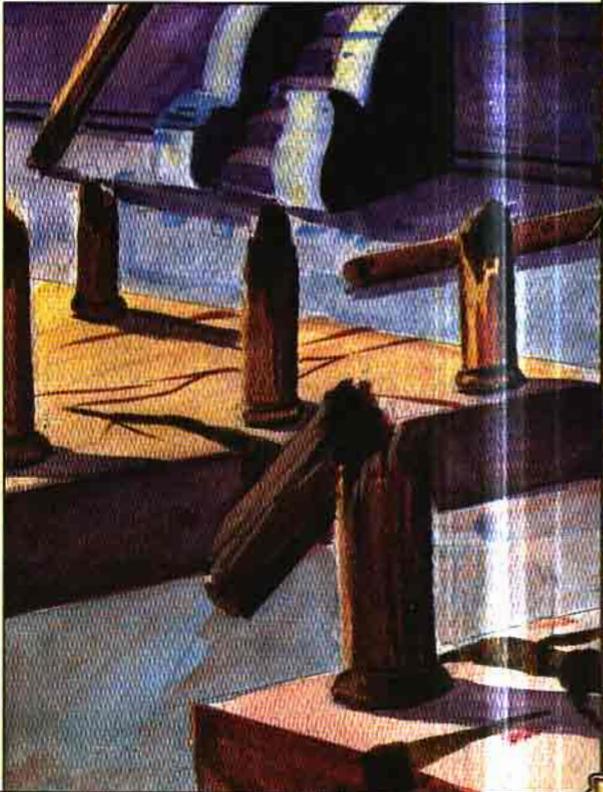
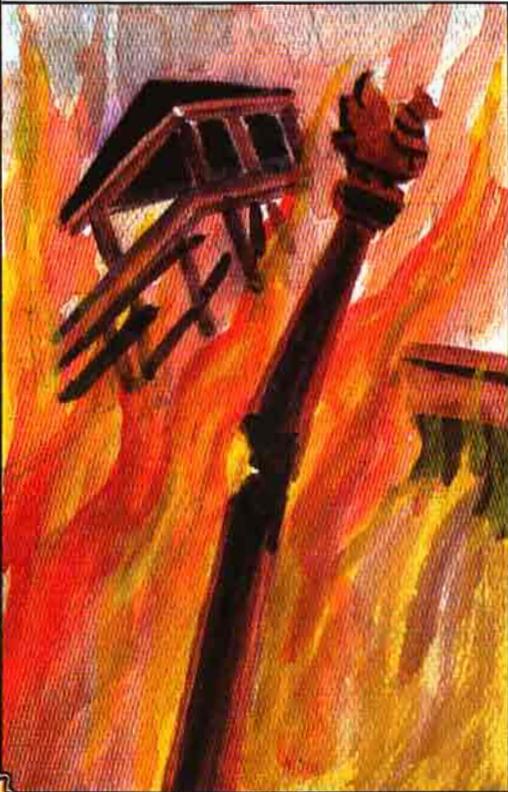
မီးစတင်လောင်ကျွမ်းသည့်နေရာမှာ အနောက်ဘက်မှန်အနီးရှိ အမှိုက်ပုံနှင့်ကိုင်းခြောက်တောမှ စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

The fire started to burn from heap of rubbish and dry brances at the western archway.

တန်ဆောင်း ၂၀၊ ဇရပ် ၅ ဆောင်နှင့် တံခွန်တိုင်ကြီး ၅ ခုမှာ မီးစွဲလောင်ကျွမ်းခဲ့လေရာ ရှေးမြန်မာ သစ်သားပန်းပု အနုပညာလက်ရာများ များစွာဆုံးရှုံးပျက်စီးခဲ့ရလေ၏။

Twenty pavilions, five rest-houses and five flagmasts were burnt down antique sculpture were consumed by this raging fire.

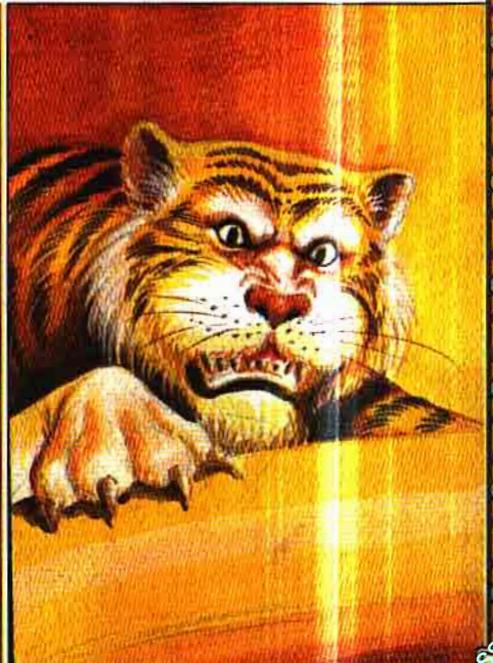
ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးပေါ်သို့ ကျားတက်သောဖြစ်ရပ်ဆန်းသည်လည်း ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့လေသည်။

The unthinkable strange event occurred on Shwe Dagon pagoda on 2nd March 1903 AD. In this day the wild tiger climbed up on it.

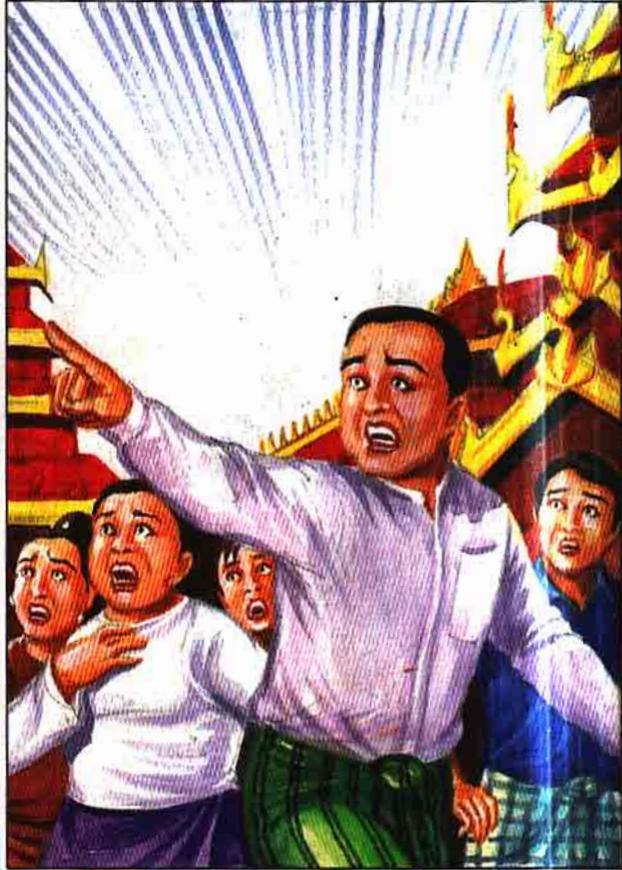
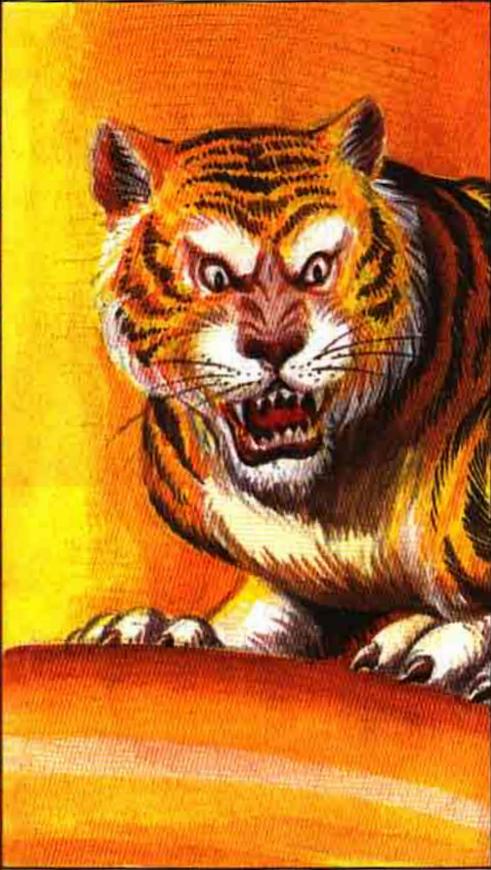

ယင်းအချိန်က ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးကို ရွှေချရန် ငြမ်းဆင်ထားပြီး ကျားသည် ခေါင်းလောင်းပုံ အနားလန်စွန်းထက်၌ တက်ကာဝပ်နေ၏။

At that time, the scaffolds were constructed at the Shwe Dagon pagoda to gild it. The wild tiger climbed up through the scaffold and crouched at the upper portion, below the bell-shaped section.

ကျားတက်ရောက်နေသည်ကို သိမြင်သွားကြသည့် ဘုရားဖူးတို့မှာ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ အုတ်အုတ် ကျက်ကျက် ဖြစ်ကုန်ကြတော့သည်။ ကြောက်လန့်တကြား ပြေးလွှားကုန်ကြသည်။
 When the worshippers and pilgrims noticed that the wild tiger was on the upper portion of the pagoda, they ran in random direction in fright.

ရွှေထိပ်အာဏာသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

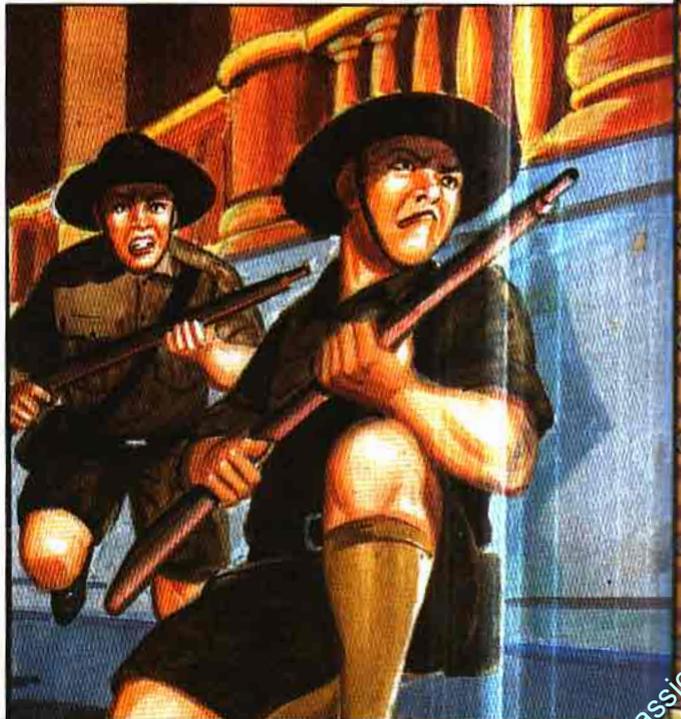
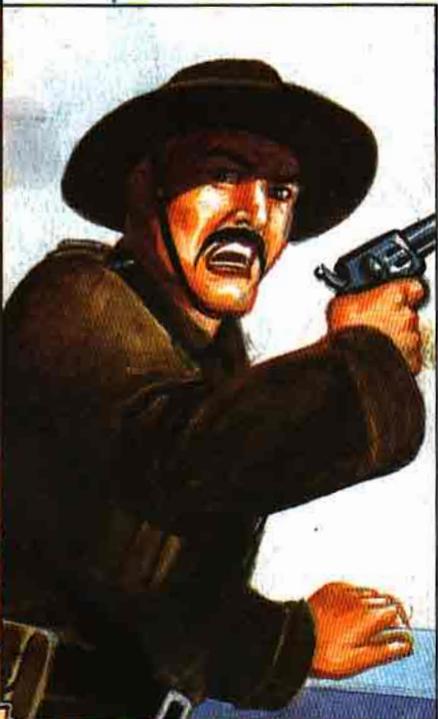
သက်ဆိုင်ရာ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့က ယင်းကျားကို နှိမ်နင်းရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလော့ဖို့ဒ်ကို တာဝန်ပေးရာ ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့်အတူ တပ်သားများပါ ပါလာကြတော့၏။

The British general Lord Ford was assigned to exterminate this tiger. The colonel and his troop prepared to shoot the tiger.

ပါရီလာသည် စစ်သည် ၁၄ ဦးကို နှစ်စုခွဲစေပြီး တစ်ဆောင်း၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် နေရာယူစေ၏။

Divided the 14 soldiers into two groups and took place on either side of the pavilion.

ဗိုလ်မှူးကြီး၏အမိန့်အရ စစ်သားများက ဝိုင်းဝန်းပစ်ခတ်ကြရာ ကျည်ဆံတို့မှာ ကျားဝပ်နေသည့် အစွန်းကိုသာ ထိမှန်လျက်ရှိတော့၏။

According to the order of the colonel, the soldiers started to shoot the tiger, but the bullets only hit the edge of its platform.

သို့သော် တစ်ချီတွင် ကျားသည် ခေါင်းထောင် ထလိုက်ရာ ကပ္ပတိန်ဂျင်းနင်း ပစ်လိုက်သည့် ကျည်ဆံသည် ကျား၏ရင်အုပ်ကို မှန်သွားလေတော့သည်။

But at one time, the tiger raised its head and the bullet, shot by the Captain Jenning, penetrated the chest of the tiger and was killed.

ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကာလ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဖြစ်ရပ်များသည်လည်း ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ သမိုင်းနှင့် ဆက်နွှယ်လျက်ရှိလေသည်။

During the struggle to regain the independence and Sovereignty, the history of Shwe Dagon pagoda intertwined with political struggles.

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ကြီးက ကြီးမှူးကာ လူထုစည်းဝေးပွဲကြီးများကို ရွှေတိဂုံ စေတီကြီး၏ အလယ်ပစ္စည်း၌ အခါခါကျင်းပ ခဲ့လေသည်။

The party of Anti-fascist People's Freedom league (AFPFL), led by General Aung San used to hold mass conference at the middle platform of Shwe Dagon pagoda for several times.

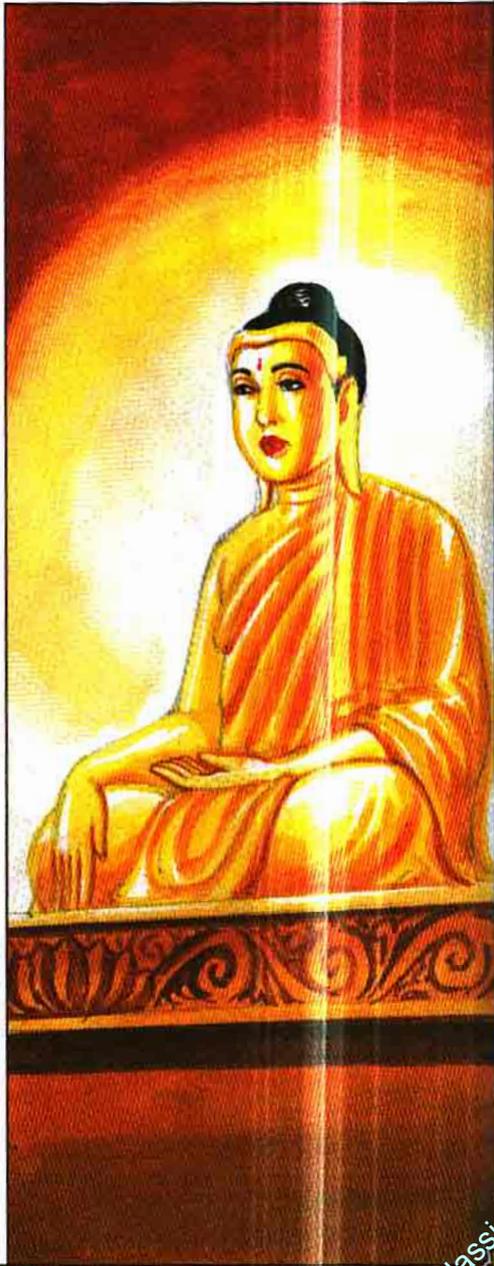
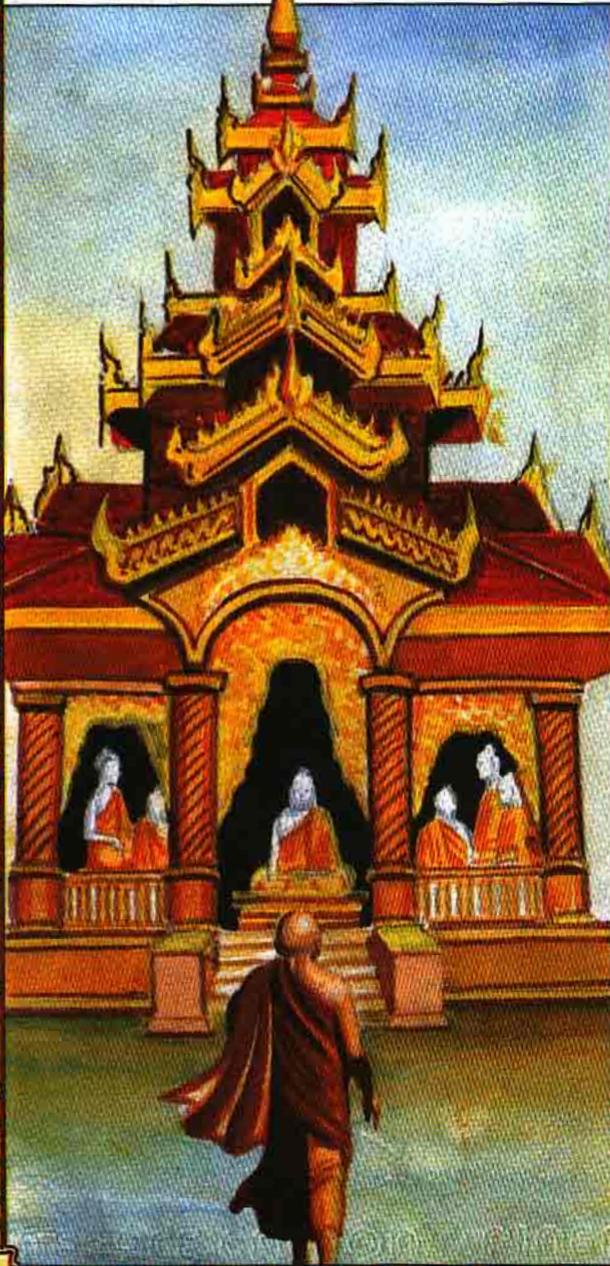
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် သမိုင်းဝင်မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သော လူထုတစ်သိန်းကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည့် ဖ . ဆ . ပ . လ ညီလာခံလူထုအစည်းအဝေးကြီးကို ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ အလယ်ပစ္စယ်၌ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် သမိုင်းဝင်ကျင်းပခဲ့လေသည်။

On 20th January, 1946, the General Conference of "A.F.P.F.L" and over hundred thousands of audiences attended it and at that conference the General Aung San delivered historic speech.

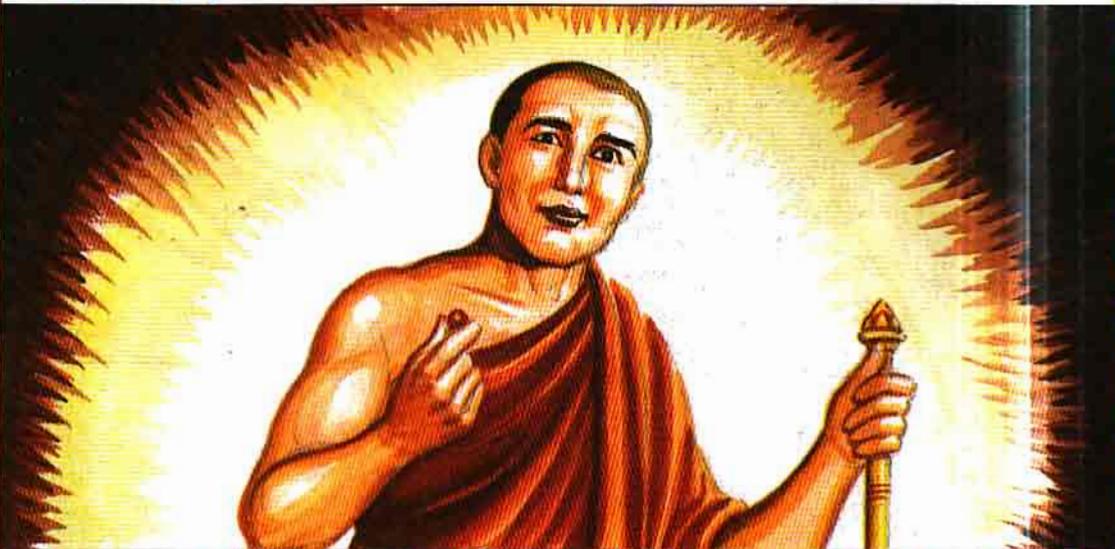
ရွှေထိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ ပတ်ပတ်လည်ရှိ ရင်ပြင်တော်ပေါ်တွင် ထူးခြားသော ဘုရားရုပ်ပွား တော်များရှိရာ တနင်္ဂနွေထောင့်ရှိ နောင်တော်ကြီးဘုရား၏တောင်ဘက် အာရုံခံတန်ဆောင်း အတွင်းမှ ရုပ်ပွားတော်မှာ ထင်ရှားကျော်ကြားလှသည်။ ရှင်အဇ္ဇဂေါထ ဘုရားပင် ဖြစ်ပါသည်။

Around the platform of Shwe Dagon pagoda, there are lot of pavilions and numerous images of Lord Buddha. Among them, the images of Lord Buddha in Shin Izzaghauna pavilion which is at the Sunday corner of Shwe Dagon pagoda and situated at the southern side of Naungtaw Gyi pagoda.

ရှင်အဇ္ဈဂေါထ ကိုယ်တော်တည်ထားခဲ့သဖြင့် ရှင်အဇ္ဈဂေါထ ဘုရားဟု အလွယ်တကူခေါ်ဝေါ် နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

This image was donated by Shin Izzaghauna and is popularly known as Shin Izzaghauna pagoda.

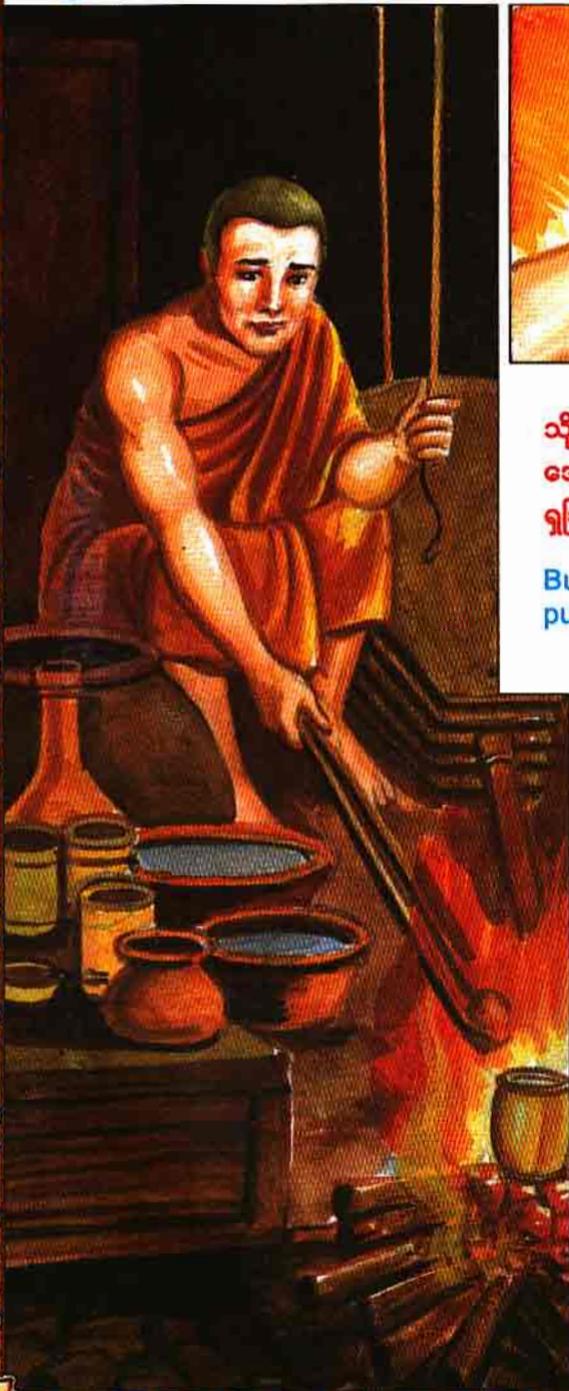
ယင်းရှင်ပွားတော်၏ လက်ယာဘက်မျက်လုံးတော်ထက် လက်ဝဲဘက်မျက်လုံးကို ဝိုကျယ်အောင် ထုဆစ်ထားလေသည်။

The right eye of this image is slightly wider than that of the left eye.

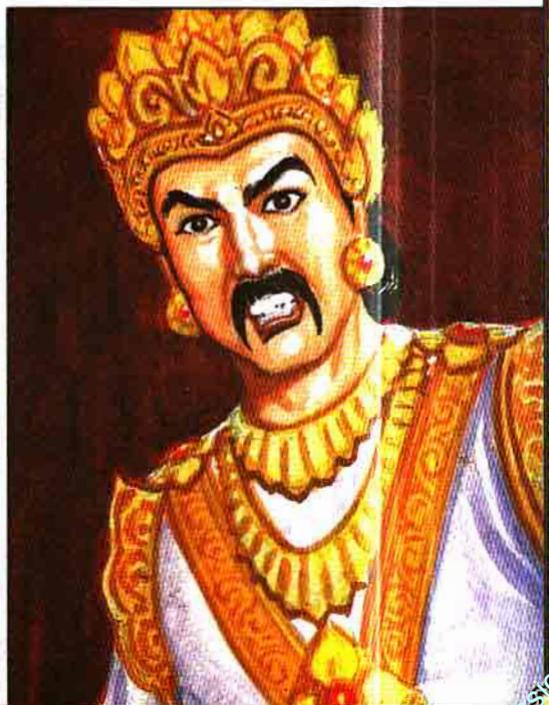
ရှင်အဇ္ဈဂေါဏသည် ပုဂံဘုရင် သေလည်ကြောင်မင်း လက်ထက်တွင် ထွက်ရပ်ပေါက်အတွက်
ရည်မှန်းကာ အဂ္ဂိရတ်ထိုးလျက်ရှိသူဖြစ်၏။

Shin Izzaghauna was an alchemist during the reign of the king Thailikyaung in
Bagan, worked on bellow to attain supernatural poer.

သို့သော် သူထိုးသော ဓာတ်လုံးမှာ
အောင်မြင်မှုမရဘဲ ဘုရင်၏အမျက်တော်
ရှုခြင်းကိုသာ ခံရလေသည်။

But he faced failure and only to be
punished by the king.

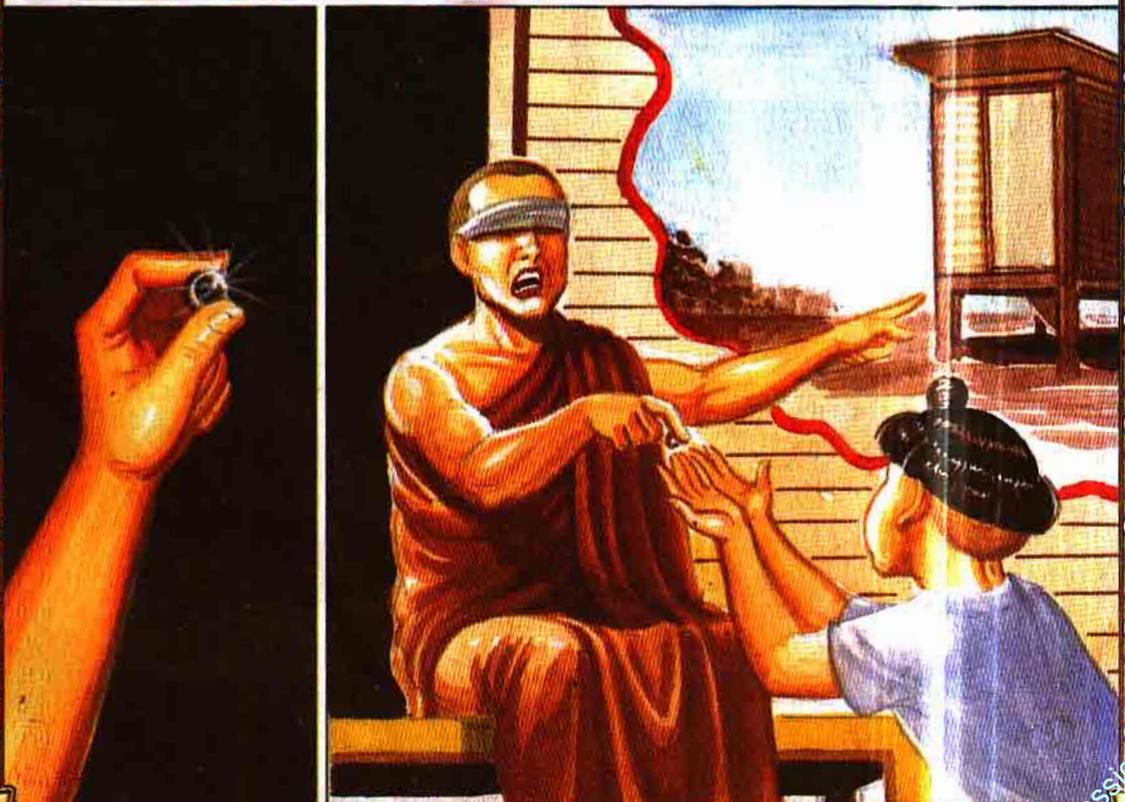
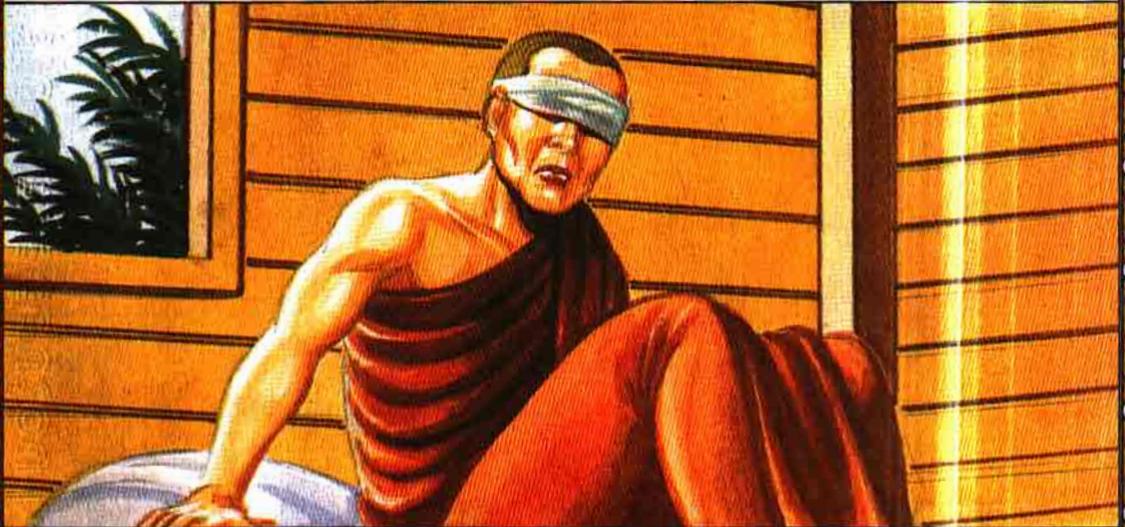
ဘုရင်က ရှင်အစ္စဂေါထာကို ကွပ်မျက်လိုသော်လည်း မကွပ်မျက်ဘဲ မျက်လုံးတို့ကိုသာ ဖောက်စေလိုက်၏။

The king wanted to kill Shin Izzaghauna, he ordered his servitude to extract both of his eyes.

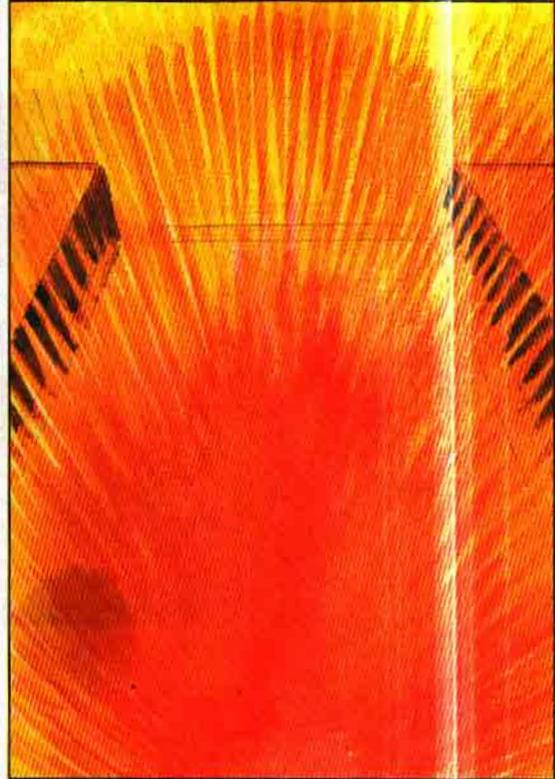
ရှင်အဇ္ဇဂေါဏသည် မျက်လုံးတို့ အဖောက်ခံရသည့်အခါ စိတ်ဓာတ်ကျ စိတ်ပျက်ပြီး သူ၏ထိုး
လက်စ ဓာတ်လုံးကို ကုဋီအတွင်းသို့ပစ်ချရန် ကျောင်းသားလေးတစ်ဦးအား ခိုင်းလိုက်လေသည်။

As his eyes were extracted, the alchemist Shin Izzaghauna was in depression
and let his apparence to throw his philosopher's stone into the latrine.

ကျောင်းသားလေးသည် ဓာတ်လုံးကို ကုဋီအထဲပစ်ထည့်လိုက်ရာ

When the philosopher's stone was thrown into the latrine,

ကုဋီအိမ်အတွင်းမှ မီးရောင်များဝင်းဝင်းတောက်သည်ကို ထူးဆန်းစွာ မြင်ရလေသည်။

he saw the fireworks shone brightly.

ထိုအကြောင်းကို ကျောင်းသားလေးက ရှင်အဇ္ဈဂေါဏအား ပြန်လည်လျှောက်တင်ရာ ရှင်အဇ္ဈဂေါဏက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် ယင်းဓာတ်လုံးကို ပြန်ကောက်ခိုင်းလေသည်။

When his student apprentice reported about the strange thing happened in the latrine, Shin Izzaghauna asked him to retrieve his philosopher's stone with great delight.

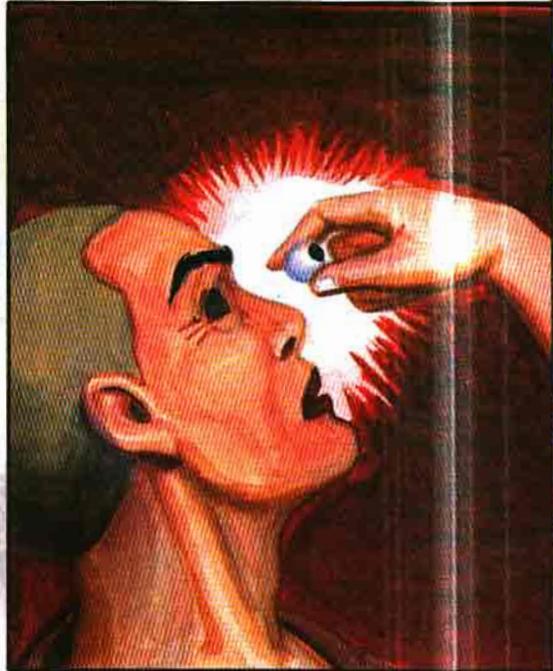
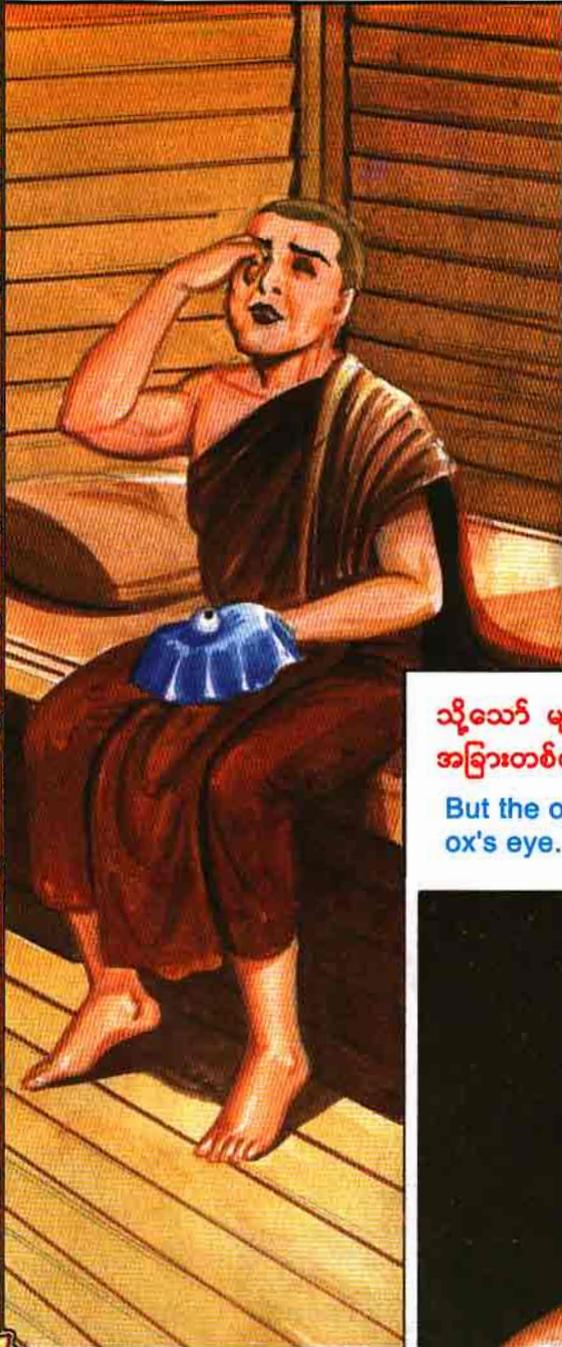
ဓာတ်လုံးကိုရလျှင် ကျောင်းသားလေးအား ဈေးထဲမှ ရရာမျက်လုံးများ ရှာဝယ်ခိုင်းလိုက်ရာ နွားမျက်လုံးတစ်လုံး၊ ဆိတ်မျက်လုံးတစ်လုံးကို ဝယ်ယူရရှိလာလေ၏။

When he recovered his philosopher's stone, he asked his student to buy any eyes from the market, he bought an eye of goat and an eye of ox.

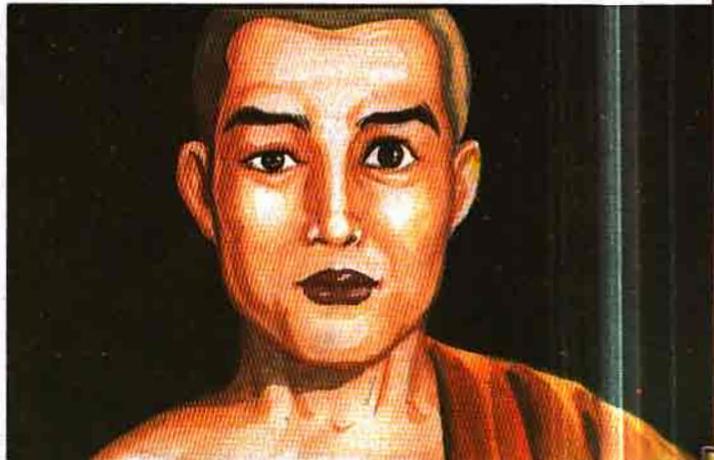
ရှင်အဇ္ဇဂေါဏလည်း ယင်းမျက်လုံးတို့ကိုပင် မျက်လုံးအိမ်တို့ထဲထည့်ကာ ပြဒါးရှင်ဓာတ်လုံး၏ တန်ခိုးသိဒ္ဓိကို အသုံးပြုလိုက်ရာ မျက်လုံးနှစ်လုံးစလုံး ပြန်ကောင်းသွားတော့၏။

Shin Izzaghauna put back those two eyes in his empty eyes and by using the power of his philosopher's stone, he could see again.

သို့သော် မျက်လုံးတစ်လုံးမှာ နွားမျက်လုံး၊ အခြားတစ်လုံးမှာ ဆိတ်မျက်လုံးဖြစ်လျက် ရှိတော့၏။

But the one was goat's eye and other was ox's eye.

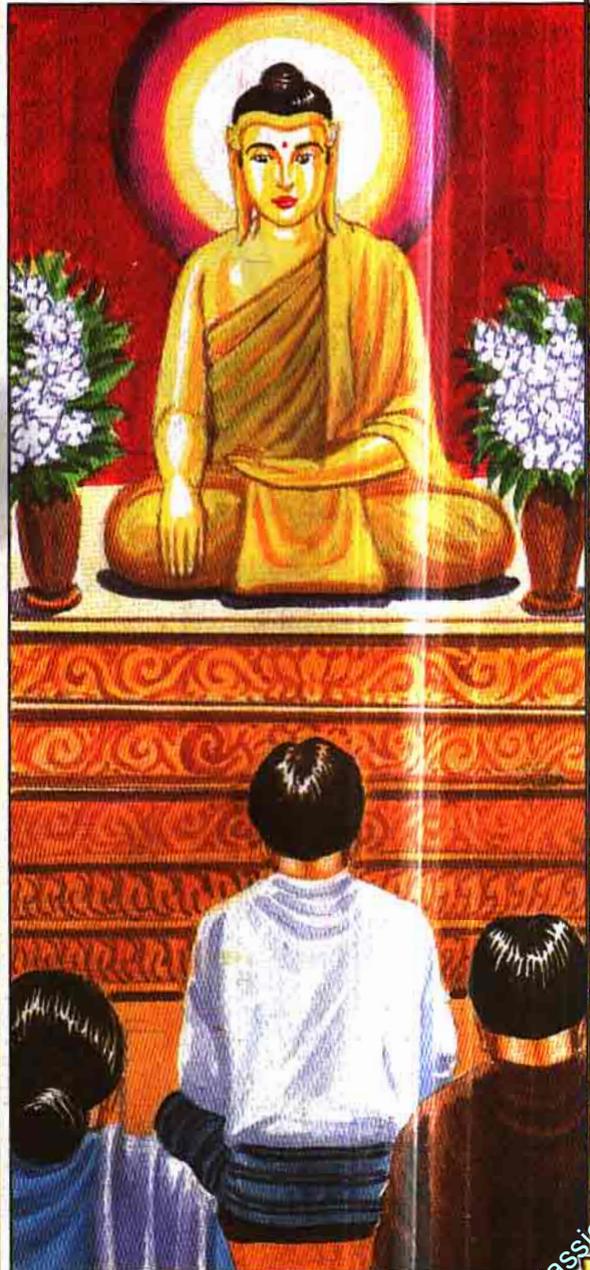

ရွှေထိပ်ဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

ရှင်အဇ္ဇဂေါဏသည် သိဒ္ဓိရှင် မဟိဒ္ဓိရှင်ဖြစ်ပြီး ပြဒါးရှင်ဓာတ်လုံးပိုင်ဆိုင်ထားသူပို့ လောကီစီးပွား တိုးတက်စေရန်ကြံဆောင်ပေးနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသူတို့က ရှင်အဇ္ဇဂေါဏကိုယ်တိုင် တည်ထားသည်ဟု ယူဆသည့် ရှင်အဇ္ဇဂေါဏ ရုပ်ပွားတော်ရှေ့တွင် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး စိတ်လေ့ရှိကြလေသည်။

Most of the people believed that Shin Izzaghauna possessed supernatural power and he could bring good luck for them. They also believe that that image was built by Shin Izzaghauna and they used to count the beads in front of this image.

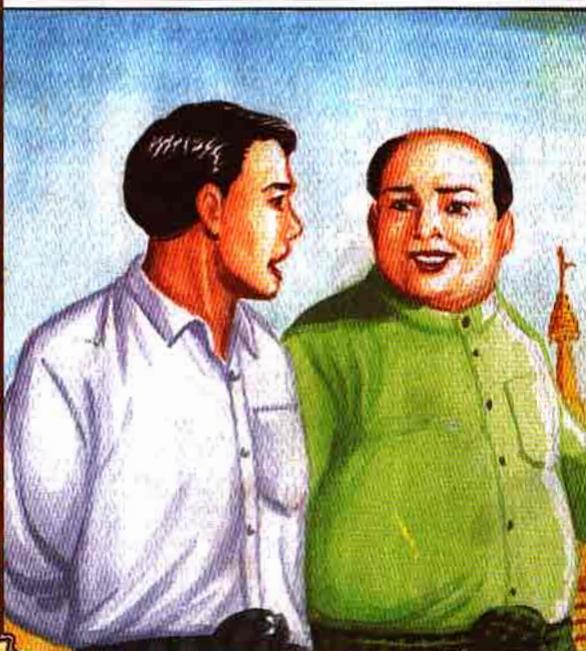
ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးတွင် လူအများစိတ်အဝင်စားဆုံး ဌာနမှာ ဆံတော်တွင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

The most interesting place of the Shwe Dagon pagoda is the underground vault where Lord Buddha's hairs were kept.

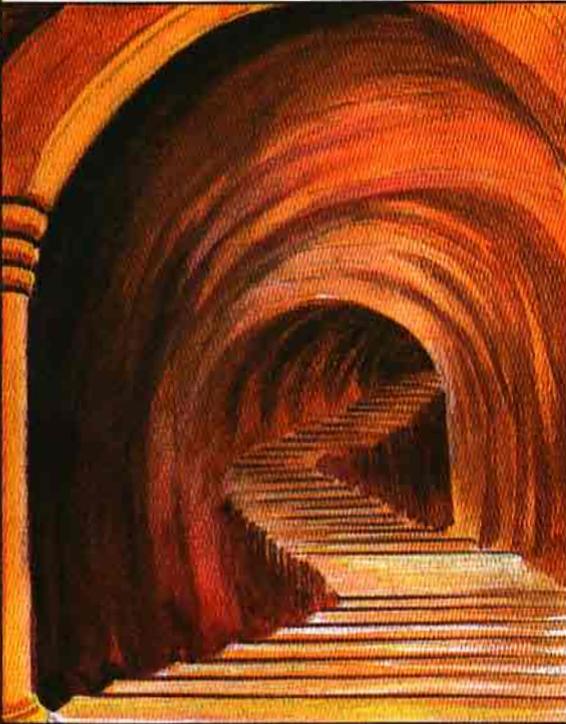
ဆံတော်တွင်းသည် ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ အောက်တည့်တည့် ပေ ၆၀ ခန့်၌ ရှိသည်ဟု လူအများက ယူဆကြ၏။

They assume that this underground vault is at the 60 feet right below the Shwe Dagon pagoda.

ဆံတော်တွင်း တည်ရှိရာ ဌာပနာတိုက်သို့ဆင်းသက်နိုင်သည့် လှိုက်ဂူလမ်းရှိသည်ဟု ယူဆကြပြီး ယင်းလှိုက်ဂူမှာ ရွှေထိဂုံဘုရားရင်ပြင်တော် တနင်္ဂနွေထောင့်ရှိ ဆုတောင်းပြည့်တန်ဆောင်း အတွင်း၌ တည်ရှိလေသည်။

Some think that there is a stair to go down to this vault where the hairs of Lord Buddha were enshrined. Moreover the stairway to descend down is at the Sunday corner of the platform of the Shwe Dagon where the Sutaung Pyi pavilion is situated.

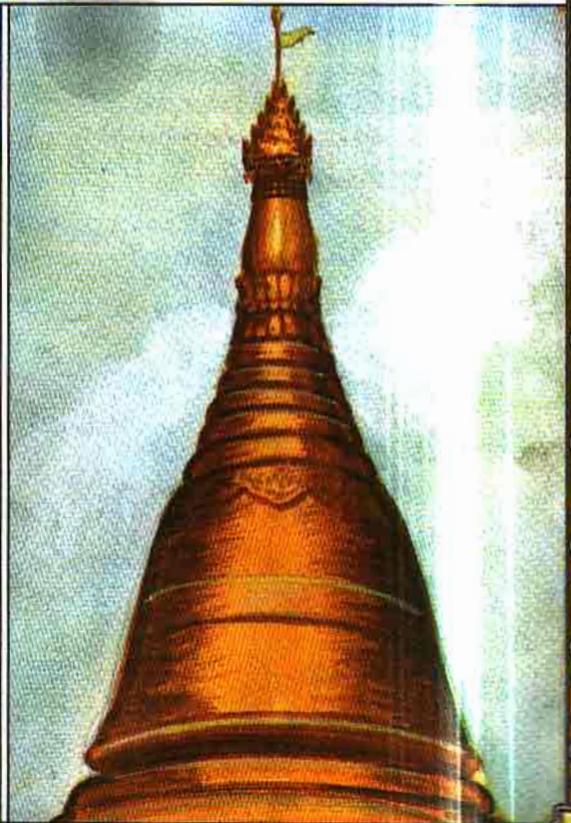
ဌာပနာတိုက်သို့ဆင်းနိုင်သည့် ဝင်ပေါက်မှာ တစ်ပေါက်မက ရှိသည်ဟု သိရ၏။ ယင်းဝို့မှာ အင်္ဂါထောင့်တည်တည့် အောက်ပစ္စယ်တွင် ဝင်ပေါက်ဂူ၊

There are more than one entrance to the vault where the hairs were enshrined. One is at the lower platform,

မြောက်ဘက်မုခ်အနီး အလယ်ပစ္စယ်ရှိ ဒဂုံခင်ခင်လေးတန်ဆောင်းရှေ့မှ ဆံတော်တွင်း။ အလယ်ပစ္စယ် သောကြာထောင့်နှင့် တနင်္ဂနွေထောင့်အကြားရှိ ဆုတောင်းပြည့်စေတီအောက်မှ ဆံတော်တွင်း ဝင်ပေါက်တို့ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

at the Tuesday corner, at the middle platform near the northern arch in front of Dagon Khin Khin Lay's pavilion, and in the middle platform between Friday and Sunday corners, right below the Sutaung Pyi pagoda.

ရွှေထိပ်ဘုရားသမိုင်း

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

သို့သော် ဆံတော်များရှိရာ ဌာပနာတိုက်အဝင်လမ်းတို့တွင် ဓားစက်၊ လှံစက်များရှိသည်ဟူ၍ လည်း ကျော်ကြားလျက်ရှိရာ ဌာပနာတိုက်သို့သွားရာ လမ်းခရီးတွင် မည်သို့သောအန္တရာယ်များ ရှိမည်ကို မခန့်မှန်းနိုင်ချေ။

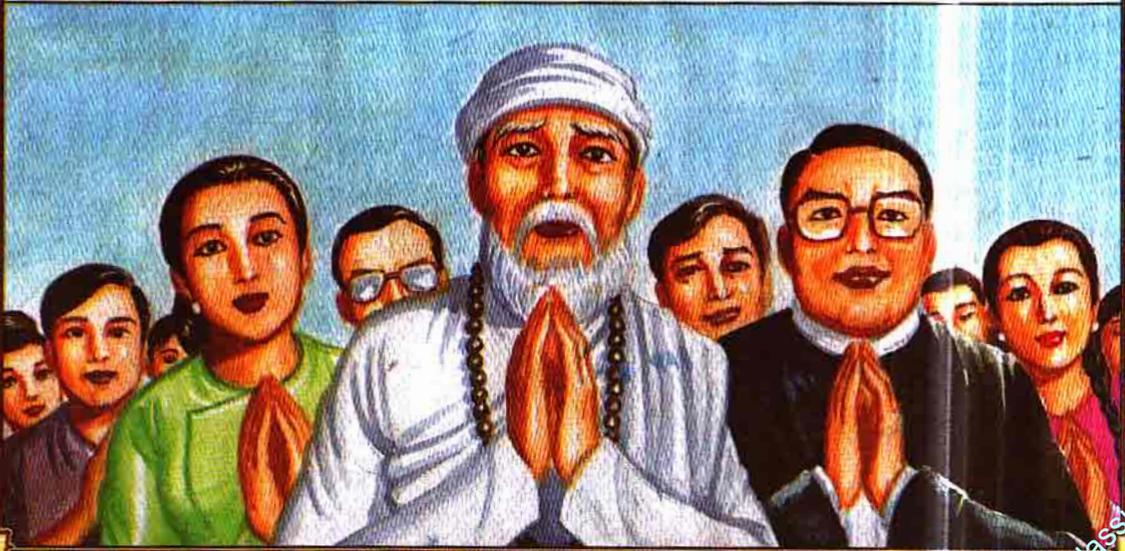
But there is an opinion that, along the entrance to the underground vault there are automated machines of swords and spears. So we cannot guess what kinds of danger are waiting us.

BURMESE CLASSIC

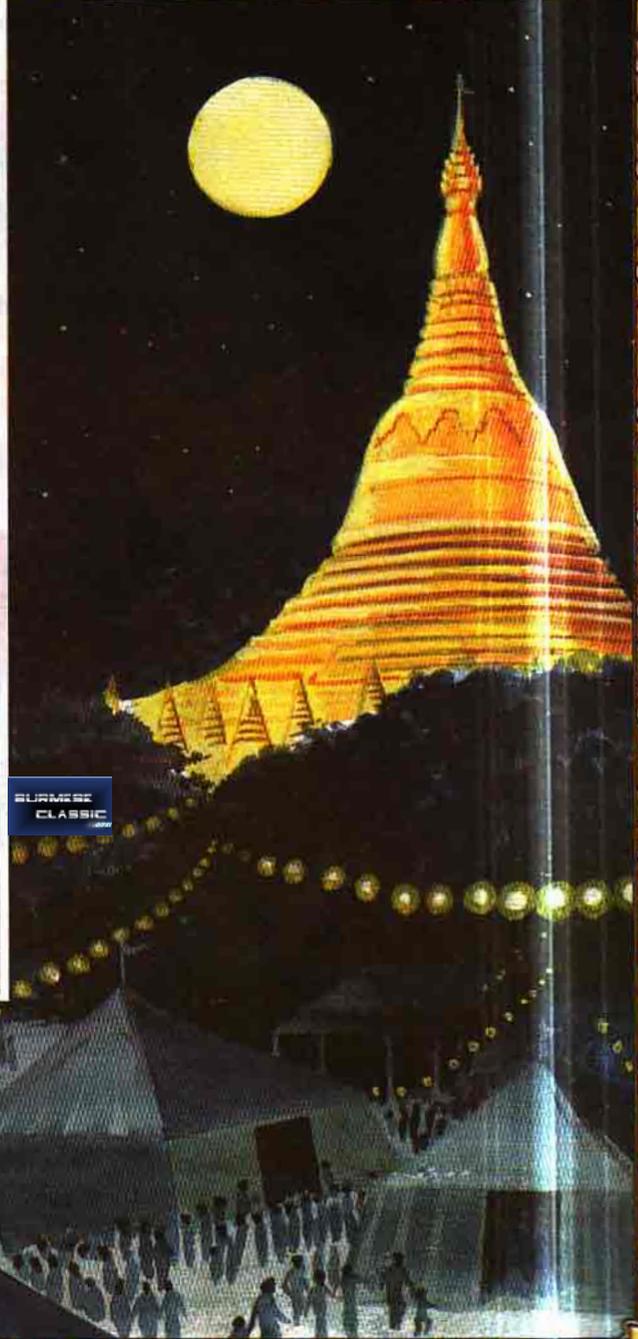
မည်သို့ဆိုစေ ဘုရားရှင်၏ဆံတော်အစစ်များကို ဖူးတွေ့လိုသူတိုင်းက ဆံတော်တွင်းကို စိတ်ဝင်စားလျက်ရှိသည်သာ။

Anyhow, those who want to pay homage to authentic and genuine hairs of Lord Buddha are still interested in it.

မြန်မာနိုင်ငံတွင် 'သာသနာအစ ရွှေတိဂုံက' ဟု ဆိုစမှတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည့် ရွှေတိဂုံစေတီတော် ကြီး၏ ဗုဒ္ဓပူဇော်ယဉ်တော်ကြီးကို နှစ်စဉ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ကျင်းပလေ့ရှိခဲ့ပြီ။...

There is a saying that "in Myanmar, the source of dispensation is Shwe Dagon". The offering to Shwe Dagon is held as a pagoda festival, annually on the fullmoon day of Tabaung.

BURMESE CLASSIC

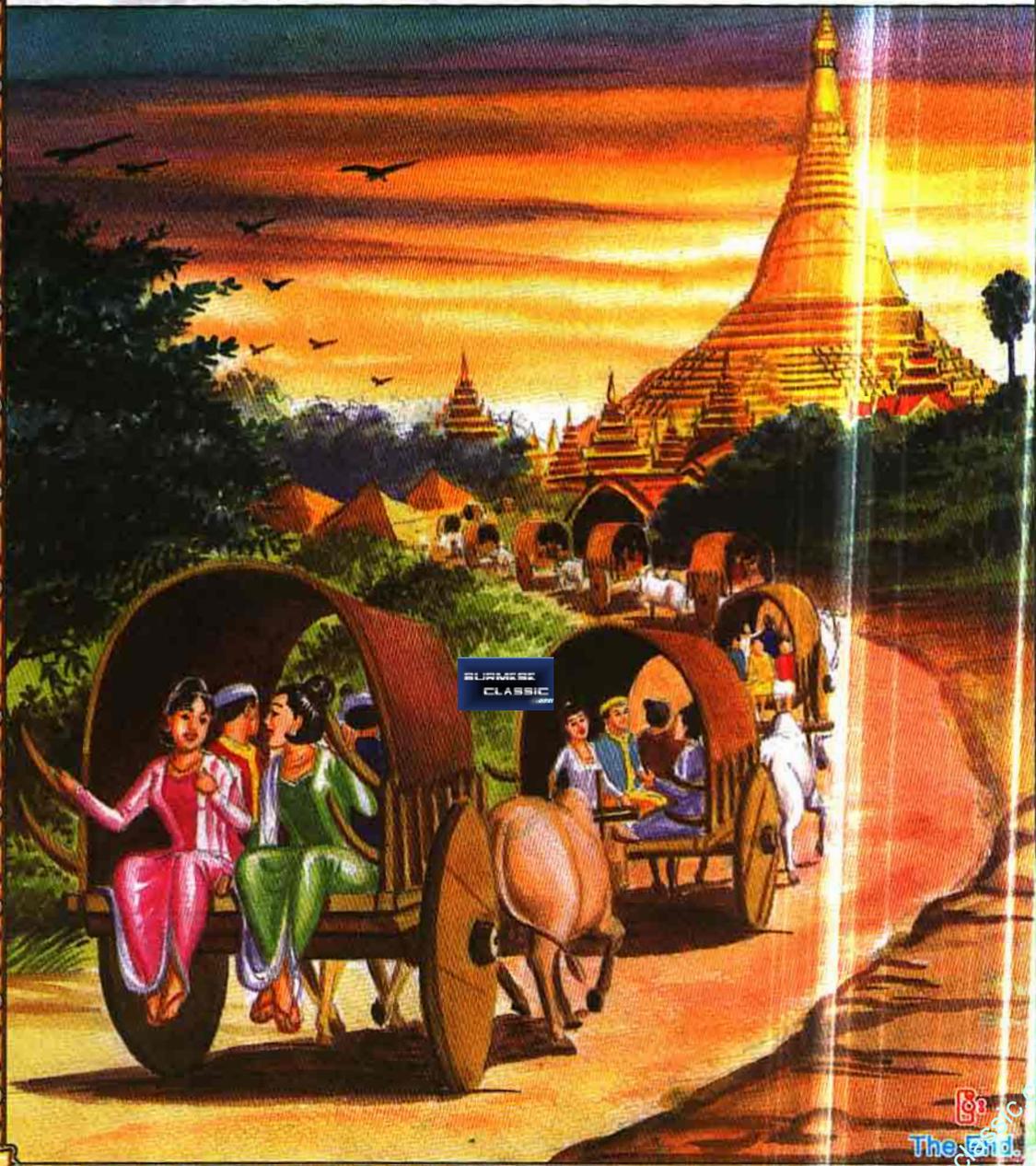

ရွှေထိဂုံအုပ္ပာဒေသပိုင်

Shwe Dagon pagoda, the majestic landmark in which the relics and remnants of four bygone Buddhas were enshrined

ရှေးကဆိုလည်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ နွားလှည်းတို့ဖြင့်လာရောက်ကြကာ ဘုရားခြေတော်ရင်းတွင် လှည်းဝိုင်းကြီးတွေဖွဲ့လျက် လွန်စွာစည်ကားသိုက်မြိုက်ခဲ့သလို ယနေ့အခါမှာလည်း ရွှေထိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ ဗုဒ္ဓပူဇော်ယ တပေါင်းပွဲတော်ကြီးမှာ စည်ကားမြဲ စည်ကားလျက်သာ ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

In the ancient time, the people from all walks of life converged and congregated around the foothill of Shwe Dagon with their ox-drawn carts. Until now this festivity is still observing.

The End